

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E
privind activitatea de asigurare sau de reasigurare

nr. 92 din 07.04.2022
(în vigoare 01.01.2023)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr.129-133 art. 229 din 29.04.2022

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- Articolul 1. Obiectul și scopul legii
- Articolul 2. Domeniul de aplicare
- Articolul 3. Cadrul juridic
- Articolul 4. Noțiuni principale
- Articolul 5. Asigurarea obligatorie și asigurarea benevolă (facultativă)
- Articolul 6. Prestația datorată de asigurător
- Articolul 7. Prima de asigurare
- Articolul 8. Asigurarea persoanelor fizice și juridice străine și a apatrizilor

Capitolul II
REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII

Secțiunea 1

Licențierea societăților de asigurare sau de reasigurare

- Articolul 9. Prevederi generale
- Articolul 10. Procedura de licențiere
- Articolul 11. Planul de afaceri
- Articolul 12. Motivele respingerii cererii de licențiere
- Articolul 13. Reperfectarea licenței
- Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței
- Articolul 15. Suspendarea licenței asigurătorului sau reasigurătorului
- Articolul 16. Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului
- Articolul 17. Alte măsuri aplicate participanților profesioniști pe piața asigurărilor
- Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor
- Articolul 19. Cerințele de licențiere a sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe
- Articolul 20. Capitalul de dotare a sucursalei
- Articolul 21. Conducerea sucursalei

- Articolul 22. Evaluarea calității societății de asigurare sau de reasigurare care solicită înființarea sucursalei
- Articolul 23. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto
- Articolul 24. Notificarea și informarea
- Articolul 25. Publicarea informațiilor de către sucursale
- Articolul 26. Nerespectarea dispozițiilor legale de către sucursală
- Articolul 27. Retragera licenței sucursalei
- Articolul 28. Modificări în situațiile asigurătorilor sau reasigurătorilor

Secțiunea a 2-a

Desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare

- Articolul 29. Fondatorii și acționarii societăților de asigurare sau de reasigurare
- Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile
- Articolul 31. Evaluarea achizitorului potențial
- Articolul 32. Limitele activității asigurătorului sau reasigurătorului
- Articolul 33. Denumirea și sediul asigurătorului sau reasigurătorului
- Articolul 34. Sistemul de guvernare
- Articolul 35. Organele de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare
- Articolul 36. Persoanele care dețin funcții-cheie
- Articolul 37. Comitetul de audit
- Articolul 38. Managementul riscurilor
- Articolul 39. Evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității
- Articolul 40. Sistemul de control intern
- Articolul 41. Auditul intern
- Articolul 42. Funcția actuarială
- Articolul 43. Funcțiile și activitățile externalizate
- Articolul 44. Cerințe operaționale specifice
- Articolul 45. Deschiderea sucursalelor
- Articolul 46. Înființarea sucursalelor pe teritoriul unui stat terț
- Articolul 47. Lichidarea sucursalelor
- Articolul 48. Informația statistică privind activitatea desfășurată
- Articolul 49. Înregistrarea modificărilor societăților de asigurare sau de reasigurare
- Articolul 50. Publicarea informațiilor și raportarea
- Articolul 51. Regimul informațiilor confidențiale
- Articolul 52. Accesul la informație
- Articolul 53. Auditul situațiilor financiare
- Articolul 54. Auditul în scop de supraveghere
- Articolul 55. Transferul portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare
- Articolul 56. Asocierea societăților de asigurare sau de reasigurare

Secțiunea a 3-a

Solvabilitatea și stabilitatea financiară

- Articolul 57. Evaluarea activelor și a pasivelor
- Articolul 58. Prevederile generale cu privire la active
- Articolul 59. Activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim

- Articolul 60. Restricții privind activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim
- Articolul 61. Localizarea activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim
- Articolul 62. Corelarea activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim
- Articolul 63. Prevederile speciale cu privire la asigurările cu risc investițional
- Articolul 64. Restricțiile privind anumite categorii de active
- Articolul 65. Rezervele tehnice
- Articolul 66. Calcularea rezervelor tehnice
- Articolul 67. Evaluarea garanțiilor financiare și a opțiunilor incluse în contractele de asigurare și/sau de reasigurare
- Articolul 68. Sumele recuperabile din contractele de reasigurare
- Articolul 69. Calitatea datelor și aproximărilor aplicate. Compararea rezultatelor cu experiențele anterioare
- Articolul 70. Adecvarea și majorarea rezervelor tehnice
- Articolul 71. Determinarea fondurilor proprii

Secțiunea a 4-a

Solvabilitatea asigurătorului sau reasigurătorului

- Articolul 72. Solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului sau reasigurătorului
- Articolul 73. Frecvența calculării ratei de solvabilitate

Secțiunea a 5-a

Cerința de capital minim

- Articolul 74. Calcularea cerinței de capital minim

Secțiunea a 6-a

Investițiile

- Articolul 75. Norme prudențiale privind investițiile
- Articolul 76. Restricțiile privind tranzacțiile societăților de asigurare sau de reasigurare

Secțiunea a 7-a

Societățile de asigurare sau de reasigurare aflate în dificultate

- Articolul 77. Identificarea și notificarea deteriorării situației financiare
- Articolul 78. Supravegherea în cazul deteriorării situației financiare
- Articolul 79. Planul de redresare sau planul de finanțare
- Articolul 80. Rezoluția societăților de asigurare sau de reasigurare
- Articolul 81. Vânzarea activității și a portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare
- Articolul 82. Administrarea specială

Secțiunea a 8-a

Reorganizarea și lichidarea societăților de asigurare sau de reasigurare

- Articolul 83. Măsurile de reorganizare

- Articolul 84. Procedura de lichidare
Articolul 85. Registrul special al activelor
Articolul 86. Fondul de garantare în asigurări

Secțiunea a 9-a

Condițiile contractelor de asigurare și/sau de reasigurare

- Articolul 87. Condițiile de asigurare directă și primele de asigurare
Articolul 88. Informarea contractanților asigurărilor
Articolul 89. Protecția consumatorului
Articolul 90. Examinarea petițiilor
Articolul 91. Obligația de menținere a contractului

Secțiunea a 10-a

Dispoziții specifice asigurării generale și asigurării de viață

- Articolul 92. Condiții de asigurare
Articolul 93. Coasigurarea
Articolul 94. Servicii de asistență
Articolul 95. Dispoziții specifice asigurării de viață

Secțiunea a 11-a

Dispoziții specifice reasigurării

- Articolul 96. Activitatea de reasigurare

Secțiunea a 12-a

Desfășurarea simultană a activității în categoriile "asigurări generale" și "asigurări de viață"

- Articolul 97. Reglementări specifice
Articolul 98. Gestionarea separată a activităților în categoriile "asigurări de viață" și
"asigurări generale"

Capitolul III

SUPRAVEGHEREA ȘI SOLVABILITATEA LA NIVEL DE GRUP

- Articolul 99. Supravegherea la nivel de grup
Articolul 100. Supravegherea solvabilității la nivel de grup
Articolul 101. Supravegherea concentrării riscurilor și tranzacțiilor intragrup
Articolul 102. Supravegherea sistemului de guvernare
Articolul 103. Coordonarea activităților de supraveghere
Articolul 104. Acordurile de colaborare în domeniul supravegherii de grup
Articolul 105. Colegiile de supraveghetori

Capitolul IV

INTERMEDIARII ÎN ASIGURĂRI ȘI/SAU ÎN REASIGURĂRI

Secțiunea 1

Activitatea intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări

- Articolul 106. Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări
Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance

Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 109. Activitatea asistentului în brokeraj

Secțiunea a 2-a

Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 111. Suspendarea și retragerea licenței brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 112. Denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 113. Responsabilitățile brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Capitolul V

SUPRAVEGHEREA PRUDENTIALĂ

Articolul 114. Principiile generale privind procesul de supraveghere

Articolul 115. Competența și atribuțiile autorității de supraveghere

Articolul 116. Măsurile și metodele de supraveghere

Articolul 117. Procesul de supraveghere

Articolul 118. Informațiile furnizate în scopuri de supraveghere

Articolul 119. Cooperarea și schimbul de informații

Articolul 120. Secretul profesional

Articolul 121. Cerințele de publicare a informațiilor pentru autoritatea de supraveghere

Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni

Capitolul VI

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 123. Dispoziții tranzitorii

Articolul 124. Dispoziții finale

Anexă Clasele de asigurări

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 335 din 17 decembrie 2009, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156/43 din 19 iunie 2018.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege reglementează:

a) autorizarea și desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare, de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări pe teritoriul Republicii Moldova;

- b) cerințele prudențiale pentru societățile de asigurare sau de reasigurare, pentru intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări;
- c) supravegherea grupurilor de asigurare sau de reasigurare;
- d) regimul societăților de asigurare sau de reasigurare aflate în dificultate;
- e) reorganizarea și lichidarea societăților de asigurare sau de reasigurare;
- f) competența și atribuțiile autorității de supraveghere, cooperarea acesteia cu alte autorități, organisme și persoane.

(2) Dispozițiile prezentei legi nu se extind asupra asigurărilor sociale de stat, asigurărilor obligatorii de asistență medicală și fondurilor nestatale de pensii. În cazul în care dispozițiile speciale ale prezentei legi nu prevăd altfel, acestea se aplică în mod corespunzător societăților de reasigurare.

(3) Scopul prezentei legi constă în asigurarea stabilității, transparenței și a libertății de a presta servicii în domeniul asigurărilor și reasigurărilor, al prevenirii riscurilor de sistem, precum și al protejării drepturilor și intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică:

- a) societăților care solicită licență pentru desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare în conformitate cu prezenta lege;
- b) societăților care dețin licență pentru desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare și activează pe teritoriul Republicii Moldova, precum și sucursalelor acestora din statele terțe;
- c) sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe în ceea ce privește activitatea acestora desfășurată în Republica Moldova;
- d) persoanelor juridice sau fizice care solicită autorizarea sau licențierea, după caz, pentru desfășurarea activității de intermediere sau care desfășoară activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări și alte activități conexe acesteia în conformitate cu prezenta lege.

(2) În procesele de avizare, licențiere, notificare și aprobare prevăzute de prezenta lege, prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică.

(3) Dispozițiile altor legi se aplică în mod corespunzător societăților de asigurare sau de reasigurare dacă anumite dispoziții ale prezentei legi nu prevăd altfel.

Articolul 3. Cadrul juridic

Cadrul juridic privind activitatea în domeniul asigurărilor și reasigurărilor, privind stabilirea și dezvoltarea relațiilor dintre societățile de asigurare sau de reasigurare, contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiari ai asigurării, terți păgubiți și alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate este format din Constituția Republicii Moldova, Codul civil al Republicii Moldova, prezenta lege, alte acte normative, inclusiv cele ale autorității de supraveghere emise întru executarea prezentei legi, precum și din acordurile internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte.

Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

achizitor potențial – orice persoană fizică sau juridică ori grup de astfel de persoane ce acționează concertat, care intenționează să dobândească, prin orice modalitate, direct sau indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, acțiuni în capitalul unei societăți de asigurare sau de reasigurare în legătură cu o achiziție propusă;

achiziție propusă – decizie luată de un achizitor potențial cu scopul de a dobândi, prin orice modalitate, direct sau indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, o participație calificată într-o societate de asigurare sau de reasigurare ori de a-și majora participația calificată, astfel încât proporția drepturilor sale de vot sau a deținerii în capitalul social să atingă ori să depășească nivelul

de 10%, 20%, 33% sau 50% ori astfel încât societatea de asigurare sau de reasigurare să devină o sucursală a sa;

activitate de asigurare – activitate care constă, în principal, în înaintarea ofertelor, negocierea și încheierea contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, încasarea de prime, regularizarea de daune, efectuarea acțiunilor de regres și recuperarea daunelor;

activitate de reasigurare – activitate care constă în preluarea riscurilor cedate de o societate de asigurare sau de reasigurare rezidentă sau dintr-un stat terț;

activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări – activitate care constă în prezentarea sau înaintarea ofertelor de contractare a serviciilor de asigurare și/sau de reasigurare, în alte acțiuni de pregătire a încheierii unor astfel de contracte, de încheiere a lor sau de contribuție la gestionarea contractelor, în special în cazul despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare;

actuar – persoană fizică specializată în evaluarea riscurilor financiare prin metode actuariale (statistice, matematice și economice), titulară a unui certificat de calificare a actuarului, eliberat de autoritatea de supraveghere;

acționar semnificativ – persoană fizică sau juridică care exercită nemijlocit și de una singură ori prin intermediul altor persoane fizice sau juridice, ori în colaborare cu ele, acționând în mod concertat, drepturi aferente deținerii participației calificate;

agent bancassurance – bancă și/sau sucursală a băncii dintr-un stat terț care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, asociație de economii și împrumut, organizație de creditare nebancaară, care, în baza contractului de mandat acordat de societatea de asigurare, au dreptul să încheie, în numele și din contul societății de asigurare, contracte de asigurare cu terții, conform condițiilor stipulate în contractul de mandat, și nu pot avea altă calitate pe piața asigurărilor;

agent de asigurare – persoană fizică sau juridică care desfășoară activitate profesională în baza contractului de mandat acordat de societatea de asigurare, care are dreptul să încheie, în numele și din contul societății de asigurare, contracte de asigurare cu terții, conform condițiilor stipulate în contractul de mandat, fără să dețină calitatea de asigurător, reasigurător, agent bancassurance sau de broker de asigurare și/sau de reasigurare;

asigurare – transfer al unui risc eventual, inclusiv al riscului la care este expusă viața, sănătatea sau patrimoniul unei persoane, de la asigurat la societatea de asigurare în conformitate cu contractul de asigurare;

asigurat – persoană care are încheiat sau pentru care s-a încheiat un contract de asigurare cu societatea de asigurare;

asistent în brokeraj – persoană fizică sau juridică împuternicită, în baza unui contract încheiat cu un broker de asigurare și/sau de reasigurare și sub acoperirea contractului de răspundere civilă profesională a brokerului în cauză, să desfășoare anumite activități necesare pentru îndeplinirea contractului de mandat;

asistență – acordare de către societatea de asigurare sau de reasigurare, de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare sau de către orice persoană juridică, în baza unei convenții de colaborare, în caz de producere a riscului asigurat, a asistenței contractantului, asiguratului, reasiguratului, beneficiarului asigurării și terțului păgubit sau, după caz, unei alte societăți de asigurare sau de reasigurare, care constă în organizarea prestării serviciilor tehnice, medicale, financiare și juridice aferente achitării despăgubirii;

autoritate de supraveghere – Banca Națională a Moldovei;

beneficiar al asigurării – persoană fizică sau juridică asigurată sau desemnată de contractant, care primește despăgubirea și/sau indemnizația ori beneficiile prevăzute în contractul de asigurare;

beneficiar efectiv – persoană fizică care deține sau controlează, în ultimă instanță, achizitorul potențial ori deținătorul direct sau indirect al unei cote de participare în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare, egală sau mai mare decât participația calificată;

biroul național al asigurătorilor (în continuare - *birou național*) – organizație profesională care este constituită în conformitate cu Recomandarea nr.5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de către Subcomitetul de transport rutier al Comitetului pentru transport pe uscat din cadrul Comisiei

Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite, și care grupează asigurătorii licențiați dintr-un stat să practice activitate de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto;

broker de asigurare și/sau de reasigurare – persoană juridică înregistrată în Republica Moldova care, în condițiile prezentei legi, negociază pentru clienții săi, persoane fizice sau juridice, asigurați sau reasigurați ori potențiali asigurați sau reasigurați, încheierea de contracte de asigurare și/sau de reasigurare, prestează servicii de consultanță și evaluare a riscurilor și acordă asistență pe durata derulării contractelor sau în legătură cu regularizarea daunelor;

cheltuieli de achiziție – cheltuieli de încheiere a contractelor de asigurare și/sau de reasigurare care cuprind atât cheltuielile direct imputabile, precum comisioanele de achiziție și cheltuielile de deschidere a dosarului sau de acceptare a contractelor în portofoliu, cât și cheltuielile indirect imputabile, precum cheltuielile de marketing și cheltuielile administrative legate de examinarea cererilor și eliberarea polițelor;

contractant al asigurării – persoană fizică sau juridică care are un contract de asigurare încheiat cu un asigurător;

control – relație dintre o societate-mamă și o sucursală sau o relație de aceeași natură dintre orice persoană și o societate;

corespondent – orice societate de asigurare sau de reasigurare sau orice altă persoană juridică desemnată de către una sau mai multe societăți de asigurare sau de reasigurare nerezidente ale Republicii Moldova, cu aprobarea prealabilă a biroului național, în scopul soluționării cererilor de despăgubire rezultate din accidente de autovehicule produse pe teritoriul Republicii Moldova pentru care societatea de asigurare sau de reasigurare ori societățile de asigurare sau de reasigurare nerezidente au emis o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă pe teritoriul Republicii Moldova;

despăgubire de asigurare – sumă datorată sau plătită de către societatea de asigurare asiguratului, beneficiarului asigurării sau unui terț păgubit în vederea compensării pagubei produse de cazul asigurat, în limitele prevăzute de contractul de asigurare;

entitate reglementată – entitate reglementată în sensul Legii nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar;

externalizare (outsourcing) – acord între o societate de asigurare sau de reasigurare și un furnizor de servicii, indiferent dacă este o entitate supravegheată sau nu, prin care acesta efectuează un proces, un serviciu sau o activitate, care altfel ar fi fost realizate de însăși societatea de asigurare sau de reasigurare;

fond de garantare – fond de mijloace financiare constituit din contribuțiile societăților de asigurare în vederea protejării intereselor contractanților, asiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți prin restituirea primelor, plata despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare, rezultate din contractele de asigurare obligatorie și benevolă (facultativă), în cazul constatării insolvabilității asigurătorului;

funcție – capacitate internă de a efectua sarcini concrete în cadrul unui sistem de guvernare care include funcția de management al riscurilor, funcția de conformitate, funcția de audit intern, funcția actuarială și alte tipuri de funcții;

grup – un grup de societăți format dintr-o societate participativă, din sucursalele acesteia și din entități, în cadrul cărora respectiva societate participativă sau sucursalele acesteia dețin o participație, precum și un grup de entități legate între ele printr-o relație în următorul sens:

a) două sau mai multe entități sunt conduse împreună în virtutea unui contract încheiat sau a prevederilor din actul constitutiv al entităților;

b) organele de conducere a două sau mai multe entități sunt formate din aceleași persoane, reprezentând majoritatea, aflate în funcție în perioada de gestiune până la întocmirea situațiilor financiare consolidate;

holding de asigurare – societate-mamă care nu este holding financiar mixt, dar care achiziționează și deține participații majoritare sau exclusive în sucursale care reprezintă asigurători sau reasigurători, cel puțin una fiind asigurător sau reasigurător;

holding financiar mixt – societate-mamă, alta decât o entitate reglementată, care împreună cu sucursalele sale, dintre care cel puțin una este o entitate reglementată cu sediul în Republica Moldova, și cu alte entități constituie un conglomerat financiar;

holding mixt de asigurare – societate-mamă, alta decât o societate de asigurare sau de reasigurare, care nu este un holding de asigurare sau un holding financiar mixt, cel puțin una dintre sucursalele sale fiind un asigurator sau reasigurator;

indemnizație de asigurare – sumă datorată sau plătită de către societatea de asigurare persoanei asigurate/asiguratului, beneficiarului asigurării și terțului păgubit la producerea riscului prevăzut în baza și în limitele contractului de asigurare;

informație confidențială – orice informație referitoare la un participant profesionist pe piața asigurărilor, care reprezintă secret comercial, fiscal sau alt secret ocrotit de lege, precum și orice informație deținută de către autoritatea de supraveghere în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, a căror dezvăluire ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă;

intermediar în asigurări – persoană fizică sau juridică care desfășoară activitate de intermediere în asigurări în schimbul unei remunerații și care are calitatea de broker de asigurare, agent de asigurare sau agent bancassurance;

intermediar în reasigurări – broker de reasigurare care desfășoară activitate de intermediere în reasigurări în schimbul unei remunerații;

legături strânse – legături strânse în sensul Legii nr.171/2012 privind piața de capital;

mandat de brokeraj – contract de mandat încheiat între asigurat sau reasigurat ori potențialul asigurat sau reasigurat, care are calitatea de client, și brokerul de asigurare și/sau de reasigurare, prin care se încredințează acestuia din urmă negocierea încheierii contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, acordarea asistenței înainte și pe durata derulării contractelor sau în legătură cu regularizarea daunelor, după caz;

măsurare a riscului – funcție matematică ce atribuie o valoare monetară unei prognoze date a distribuției probabilităților și crește uniform odată cu nivelul expunerii la risc care stă la baza acelei prognoze a distribuției probabilităților;

participație – deținere, direct sau prin control, a cel puțin 20% din drepturile de vot sau din capitalul social al unei societăți de asigurare sau de reasigurare în cadrul supravegherii de grup;

participație calificată – deținere de către o persoană, direct sau indirect, a cel puțin 10% din drepturile de vot sau din capitalul social al unei societăți de asigurare sau de reasigurare sau orice altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra administrării societății de asigurare sau de reasigurare în care este deținută participația în cauză;

participant profesionist pe piața asigurărilor – societate de asigurare sau de reasigurare, sucursală a unei societăți de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, intermediar în asigurări și/sau în reasigurări, care desfășoară activitate în temeiul prezentei legi, biroul național;

persoane care dețin funcții-cheie – membri ai personalului ale căror funcții le conferă o influență semnificativă asupra orientării societății de asigurare sau de reasigurare, care nu sunt membri ai organului de conducere și care dețin funcția de management al riscului, funcția de conformitate, funcția de audit intern, funcția actuarială, precum și contabili-șefi, directori financiari, șefi serviciu daune;

persoane cu funcții de conducere – persoane care, fiind investite prin lege, statut sau acte administrative, își asumă obligații și exercită de sine stătător sau în comun cu alte persoane atribuții de funcție în numele și în contul societății de asigurare sau de reasigurare, ale intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări și ale biroului național și care sunt membri ai consiliului societății, ai organului executiv, conducători ai sucursalelor;

pieță reglementată – piață reglementată în sensul Legii nr.171/2012 privind piața de capital;

primă brută scrisă – primă calculată de către societatea de asigurare sau de reasigurare, conform unui contract de asigurare și/sau de reasigurare, înainte de deducerea oricăror sume din aceasta;

primă de asigurare – sumă pe care contractantul este obligat să o plătească societății de asigurare la eliberarea unei polițe de asigurare, în modul și în termenul prevăzute de contractul de asigurare, în schimbul acoperirii de către societatea de asigurare a riscului asigurat;

primă netă subscrisă – primă brută calculată de către societatea de asigurare sau de reasigurare, conform unui contract de asigurare și/sau de reasigurare, după deducerea din primă a părții transmise în reasigurare;

proces de supraveghere – proces continuu, flexibil și iterativ, în care supravegherea prospectivă (detaliată) a societății de asigurare sau de reasigurare se bazează pe riscuri și cel puțin pe următoarele principii:

- a) proporționalitate;
- b) raționament calificat;
- c) documentare;

reasigurare neproporțională – reasigurare prin care societatea de reasigurare își asumă obligația de a participa la despăgubirea de asigurare, în caz de producere a evenimentelor prevăzute în contractul de asigurare, în mărime ce depășește reținerea proprie a reasiguratului;

reasigurare proporțională – divizarea primei și a sumei asigurate proporțional repartizării riscului între părțile contractului de reasigurare;

reținere proprie – parte din risc care rămâne în răspunderea societății de asigurare sau de reasigurare după cedarea riscului în reasigurare;

risc de concentrare – toate expunerile la risc care prezintă un potențial de pierdere suficient de mare pentru a pune în pericol solvabilitatea sau poziția financiară a societăților de asigurare sau de reasigurare;

risc de credit – risc de pierdere sau risc de modificare nefavorabilă a situației financiare, care rezultă din fluctuațiile bonității emitenților de valori mobiliare și a oricărui altor debitori la care sunt expuse societățile de asigurare sau de reasigurare;

risc de lichiditate – risc la care sunt expuse societățile de asigurare sau de reasigurare de a nu putea înstrăina investiții și alte active pentru a-și putea onora obligațiile financiare la scadența acestora;

risc operațional – risc de pierdere aferent unor procese interne inadecvate ori disfuncționale, personalului sau sistemelor, sau evenimentelor externe;

risc de piață – risc de pierdere sau risc de modificare nefavorabilă a situației financiare, care rezultă din fluctuațiile nivelului și volatilității prețurilor pe piață ale activelor, pasivelor și instrumentelor financiare;

risc de subscriere – risc de pierdere sau risc de modificare nefavorabilă a valorii obligațiilor de asigurare, determinate de anumite ipoteze inadecvate privind stabilirea prețurilor și constituirea rezervelor de asigurare;

risc unic – risc care poate genera prejudicii unui singur bun, capacității de muncă, vieții ori sănătății unei singure persoane;

societate de asigurare sau *asigurător* – persoană juridică care desfășoară activitate de asigurare în baza unei licențe pentru desfășurarea activității de asigurare, acordată de autoritatea de supraveghere. Noțiunea de *societate de asigurare* care nu conține sintagma "dintr-un stat terț" se aplică societăților de asigurare cu sediul central în Republica Moldova;

societate de asigurare compozită sau *asigurător compozit* – asigurător care deține licența de a subscrie simultan "asigurări generale" și "asigurări de viață";

societate de reasigurare sau *reasigurător* – persoană juridică care desfășoară activitate de reasigurare în baza unei licențe pentru desfășurarea activității de reasigurare, acordată de autoritatea de supraveghere. Noțiunea de *societate de reasigurare* care nu conține sintagma "dintr-un stat terț" se aplică societăților de reasigurare cu sediul central în Republica Moldova;

societate-mamă – societate de asigurare sau de reasigurare care întrunește următoarele condiții:

- a) deține majoritatea drepturilor de vot într-o societate comercială (sucursală);

b) are dreptul de a numi și revoca membrii organelor de conducere ale unei societăți comerciale (sucursale) și este simultan acționar sau asociat la societatea în cauză;

c) are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei societăți comerciale (sucursale) al cărei acționar sau asociat este, în temeiul unui contract încheiat cu societatea în cauză sau al unei clauze din actul constitutiv al societății în cauză, dacă legislația sub incidența căreia cade sucursala permite ca ea să fie supusă unor astfel de contracte sau clauze;

d) este acționar sau asociat al unei societăți comerciale (sucursale) și majoritatea membrilor organului de conducere al acelei societăți (sucursale), aflați în funcție în perioada de gestiune curentă, în perioada de gestiune precedentă și până la data la care sunt întocmite situațiile financiare consolidate, au fost numiți ca urmare a exercitării drepturilor lor de vot; această prevedere nu se aplică în situația în care o altă persoană are față de societatea comercială (sucursală) drepturile prevăzute la lit.a), b) sau c);

e) este acționar sau asociat al unei societăți comerciale (sucursale) și controlează singură, în baza unui acord încheiat cu alți acționari sau asociați ai acelei societăți comerciale (sucursale), majoritatea drepturilor de vot în acea societate comercială (sucursală);

f) exercită efectiv influență dominantă asupra altei societăți comerciale (sucursale) conform criteriilor prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere;

societate de asigurare sau de reasigurare participativă – societate de asigurare sau de reasigurare care este fie o societate-mamă, fie o altă societate de asigurare sau de reasigurare, care deține cel puțin 20% într-o societate comercială (sucursală) sau o societate de asigurare sau de reasigurare legată de o altă societate în temeiul unui contract încheiat sau al unei clauze din actele constitutive sau din statutul societăților;

stat de origine – stat în care este situat sediul central și este licențiată societatea de asigurare sau de reasigurare;

stat gazdă – stat, altul decât statul de origine, în care o societate de asigurare sau de reasigurare are o sucursală;

sucursală – subdiviziune separată a societății de asigurare sau de reasigurare, situată în afara sediului acesteia, care are aparența permanenței, propria conducere și dotarea materială necesară pentru a desfășura o parte sau toate activitățile societății, cu sediul în Republica Moldova sau într-un stat terț;

subdiviziune – entitate structurală separată a persoanei juridice, situată în afara sediului acesteia, care dispune de dotarea materială necesară pentru a desfășura o parte dintre activitățile persoanei juridice, fără a avea bilanț separat;

sumă asigurată – limită maximă a răspunderii societății de asigurare în cazul producerii riscului pentru care a fost încheiat contractul de asigurare;

supraveghetor de grup – autoritate de supraveghere responsabilă de supravegherea unui grup;

tarif de asigurare – cotă (calculată pe o unitate a sumei asigurate) a primei de asigurare plătite de asigurat pentru o anumită perioadă;

tehnici de diminuare a riscurilor – tehnici care permit societăților de asigurare sau de reasigurare să-și transfere integral sau parțial riscurile către o terță parte;

tranzacție intragrup – orice tranzacție prin care o societate de asigurare sau de reasigurare recurge, direct sau indirect, la alte societăți din cadrul aceluiași grup sau la orice persoană fizică sau juridică care are legături strânse cu societățile din acel grup în vederea îndeplinirii obligațiilor sale, indiferent de natura acestora;

unitate a societății de asigurare sau de reasigurare – sediu central sau oricare dintre sucursalele sale.

[Art.4 modificat prin Legea nr.259 din 21.11.2024, în vigoare 26.11.2024]

Articolul 5. Asigurarea obligatorie și asigurarea benevolă (facultativă)

(1) După modul de realizare a raporturilor juridice există două forme de asigurare: obligatorie și benevolă (facultativă).

(2) În asigurarea obligatorie, raporturile dintre asigurat și societatea de asigurare, drepturile și obligațiile fiecărei părți, condițiile și modul lor de implementare se stabilesc prin lege.

(3) În asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat și societatea de asigurare, drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contract de asigurare. Prevederile contractului de asigurare nu pot depăși prevederile condițiilor de asigurare. Condițiile de asigurare benevolă (facultativă) sunt stabilite de către societatea de asigurare, în conformitate cu legislația și cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

(4) Avizarea și constatarea producerii riscurilor asigurate, evaluarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor și/sau a indemnizațiilor de asigurare se efectuează în condițiile legii, în cazul asigurărilor obligatorii, sau în baza condițiilor de asigurare și a contractului de asigurare, în cazul asigurărilor benevole (facultative).

[Art.5 alin.(3) modificat prin Legea nr.174 din 11.07.2024, în vigoare 02.08.2024]

Articolul 6. Prestația datorată de asigurator

(1) Despăgubirea și/sau indemnizația de asigurare se plătește de către societatea de asigurare în bani, atât prin transfer bancar, cât și în numerar. În cazul achitării despăgubirii de asigurare, fără restabilirea sau repararea bunurilor prin prestarea de servicii, din despăgubire se va deduce taxa pe valoare adăugată.

(2) Compensarea prejudiciului prin restabilirea sau repararea bunurilor prin prestarea de servicii se permite doar cu acordul scris al persoanei îndreptățite să primească despăgubirea și/sau indemnizația de asigurare.

(3) Dacă investigarea durează mai mult de o lună, asiguratul sau, după caz, beneficiarul asigurării și terțul păgubit sunt îndreptățiți să ceară un avans corespunzător și proporțional cu obligația probabilă de plată, cu condiția că obligația asiguratorului de a plăti despăgubirea și/sau indemnizația de asigurare și mărimea ei nu trezesc îndoieli. Avansul se va plăti fără întârziere nejustificată.

(4) În caz de încălcare a termenului de plată a despăgubirii și/sau a indemnizației de asigurare din vina societății de asigurare, aceasta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și terțului păgubit, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma despăgubirii și/sau indemnizației de asigurare. Înțelegerile prin care societatea de asigurare se eliberează de obligația plății eventualelor dobânzi de întârziere sau, după caz, a penalităților sunt nule.

(5) Contractul de asigurare poate să prevadă franșiza, care reprezintă partea din prejudiciu pe care asiguratul nu o despăgubește și care este stabilită în calitate de sumă fixă sau de procent din despăgubirea de asigurare ori din suma asigurată.

Articolul 7. Prima de asigurare

(1) Plata primei de asigurare se face integral sau în rate plătibile la termenele scadente agreeate în contract, la sediul societății de asigurare sau al reprezentanților săi, dacă în contractul de asigurare nu se prevede altfel.

(2) În cazul asigurărilor obligatorii, primele de asigurare sunt calculate în conformitate cu legile speciale.

(3) În cazul asigurărilor benevole (facultative), primele, tarifele și beneficiile de asigurare sunt calculate de societatea de asigurare. Mărimea concretă a primei de asigurare se stabilește în contractul de asigurare cu acordul părților.

(4) Societăților de asigurare, la calcularea primelor, tarifelor și beneficiilor de asigurare, li se interzice stabilirea diferențiată a primelor, tarifelor și beneficiilor în baza criteriilor discriminatorii.

(5) Dovada plății primelor de asigurare o va face contractantul, înscrisul constatator fiind orice document probator al plății prevăzut de legislație.

Articolul 8. Asigurarea persoanelor fizice și juridice străine și a apatrizilor

Persoanele fizice și juridice străine și apatrizii care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova au aceleași drepturi și obligații în ceea ce privește negocierea, încheierea și executarea contractelor de asigurare la fel ca și persoanele fizice și juridice ale Republicii Moldova.

Capitolul II REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII

Secțiunea 1

Licențierea societăților de asigurare sau de reasigurare

Articolul 9. Prevederi generale

(1) Activitatea de asigurare sau de reasigurare poate fi desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova numai în baza licențelor eliberate de autoritatea de supraveghere, în condițiile prezentei legi și ale altor acte normative.

(2) Societatea de asigurare sau de reasigurare se constituie sub forma juridică de organizare de societăți pe acțiuni conform legislației cu privire la societățile pe acțiuni și conform prezentei legi. Dispozițiile prezentului alineat nu se aplică sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe.

(3) În sensul alin.(2) al prezentului articol, prevederile art.70 și 71 și orice alte prevederi din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni care, direct sau indirect, se referă la comisia de cenzori nu sunt aplicabile în cazul societăților de asigurare sau de reasigurare.

(4) Societatea solicitantă nu poate fi înregistrată fără avizul prealabil de constituire al autorității de supraveghere. Societatea de asigurare sau de reasigurare nu poate opera modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice fără avizul prealabil al autorității de supraveghere.

(5) Licența pentru desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare se obține de către:

a) societățile înregistrate în baza avizului prealabil de constituire al autorității de supraveghere în vederea desfășurării activității de asigurare sau de reasigurare;

b) sucursalele societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe, înregistrate în baza avizului prealabil de constituire al autorității de supraveghere în ceea ce privește activitatea acestora desfășurată în Republica Moldova;

c) societățile de asigurare sau de reasigurare care își extind activitatea la o întreagă clasă de asigurare sau activitate de reasigurare ori la clasele sau activitățile de reasigurare altele decât cele pentru care este deținută licența.

(6) Pentru eliberarea licenței de a desfășura activitățile permise societăților de asigurare sau de reasigurare se depune la autoritatea de supraveghere o cerere de licențiere scrisă, la care se anexează documentele și/sau informațiile aferente societății solicitante cu privire la:

a) documentele de constituire ale societății;

b) capitalul social al societății conform pragului absolut al cerinței de capital minim, în conformitate cu prevederile art.74;

c) sistemul de guvernare și organele de conducere ale societății, în conformitate cu prevederile art.34 și 35;

d) identitatea acționarilor, în conformitate cu prevederile art.30 și 31;

e) planul de afaceri pentru următorii 3 ani, în conformitate cu prevederile art.11;

f) orice alte documente și/sau informații prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere.

(7) În procesul de examinare a unei cereri de licențiere, autoritatea de supraveghere solicită societății solicitante orice documente și/sau informații suplimentare aferente licențierii dacă cele prezentate sunt insuficiente pentru evaluarea respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea licenței.

(8) Societatea de asigurare își desfășoară activitatea în baza licenței eliberate pentru activitate în categoriile "asigurări de viață" și/sau "asigurări generale".

(9) Clasele de asigurări din categoriile specificate la alin.(8) sunt stabilite în anexa la prezenta lege.

(10) Societatea de asigurare sau de reasigurare are dreptul să desfășoare activitate în limitele claselor de asigurări sau ale activităților de reasigurare pentru care a obținut licență în condițiile prezentei legi. Dreptul de a practica o activitate din cadrul clasei a 10-a din compartimentul B al anexei se acordă și se indică distinct în anexa la licența pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă sau pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă.

(11) Licența acoperă întreaga clasă de asigurare, cu excepția cazului în care societatea solicitantă dorește să acopere numai o parte dintre riscurile care aparțin clasei în cauză.

(12) Prin derogare de la alin.(8), societatea de asigurare care desfășoară activitate în categoria "asigurări de viață" poate, fără a deține licență pentru categoria "asigurări generale", să subscrie și riscurile acoperite prin clasele 1 și 2 enumerate în compartimentul B al anexei dacă sunt considerate riscuri auxiliare pentru clasele din categoria "asigurări de viață".

(13) Societatea de asigurare care a obținut licență pentru un risc principal dintr-o clasă de asigurare stabilită în anexă poate asigura, de asemenea, riscurile cuprinse într-o altă clasă de asigurare, fără a fi necesară obținerea unei licențe pentru aceste riscuri, cu condiția ca riscurile:

- a) să fie legate de riscul principal;
- b) să se refere la obiectul care este acoperit împotriva riscului principal;
- c) să fie acoperite prin contractul care acoperă riscul principal.

(14) Prin derogare de la alin.(13), riscurile cuprinse în clasele 14, 15 și 17 enumerate în compartimentul B al anexei nu pot fi considerate drept riscuri auxiliare pentru alte clase de asigurare. Cu toate acestea, asigurarea de protecție juridică prevăzută în clasa a 17-a poate fi considerată drept un risc auxiliar pentru clasa a 18-a dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la alin.(13) și oricare dintre condițiile următoare:

- a) riscul principal se referă numai la asistența furnizată persoanelor aflate în dificultate în cursul deplasărilor, absențelor de la domiciliu sau de la reședința obișnuită ale acestora;
- b) asigurarea se referă la litigii sau riscuri care decurg din sau sunt în legătură cu utilizarea navelor maritime.

(15) Societatea de reasigurare își desfășoară activitatea în baza licenței eliberate exclusiv pentru activitatea de reasigurare generală, activitatea de reasigurare de viață sau orice tip de activitate de reasigurare.

(16) În scopul reglementării particularităților procedurilor de licențiere și ale procedurilor conexe, autoritatea de supraveghere emite acte normative întru aplicarea prezentei legi.

[Art.9 alin.(8) modificat prin Legea nr.259 din 21.11.2024, în vigoare 26.11.2024]

[Art.9 alin.(6) modificat prin Legea nr.99 din 27.04.2023, în vigoare 11.05.2023]

Articolul 10. Procedura de licențiere

(1) Pentru eliberarea licenței de a desfășura activitățile permise societăților de asigurare sau de reasigurare, la etapa de avizare prealabilă de constituire, societatea solicitantă înaintează către autoritatea de supraveghere o cerere însoțită de documentele și/sau informațiile stabilite conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere. Autoritatea de supraveghere emite o hotărâre cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire a societății de asigurare sau de reasigurare ori respinge cererea în termen de până la 5 luni de la data primirii acesteia.

(2) În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea cererii, autoritatea de supraveghere comunică societății solicitante, după caz, lista cu documentele și/sau informațiile care nu au fost prezentate conform alin.(1) în vederea depunerii acestora.

(3) Autoritatea de supraveghere poate solicita în scris, pe parcursul termenului prevăzut la alin.(1), dar nu mai târziu de 3 luni de la primirea cererii, orice documente și/sau informații suplimentare dacă cele prezentate nu sunt suficiente sau relevante pentru realizarea evaluării sau prezintă alte deficiențe.

(4) Societatea solicitantă are la dispoziție un termen de 30 de zile de la data comunicării solicitării formulate potrivit alin.(3) pentru prezentarea documentelor și/sau a informațiilor cerute,

respectiv pentru remedierea deficiențelor constatate, perioadă pe parcursul căreia termenul de 5 luni prevăzut la alin.(1) se suspendă. De asemenea, societatea solicitantă poate furniza din proprie inițiativă și alte documente și/sau informații pe care le consideră relevante.

(5) Oricare dintre documentele și/sau informațiile prevăzute la alin.(3) și (4) trebuie să fie prezentate cu cel puțin 30 de zile calendaristice anterior datei expirării termenului în care autoritatea de supraveghere trebuie să se pronunțe asupra cererii de licențiere.

(6) Înregistrarea de stat a societății de asigurare sau de reasigurare se efectuează de către autoritatea competentă numai după prezentarea hotărârii cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire a societății de asigurare sau de reasigurare, eliberat de către autoritatea de supraveghere în condițiile prezentului articol. În perioada înregistrării, până la obținerea licenței, societății solicitante îi este interzisă orice furnizare sau publicare de către fondatori a informației cu privire la activitatea societății de asigurare sau de reasigurare.

(7) La emiterea hotărârii cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire a societății de asigurare sau de reasigurare, autoritatea de supraveghere eliberează avizele prelabile acționarilor semnificativi pentru dobândirea participațiilor calificate în capitalul social al asigurătorului sau al reasigurătorului și avizele de numire a organelor de conducere. Hotărârea cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire a societății de asigurare sau de reasigurare nu garantează obținerea licenței.

(8) Dacă autoritatea de supraveghere emite hotărârea cu privire la acordarea avizului prealabil de constituire, societatea solicitantă, pentru obținerea licenței, trebuie să prezinte acesteia, în termen de până la 5 luni de la data comunicării hotărârii respective, o cerere de licențiere la care se anexează documentele și/sau informațiile aferente eliberării licenței, stabilite conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere.

(9) Dacă societatea solicitantă nu prezintă documentele și/sau informațiile respective în termenul prevăzut la alin.(8), aceasta urmează să obțină un nou aviz prealabil de constituire a asigurătorului sau a reasigurătorului cu toate avizele conexe prevăzute la alin.(7).

(10) Autoritatea de supraveghere decide cu privire la acordarea sau refuzul licenței societății de asigurare sau de reasigurare în termen de cel mult 2 luni de la data primirii documentelor și/sau informațiilor aferente cererii de licențiere.

(11) Autoritatea de supraveghere, în termen de o lună de la data primirii documentelor și/sau informațiilor conform alin.(8), poate solicita în scris orice documente și/sau informații suplimentare necesare pentru evaluarea și/sau, după caz, remedierea deficiențelor constatate, iar societatea solicitantă are la dispoziție un termen de o lună de la data comunicării solicitării pentru prezentarea acestora, perioadă pe parcursul căreia termenul de 2 luni prevăzut la alin.(10) se suspendă. De asemenea, societatea solicitantă poate furniza din proprie inițiativă și alte documente și/sau informații pe care le consideră relevante, dar acestea trebuie să fie prezentate cel târziu cu 30 de zile calendaristice anterior datei expirării termenului prevăzut la alin.(8).

(12) Documentele și/sau informațiile prezentate cu depășirea termenelor prevăzute pentru depunerea acestora nu sunt luate în considerare la evaluarea cererii de licențiere și sunt restituite societății solicitante.

(13) În oricare dintre etapele procedurii de licențiere prevăzute la alin.(1)–(11), autoritatea de supraveghere comunică în scris societății solicitante decizia sa, iar în cazul respingerii cererii, indică și motivele care au stat la baza acestei respingeri.

(14) Licența se eliberează pe un formular cu regim special în care se indică denumirea, forma juridică de organizare, adresa juridică a titularului de licență, numărul de identificare de stat, genul și categoria de asigurări sau activitatea de reasigurare pentru a cărei desfășurare se eliberează licența. Anexa la licență este parte componentă a acesteia și conține informația privind titularul de licență, condițiile de licențiere, precum și clasele și riscurile de asigurare sau activitățile de reasigurare.

(15) Licența se acordă pe un termen nelimitat și nu este transmisibilă.

(15¹) Asigurătorul care deține licență pentru desfășurarea activității în categoria "asigurări generale" sau în categoria "asigurări de viață" are dreptul, fără a dispune de licență pentru

reasigurare, să desfășoare activitate de reasigurare proporțională și activitate de reasigurare neproporțională numai în limitele tipurilor/claselor de asigurare pentru care a obținut licența.

(16) Pentru fiecare sucursală și subdiviziune a societății de asigurare sau de reasigurare în care se desfășoară activitate de asigurare sau de reasigurare se eliberează copii autorizate de pe licență.

(17) Taxa de eliberare a licenței pentru activitatea de asigurare sau de reasigurare este de 50000 de lei și se varsă la bugetul de stat.

(18) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei autorizate sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.

(19) Taxele pentru examinarea cererilor prevăzute în prezenta lege sunt nerambursabile.

(20) Autoritatea de supraveghere acordă licență unei societăți de asigurare sau de reasigurare numai dacă este pe deplin convinsă că societatea respectivă poate asigura desfășurarea unei activități în condiții de siguranță și poate respecta cerințele unei administrări prudente și corecte, care să asigure protejarea intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți, precum și buna funcționare a pieței de asigurări.

(21) Suplimentar la cele menționate la alin.(20), autoritatea de supraveghere acordă licență unei societăți solicitante în condițiile în care aceasta dispune obligatoriu de dotare tehnică corespunzătoare și de programe soft pentru efectuarea prelucrărilor de date aferente contractelor de asigurare și/sau de reasigurare și despăgubirilor, astfel asigurându-se:

a) generalizarea datelor aferente polițelor și daunelor, care să includă cel puțin sistematizarea primelor de asigurare sau de reasigurare, duratei asigurării sau reasigurării, precum și generalizarea datelor aferente producerii, raportării și achitării daunei, informațiilor statistice legate de contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți sau de obiectul asigurării;

b) controlul accesului la sisteme și date;

c) stabilirea profilurilor utilizatorilor în raport cu sarcinile relevante;

d) securitatea prelucrării datelor cu caracter personal.

[Art.10 alin.(17) modificat, alin.(18) în redacția Legii nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.10 alin.(15¹) introdus prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

Articolul 11. Planul de afaceri

Oricare cerere de licențiere trebuie să fie însoțită de un plan de afaceri, elaborat în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere, care să cuprindă cel puțin următoarele:

a) clasele și riscurile de asigurare sau activitățile de reasigurare propuse a fi asumate;

b) structura organizatorică a asiguratorului sau reasiguratorului din care să rezulte capacitatea acestuia de a-și realiza obiectivele propuse în condiții compatibile cu principiile unei practici prudente și corecte în domeniul asigurărilor;

c) conformarea cadrului de administrare, a politicilor, a procedurilor și a mecanismelor interne;

d) conformarea capitalului și lichidităților la natura, la amploarea și la complexitatea activităților pe care și le propune să le desfășoare în următorii 3 ani, reflectată în:

1) bilanțul previzional și valorile estimate ale capitalului, ale ratelor de solvabilitate și ale rezervelor tehnice;

2) estimările resurselor financiare care urmează să acopere capitalul și rezervele tehnice;

3) estimările cheltuielilor generale curente, inclusiv ale celor de achiziții;

4) estimările volumului de prime și ale volumului de despăgubiri și/sau indemnizații;

5) cedările în reasigurare, tipurile de contracte de reasigurare.

Articolul 12. Motivele respingerii cererii de licențiere

(1) Autoritatea de supraveghere respinge o cerere de licențiere dacă:

a) documentele prezentate, la momentul depunerii cererii de licențiere sau în interiorul termenului specificat la art.10 alin.(8), nu sunt întocmite în conformitate cu dispozițiile legale ori sunt incomplete și/sau informațiile furnizate sunt neveridice sau insuficiente pentru evaluarea respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea licenței;

b) societatea solicitantă nu dispune de fonduri proprii eligibile pentru acoperirea pragului absolut al cerinței de capital minim prevăzut la art.74 sau cerința de capital minim al acesteia se situează sub nivelul stabilit de prezenta lege;

c) din evaluarea planului de afaceri prezentat rezultă că societatea solicitantă nu poate proba abilitatea de realizare a obiectivelor propuse în condițiile respectării cerințelor cuprinse în prezenta lege și în actele normative ale autorității de supraveghere;

d) membrii organului de conducere ai societății solicitante nu corespund cerințelor prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere, întrucât capacitățile acestora nu sunt adecvate naturii, amplitudinii și complexității activității, precum și nu corespund necesității asigurării unui management prudent și corect;

e) persoanele care dețin funcții-cheie nu corespund cerințelor privind calificările, cunoștințele și experiența lor profesională, adecvate pentru o administrare prudentă și corectă, prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere, precum și nu dețin o bună reputație și de integritate (onorabilitate);

f) acționarii și deținătorii indirecti ai acțiunilor societății solicitante nu corespund cerințelor prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere;

g) legăturile strânse dintre societatea solicitantă și alte persoane fizice sau juridice și dispozițiile legale sau măsurile administrative ale unui stat terț ce se referă la persoanele fizice sau juridice cu care societatea solicitantă are legături strânse sunt de natură să împiedice exercitarea eficientă a supravegherii prudențiale;

h) înainte de obținerea licenței, fondatorii au făcut comunicări publice cu privire la activitatea societății solicitante;

i) nu sunt respectate alte condiții prevăzute de prezenta lege.

(2) Autoritatea de supraveghere nu examinează cererea de eliberare a licenței în contextul necesităților economice ale pieței. Orice decizie de refuz pentru acordarea licenței trebuie motivată în mod precis și trebuie comunicată societății în cauză.

Articolul 13. Reperfectarea licenței

(1) Temeiurile pentru reperfectarea licenței sunt:

a) schimbarea denumirii societății de asigurare sau de reasigurare;

b) modificarea sediului societății de asigurare sau de reasigurare;

c) completarea activității societății cu noi clase de asigurare sau activități de reasigurare și/sau cu noi tipuri de asigurare ori excluderea acestora din activitatea de asigurare sau de reasigurare.

(2) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a modificărilor operate, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de reperfectare a licenței cu documentele și/sau informațiile aferente conform actelor normative ale autorității de supraveghere. Nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi.

(3) Autoritatea de supraveghere decide asupra eliberării sau refuzului reperfectării licenței în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare din data primirii cererii, însoțită de documentele și/sau informațiile prevăzute de actele sale normative.

(4) Modificările și completările efectuate la reperfectarea licenței se introduc în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor.

[Art.13 alin.(2) modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței

(1) Drept temei pentru eliberarea duplicatului licenței poate servi pierderea, sustragerea, distrugerea sau deteriorarea acesteia.

(2) În caz de pierdere, sustragere, distrugere sau deteriorare a licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în decurs de până la 5 zile lucrătoare din momentul constatării, să publice, în acest sens, un aviz în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de până la 10 zile lucrătoare, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de eliberare a duplicatului licenței, cu anexarea documentelor confirmative privind pierderea, sustragerea, distrugerea sau deteriorarea licenței, după caz. Nerespectarea termenelor prevăzute atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi.

(3) Autoritatea de supraveghere, în termen de până la 15 zile lucrătoare, decide eliberarea sau, după caz, respinge eliberarea duplicatului licenței de la data depunerii cererii de eliberare a duplicatului acesteia.

(4) În cazul eliberării duplicatului licenței, autoritatea de supraveghere adoptă decizia de anulare a formularului licenței pierdut, sustras, distrus sau deteriorat, cu introducerea modificărilor respective în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei respective.

(5) În perioada de examinare a cererii de eliberare a duplicatului licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare își poate desfășura activitatea în baza declarației pe proprie răspundere, depusă la autoritatea de supraveghere concomitent cu cererea de eliberare a duplicatului licenței.

[Art.14 alin.(2) modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 15. Suspendarea licenței asigurătorului sau reasigurătorului

(1) Suspendarea licenței asigurătorului sau reasigurătorului se efectuează în cazul în care acesta:

- a) nu îndeplinește condițiile de licențiere în baza cărora a fost licențiat;
- b) nu remediază în termen încălcările constatate în cadrul controlului sau supravegherii din oficiu, efectuate de autoritatea de supraveghere;
- c) nu execută măsurile impuse de autoritatea de supraveghere privind conformarea activității cu cerințele legislației;
- d) nu îndeplinește cerințele privind categoriile și suficiența activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerința de capital minim;
- e) nu îndeplinește cerința de capital minim prevăzută de prezenta lege;
- f) nu respectă cerințele privind formarea și menținerea rezervelor tehnice;
- g) nu respectă exigențele de menținere a nivelului ratei de solvabilitate de cel puțin 100%;
- h) desfășoară, în primii 3 ani de funcționare, activitate de asigurare sau de reasigurare care diferă considerabil (abatere mai mare de 50%) de cea preconizată în planul de afaceri prezentat la etapa de eliberare a licenței, iar, în opinia autorității de supraveghere, o astfel de deviere nu este justificată de noile circumstanțe economice ale asigurătorului sau reasigurătorului și pune în pericol activitatea acestuia;
- i) nu a înlăturat circumstanțele ce au servit drept temei pentru desemnarea administrării speciale potrivit prezentei legi ori, în opinia autorității de supraveghere, acestea nu pot fi înlăturate în perioada aplicării instrumentelor de rezoluție.

(2) Suspendarea licenței are drept efect interzicerea încheierii de noi contracte de asigurare și/sau de reasigurare și a prelungirii contractelor în vigoare. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să îndeplinească obligațiile asumate prin contractele de asigurare și/sau de reasigurare încheiate anterior suspendării licenței.

(3) Suspendarea licenței asigurătorului sau reasigurătorului acordă dreptul autorității de supraveghere de a suspenda orice tranzacție cu activele asigurătorului sau reasigurătorului admise la acoperirea obligațiilor aferente contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, cu excepția plății despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare, a sumelor de răscumpărare pentru contractele de asigurare și/sau de reasigurare încheiate anterior suspendării licenței.

(4) Termenul de suspendare a licenței nu poate depăși 6 luni.

(5) Asigurătorul sau reasigurătorul a cărui licență a fost suspendată este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru asigurarea protecției intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin suspendarea acțiunii licenței.

(6) Asigurătorul sau reasigurătorul a cărui licență a fost suspendată este obligat, în termenul stabilit în hotărârea de suspendare, să înlătore încălcările și consecințele lor și să prezinte autorității de supraveghere darea de seamă, în formă scrisă, privind înlăturarea încălcărilor, în baza căreia autoritatea de supraveghere adoptă hotărârea cu privire la reluarea valabilității licenței în interiorul termenului prevăzut la alin.(4).

(7) Licența poate fi suspendată atât pe toate clasele de asigurare sau activitățile de reasigurare, cât și pe unele clase sau activități separat.

(8) Prin derogare de la alin.(7), licența pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și/sau pentru cea externă din cadrul clasei a 10-a din compartimentul B al anexei poate fi suspendată separat. În cazul asigurătorului care deține licență pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, suspendarea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă atrage după sine și suspendarea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.

(9) Dacă, la expirarea termenului de suspendare a licenței, nu au fost înlăturate toate încălcările pentru care aceasta a fost suspendată, autoritatea de supraveghere o va retrage.

Articolul 16. Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului

(1) Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului se efectuează în următoarele cazuri:

- a) retragerea licenței este solicitată de asigurător sau reasigurător;
- b) asigurătorul sau reasigurătorul nu și-a început activitatea pentru care a fost autorizat în termen de un an de la data acordării licenței sau a încetat să mai desfășoare activitate de mai mult de 6 luni;
- c) licența a fost obținută pe baza unor informații false sau prin alte mijloace ilegale;
- d) asigurătorul sau reasigurătorul nu a îndeplinit măsurile specificate în planul de rezoluție sau aceste măsuri nu și-au atins scopul;
- e) eșecul asigurătorului sau reasigurătorului de a executa în mod corespunzător două prescripții consecutive ale autorității de supraveghere pentru încălcări similare;
- f) instanța de judecată a emis o hotărâre de inițiere a procesului de insolvență sau de încetare a activității asigurătorului sau reasigurătorului;
- g) neînlăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au dus la suspendarea licenței;
- h) asigurătorul datorează plăți și cotizații care rezultă din calitatea lui de membru al biroului național și nu s-a conformat prescripției autorității de supraveghere emise în acest sens;
- i) asigurătorul care practică activitate pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto nu respectă prevederile aferente rambursării mijloacelor utilizate din Fondul de compensare gestionat de biroul național și nu se conformează prescripției autorității de supraveghere emise în acest sens.

(2) Retragerea licenței la solicitarea expresă a titularului de licență se efectuează în baza cererii întocmite conform modelului aprobat de autoritatea de supraveghere, însoțită de următoarele documente:

- a) decizia organului competent al asigurătorului sau al reasigurătorului cu privire la încetarea activității;
- b) dovada publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a anunțului asigurătorului sau al reasigurătorului cu privire la intenția de a-și înceta activitatea și la înaintarea pretențiilor din partea contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și a altor persoane ale căror drepturile pot fi lezate;

c) planul privind lichidarea genului de activitate care cuprinde cel puțin următoarele: verificarea, inventarierea contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, a dosarelor de daună instrumentate și înregistrate în evidențele asigurătorului sau reasigurătorului; planul de compensare echitabilă a pretențiilor din partea contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și a altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, rămase nesatisfăcute; măsurile necesare pentru notificarea contractanților, asiguraților sau reasiguraților cu privire la posibilitatea de rezoluțiune a contractelor de asigurare și/sau de reasigurare încheiate și/sau cu privire la dreptul acestora de a recupera primele de asigurare și/sau de reasigurare achitate, aferente acestor contracte, proporțional cu perioada cuprinsă între momentul expirării și termenul de valabilitate.

(3) Retragera licenței presupune încetarea activității asigurătorului sau reasigurătorului pentru toate clasele sau activitățile incluse în licență sau pe clase de asigurare sau activități de reasigurare separat. Retragera licenței pe clase de asigurare sau activități de reasigurare separat are drept efect excluderea acestora din licență. Hotărârea cu privire la retragerea licenței cuprinde motivele de retragere a acesteia și se comunică în scris asigurătorului sau reasigurătorului respectiv.

(4) Prin derogare de la alin.(3), licența pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și/sau pentru cea externă din cadrul clasei a 10-a din compartimentul B al anexei poate fi retrasă separat. În cazul asigurătorului care deține licență pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și pentru cea externă, retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă atrage după sine și retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.

(5) Titularul de licență față de care a fost adoptată hotărârea cu privire la retragerea licenței este obligat:

a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața asigurărilor;

b) să restituie licența autorității de supraveghere în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, iar nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi;

c) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin retragerea licenței, inclusiv efectuarea transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, după caz.

(6) Retragera licenței de activitate nu absolvă asigurătorul sau reasigurătorul de supraveghere ulterioară de către autoritatea de supraveghere.

(7) În cazul în care retragerea licenței este solicitată de asigurător sau de reasigurător, iar după retragerea licenței acesta nu transferă portofoliul de asigurare și/sau de reasigurare, rămânând a fi responsabil de obligațiile asumate în baza contractelor de asigurare și/sau de reasigurare încheiate, autoritatea de supraveghere controlează modul de executare a obligațiilor față de contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării, terții păgubiți și de alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate până la data satisfacerii tuturor obligațiilor asumate.

(8) Asigurătorul sau reasigurătorul a cărui licență a fost retrasă nu are dreptul să desfășoare activitate de asigurare sau de reasigurare și este obligat să atribuie cea mai înaltă prioritate plății despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare. Retragera licenței asigurătorului sau reasigurătorului acordă dreptul autorității de supraveghere de a suspenda orice tranzacție cu activele asigurătorului sau reasigurătorului admise la acoperirea obligațiilor aferente contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, cu excepția plății despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare, a sumelor de răscumpărare pentru contractele de asigurare și/sau de reasigurare încheiate anterior retragerii licenței.

(9) Informația privind retragerea licențelor se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe pagina web oficială a autorității de supraveghere și se păstrează timp de 7 ani. Mențiunea referitoare la data și numărul deciziei privind suspendarea sau retragerea licenței se consemnează în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor. După retragerea

licenței, toate evidențele și înregistrările persoanei licențiate referitoare la serviciile și activitățile desfășurate se păstrează pentru o perioadă de cel puțin 7 ani și, ulterior, se transmit arhivelor de stat.

(10) În cazul prevăzut la alin.(7), autoritatea de supraveghere desemnează o persoană responsabilă de monitorizarea și controlul onorării tuturor obligațiilor din contractele de asigurare și/sau de reasigurare și stabilește atribuțiile acesteia, ce includ cel puțin următoarele:

a) analiza situației financiare a asiguratorului sau a reasiguratorului pentru fiecare perioadă de raportare;

b) verificarea îndeplinirii de către asigurator sau reasigurator a obligației prevăzute la alin.(8);

c) urmărirea modului în care asiguratorul sau reasiguratorul își onorează obligațiile de plată asumate în baza contractelor de asigurare și/sau de reasigurare;

d) verificarea respectării de către asigurator sau reasigurator a drepturilor și intereselor consumatorilor serviciilor de asigurare sau de reasigurare;

e) monitorizarea indicatorilor de stabilitate financiară a asiguratorului sau a reasiguratorului.

(11) Persoana desemnată pentru efectuarea procedurii de monitorizare și control are acces la toate informațiile, documentele și registrele asiguratorului sau ale reasiguratorului, fiind obligată să păstreze confidențialitatea tuturor informațiilor care i-au devenit cunoscute în virtutea atribuțiilor delegate.

(12) În cazul retragerii parțiale a licenței, asiguratorul sau reasiguratorul nu poate solicita o nouă licență în limitele clasei sau claselor de asigurare ori activității sau activităților de reasigurare pentru care licența a fost retrasă pentru o perioadă de un an din data retragerii acesteia.

(13) Autoritatea de supraveghere retrage licența și inițiază procesul de lichidare silită a societății de asigurare sau de reasigurare în cazul în care se constată că aceasta se află în una dintre situațiile de insolvabilitate prevăzute în prezentul alineat și nu întrunește condițiile de declanșare a procedurii de rezoluție, prevăzute la art.80. În sensul prezentului alineat, situațiile de insolvabilitate sunt următoarele:

a) societatea de asigurare sau de reasigurare nu este capabilă să execute cererile asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți privind plata despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare (incapacitate de plată);

b) societatea de asigurare sau de reasigurare nu îndeplinește cerința ratei de solvabilitate;

c) valoarea fondurilor proprii ale societății de asigurare sau de reasigurare este mai mică decât cerința de capital minim stabilită de prezenta lege.

[Art.16 alin.(5) modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 17. Alte măsuri aplicate participanților profesioniști pe piața asigurărilor

(1) În cazul în care un asigurator sau reasigurator sau un intermediar în asigurări și/sau în reasigurări nu respectă dispozițiile prezentei legi sau ale actelor normative ale autorității de supraveghere sau dacă interesele contractantului, asiguratului, reasiguratului, beneficiarului asigurării, terțului păgubit și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate apar amenințate în alt mod, autoritatea de supraveghere va lua măsuri adecvate pentru a proteja interesele acestora.

(2) În sensul alin.(1), autoritatea de supraveghere poate retrage sau suspenda licența unui asigurator sau reasigurator într-un mod altul decât cel specificat la art.16 și în secțiunile a 7-a și a 8-a, în special având dreptul:

a) să blocheze accesul gratuit al unei societăți de asigurare sau de reasigurare la propriile active;

b) să dispună depunerea activelor într-un cont special controlat de autoritatea de supraveghere;

c) să-și atribuie, în totalitate sau parțial, competențele organului executiv al unei societăți de asigurare sau de reasigurare;

d) să transfere portofoliul de asigurare și/sau de reasigurare și activele asociate către o altă societate de asigurare sau de reasigurare, sub rezerva acordului acesteia;

- e) să comande lichidarea activelor financiare în părți legate;
- f) să solicite concedierea persoanelor cu funcții de conducere, de supraveghere, de control sau a persoanei (persoanelor) cu atribuții de asistență juridică, sau a persoanelor care dețin funcții-cheie și să le interzică să exercite activități suplimentare de asigurare sau de reasigurare pentru maximum 5 ani;
- g) să excludă un intermediar în asigurări și/sau în reasigurări din registrele ținute conform prevederilor prezentei legi.

Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor

(1) Autoritatea de supraveghere ține Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, care conține informații privind denumirile asigurătorilor sau reasigurătorilor, persoane juridice din Republica Moldova, ale sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe licențiate în Republica Moldova, ale intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări licențiați, seria, numărul și data acordării licenței, adresele sediilor acestora, informația privind reperfectarea licenței, eliberarea copiilor și duplicatelor de pe aceasta. Autoritatea de supraveghere publică pe pagina web oficială a sa și actualizează, în mod regulat, o listă cu denumirile tuturor asigurătorilor sau reasigurătorilor, persoane juridice din Republica Moldova, ale sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe licențiate în Republica Moldova, ale intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări licențiați.

(2) Asigurătorii sau reasigurătorii, persoane juridice din Republica Moldova, sucursalele asigurătorilor sau reasigurătorilor din statele terțe, intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări ale căror licențe au fost retrase sunt radiați din Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor prin înserarea unei note speciale care include data și numărul deciziei privind retragerea licenței. Radierea nu reprezintă excluderea fizică a datelor despre participantul profesionist din registru.

(3) În cazul extinderii activității cu noi sucursale ori încetării activității acestora, precum și în cazul altor modificări, participantul profesionist pe piața asigurărilor este obligat să depună la autoritatea de supraveghere o cerere, cu anexarea documentelor corespunzătoare, în vederea operării modificărilor și completărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, fiind solicitată copia autorizată (copiile autorizate) de pe licență.

[Art.18 alin.(3) modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 19. Cerințele de licențiere a sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare care au sediul în statele terțe și care sunt licențiate în aceste state terțe pot desfășura activități pe teritoriul Republicii Moldova numai dacă sunt îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- a) activitatea se desfășoară prin înființarea unei sucursale;
- b) sucursala este licențiată de către autoritatea de supraveghere;
- c) autoritatea competentă din statul de origine nu are obiecții față de înființarea sucursalei în Republica Moldova, fapt confirmat printr-un act emis de autoritatea respectivă;
- d) cadrul legislativ existent în statul de origine și/sau modul de aplicare a acestuia nu împiedică exercitarea de către autoritatea de supraveghere a funcțiilor sale de supraveghere;
- e) sunt respectate dispozițiile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(2) Dispozițiile din prezenta lege aferente licențierii asigurătorilor sau reasigurătorilor se aplică în mod corespunzător sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe, cu respectarea prevederilor din prezentul capitol.

(3) Sucursalele asigurătorilor sau reasigurătorilor din statele terțe nu sunt persoane juridice și înregistrarea acestora se efectuează conform procedurii stabilite la art.12 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(4) În sensul prezentei legi, toate sucursalele înființate pe teritoriul Republicii Moldova de către o societate de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț sunt considerate o singură sucursală.

(5) Activitățile care pot fi desfășurate prin intermediul sucursalei înființate pe teritoriul Republicii Moldova sunt prevăzute în licența acordată de autoritatea de supraveghere și nu pot exceda obiectul de activitate a asigurătorului sau a reasigurătorului licențiat de către autoritatea competentă din statul de origine.

(6) Sucursala societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, înființată pe teritoriul Republicii Moldova, participă la formarea mijloacelor fondurilor create conform cerințelor prezentei legi și ale legislației cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

(7) Cerințele prudențiale cuprinse în prezenta lege se aplică în mod corespunzător și sucursalelor asigurătorilor sau reasigurătorilor din statele terțe care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în ceea ce privește aplicarea sancțiunilor.

(8) Autoritatea de supraveghere poate excepta de la aplicarea unor cerințe prudențiale sucursalele asigurătorilor sau reasigurătorilor din statele terțe dacă, în urma evaluării efectuate, se constată că în statul de origine există un cadru de reglementare prudențial echivalent celui stabilit prin prezenta lege și prin actele sale normative și că autoritatea competentă din acest stat exercită o supraveghere adecvată a asigurătorului sau a reasigurătorului, inclusiv în ceea ce privește activitatea sucursalei din Republica Moldova.

(9) Regimul prevăzut la alin.(8) poate fi aplicat numai în condiții de reciprocitate, în baza unui acord de cooperare semnat de autoritatea de supraveghere și autoritatea competentă din statul de origine, și fără ca să se instituie prin acest regim un tratament mai favorabil decât cel prevăzut pentru asigurătorii sau reasigurătorii care desfășoară activitate în Republica Moldova.

(10) Sucursala asigurătorului sau a reasigurătorului dintr-un stat terț trebuie să aibă un regulament în care se specifică cel puțin denumirea, adresa, cuantumul capitalului alocat, funcțiile conducătorilor, obiectul activității, care poate fi modificat doar cu aprobarea autorității de supraveghere prezentată în formă scrisă.

(11) Sucursala înființată pe teritoriul Republicii Moldova poate utiliza denumirea societății de asigurare sau de reasigurare folosită în statul de origine. Dacă există risc de confuzie, în scopul asigurării unei clarificări corespunzătoare, autoritatea de supraveghere solicită ca această denumire să fie însoțită de o mențiune explicativă.

(12) În scopul evaluării calității persoanelor implicate sau care au legătură cu cererea de licențiere prezentată, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor acordă suportul necesar, în acest sens, autorității de supraveghere, la solicitarea acesteia, în conformitate cu legislația cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

(13) Autoritatea de supraveghere respinge cererea de licențiere a sucursalei unei societăți de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț dacă reglementarea și supravegherea în temeiul prezentei legi poate fi împiedicată de legea statului de origine.

(14) Autoritatea de supraveghere acordă licență sucursalei din Republica Moldova a unui asigurător sau reasigurător dintr-un stat terț numai dacă este pe deplin convinsă că asigurătorul sau reasigurătorul respectiv poate asigura desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldovei în condiții de siguranță și cu respectarea cerințelor unei administrări prudente și corecte și că sunt asigurate condiții adecvate pentru realizarea supravegherii.

(15) Prevederile art.19 se aplică în mod corespunzător și în ceea ce privește solicitarea de informații referitoare la persoanele și entitățile implicate sau care au legătură cu cererea de licențiere a sucursalei asigurătorului sau reasigurătorului dintr-un stat terț.

Articolul 20. Capitalul de dotare a sucursalei

(1) Sucursala unui asigurător sau reasigurător dintr-un stat terț trebuie să dispună de un capital de dotare pentru obținerea licenței și pentru desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Capitalul de dotare al sucursalei se asigură prin punerea la dispoziție acesteia, în formă bănească, a capitalului de dotare de către societatea de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, care nu poate fi mai mic decât pragul absolut al cerinței de capital minim prevăzută la art.74. *[Art.20 alin.(2) modificat prin Legea nr.99 din 27.04.2023, în vigoare 11.05.2023]*

Articolul 21. Conducerea sucursalei

(1) Autoritatea competentă din statul terț trebuie să desemneze cel puțin 3 persoane care să asigure conducerea activității sucursalei din Republica Moldova și care sunt împuternicite să angajeze și să reprezinte, în mod legal, în Republica Moldova asigurătorul sau reasigurătorul din statul terț respectiv. Aceste persoane trebuie să dispună de reputație și de experiență adecvate pentru exercitarea responsabilităților încredințate. Dispozițiile aferente persoanelor cu funcții de conducere în cadrul societății de asigurare sau de reasigurare se aplică, în mod corespunzător, persoanelor cărora le-a fost încredințată conducerea sucursalelor.

(2) Persoanele care asigură conducerea sucursalei unui asigurător sau reasigurător dintr-un stat terț sunt responsabile de îndeplinirea, la nivelul sucursalei, a cerințelor prudențiale prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Conducerea sucursalei și documentele necesare pentru realizarea supravegherii trebuie să se afle pe teritoriul Republicii Moldova, la adresa sediului înregistrat al sucursalei.

Articolul 22. Evaluarea calității societății de asigurare sau de reasigurare care solicită înființarea sucursalei

(1) La examinarea cererii pentru eliberarea licenței sucursalei societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, autoritatea de supraveghere va evalua calitatea societății respective.

(2) Suplimentar documentelor și/sau informațiilor prezentate pentru obținerea licenței, societatea solicitantă de licență va prezenta cel puțin următoarele:

a) nivelul fondurilor proprii, al cerințelor de capital și lichiditatea societății de asigurare sau de reasigurare;

b) rezultatele evaluării efectuate de autoritatea competentă din statul de origine cu privire la acționarii direcți și/sau indirecti, inclusiv beneficiarii efectivii ai acestora, care dețin cel puțin 10% din capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare;

c) situațiile financiare auditate ale societății-mamă pentru ultimii 3 ani.

(3) Dacă între societatea de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, care solicită înființarea sucursalei, și alte persoane fizice sau juridice există legături strânse, autoritatea de supraveghere acordă licența numai dacă aceste legături nu împiedică exercitarea eficientă a funcțiilor sale de supraveghere.

(4) Modificările acționariatului societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, care solicită înființarea sucursalei, sau ale persoanelor aflate în legături strânse cu această societate, inclusiv cele care decurg dintr-un proces de fuziune sau de dezmembrare în care este implicată societatea de asigurare sau de reasigurare din acest stat terț, trebuie să fie notificate autorității de supraveghere de către sucursala acesteia în termen de cel mult 10 zile lucrătoare din data modificării.

(5) Societatea de asigurare sau de reasigurare din jurisdicțiile care nu implementează standardele internaționale de transparență și/sau din jurisdicțiile cu un grad sporit de risc nu poate înființa sucursale pe teritoriul Republicii Moldova. Criteriile de evaluare a corespunderii societății de asigurare sau de reasigurare sunt identice cu cele pentru evaluarea persoanelor juridice deținători ai participațiilor calificate în capitalul societății respective.

Articolul 23. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto

(1) Pentru a subscrie riscuri din clasa a 10-a din compartimentul B al anexei, sucursala societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț desemnează reprezentanți de despăgubiri în condițiile legislației privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule din Republica Moldova, obține calitatea de membru al biroului național și

contribuie la formarea fondurilor create în condițiile prevăzute de legislația Republicii Moldova privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule din Republica Moldova.

(2) Prevederile aferente contribuțiilor financiare la fondurile menționate la alin.(1) se aplică, *mutatis mutandis*, sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe.

(3) Sucursala societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț desemnează un reprezentant de despăgubiri cu reședința sau stabilit pe teritoriul Republicii Moldova, având următoarele atribuții:

a) colectează toate informațiile necesare cu privire la dosarele de daună;

b) reprezintă asiguratorul sau reasiguratorul în relația cu persoanele care au suferit un prejudiciu și solicită despăgubiri, inclusiv pentru plata acestora;

c) întreprinde acțiunile necesare pentru ca asiguratorul sau reasiguratorul să fie reprezentat în fața instanțelor de judecată și autorităților din Republica Moldova în ceea ce privește despăgubirile;

d) reprezintă asiguratorul sau reasiguratorul în fața autorității de supraveghere referitor la verificarea existenței și a valabilității polițelor de asigurare.

(4) Sucursala societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț aplică primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă numai după prezentarea și aprobarea acestora de către autoritatea de supraveghere.

Articolul 24. Notificarea și informarea

(1) În termen de cel mult 10 zile de la data eliberării licenței sau a refuzului dreptului de desfășurare a activității sucursalei unei societăți de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț pe teritoriul Republicii Moldova, autoritatea de supraveghere informează autoritatea competentă din statul de origine cu privire la eliberarea licenței sau la refuzul dreptului de desfășurare a activității sucursalei.

(2) În cazul în care se stabilește că sucursala societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț nu respectă dispozițiile legale care se aplică pe teritoriul Republicii Moldova și prescripțiile autorității de supraveghere, inclusiv în ceea ce privește aplicarea sancțiunilor, autoritatea de supraveghere informează autoritatea competentă din statul de origine despre acest fapt.

Articolul 25. Publicarea informațiilor de către sucursale

(1) Sucursalele societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe trebuie să publice în limba română următoarele informații ale societăților de asigurare sau de reasigurare din aceste state: situațiile financiare individuale; situațiile financiare consolidate, după caz; raportul conducerii; raportul consolidat al conducerii, după caz; raportul auditorului, întocmit conform legislației din statul de origine al societăților de asigurare sau de reasigurare. Publicarea situațiilor financiare consolidate și auditate ale asiguratorului sau reasiguratorului, împreună cu opinia auditorului, se efectuează în termen de 15 zile de la expirarea termenului de publicare în statul de origine.

(2) Dispozițiile art.50 referitoare la cerințele de publicare a informațiilor pentru societățile de asigurare sau de reasigurare se aplică în mod corespunzător sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe.

Articolul 26. Nerespectarea dispozițiilor legale de către sucursală

(1) În cazul în care autoritatea de supraveghere stabilește că o sucursală a societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova, nu respectă dispozițiile legale care se aplică acesteia, autoritatea de supraveghere prescrie societății de asigurare sau de reasigurare să remedieze situația neregulamentară.

(2) În cazul în care sucursala societății de asigurare sau de reasigurare nu execută prescripția autorității de supraveghere și continuă să încalce dispozițiile legale, autoritatea de supraveghere, după informarea autorității competente din statul de origine, are dreptul să adopte măsuri pentru a preveni sau a sancționa neregulile stabilite, inclusiv pentru a interzice subscrierea unor noi sau a unor anumite contracte de asigurare și/sau de reasigurare și încasarea primelor aferente.

Articolul 27. Retragerea licenței sucursalei

(1) Suplimentar temeiurilor prevăzute la art.16, licența sucursalei unei societăți de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț se retrage în următoarele situații:

a) societatea de asigurare sau de reasigurare în cauză hotărăște lichidarea sucursalei respective;

b) entitatea, care este rezultatul unui proces de reorganizare în urma căruia societatea de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț își încetează existența, hotărăște lichidarea sucursalei respective;

c) în urma unor procese de reorganizare la nivelul respectivei societăți de asigurare sau de reasigurare sau al grupului din care face parte, activitatea sucursalei din Republica Moldova este preluată de o altă societate de asigurare sau de reasigurare ori de o sucursală din Republica Moldova a unei societăți de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț;

d) licența acordată societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț este retrasă de către autoritatea competentă din statul de origine sau își încetează valabilitatea în orice mod;

e) s-a pronunțat o hotărâre de lichidare a societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț.

(2) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a)–c), societatea de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț trebuie să notifice, în termen de 2 zile lucrătoare, autoritatea de supraveghere cu privire la procesul de reorganizare și/sau la hotărârea de lichidare a sucursalei din Republica Moldova și să transmită acesteia cel puțin un plan de lichidare a activelor și de stingere a datoriilor, care să asigure plata integrală a creanțelor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, sau, după caz, un plan de preluare a activității sucursalei.

(3) Procesul de reorganizare și/sau hotărârea de lichidare a sucursalei potrivit alin.(1) lit.a)–c) nu produce efecte decât după confirmarea de către autoritatea de supraveghere a retragerii licenței, despre care se comunică societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț.

(4) În cazul retragerii licenței eliberate unei sucursale a societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, autoritatea de supraveghere adoptă măsurile necesare pentru a împiedica societatea în cauză să inițieze noi tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova și pentru a proteja interesele contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate.

(5) Hotărârea autorității de supraveghere cu privire la retragerea licenței sucursalei se comunică societății de asigurare sau de reasigurare din statul terț și autorității de supraveghere din statul de origine al acestei societăți.

Articolul 28. Modificări în situațiile asiguratorilor sau reasiguratorilor

Asiguratorul sau reasiguratorul este obligat să prezinte autorității de supraveghere toate modificările sau completările operate în datele și informațiile indicate în documentele anexate la cererea pentru eliberarea sau reperfectarea licenței, inclusiv modificările sau completările condițiilor de asigurare. Modificările sau completările se prezintă în formă scrisă la autoritatea de supraveghere, semnate olograf de organul executiv, în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a deciziilor organelor de conducere privind operarea acestor modificări sau completări, împreună cu documentele (sau copiile autentificate de pe acestea) ce confirmă modificările sau completările în cauză.

Desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare

Articolul 29. Fondatorii și acționarii societăților de asigurare sau de reasigurare

(1) Pot fi fondatori și acționari ai asigurătorului sau reasigurătorului persoane fizice și/sau juridice, rezidente și nerezidente ale Republicii Moldova, în condițiile prezentei legi și ale altor acte normative în vigoare.

(2) Nu pot fi fondatori sau acționari ai societății de asigurare sau de reasigurare persoanele juridice declarate anterior insolabile sau aflate în proces de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare și persoanele cărora li s-au impus restricția legală de a constitui o societate comercială.

(3) Persoanele înregistrate în jurisdicțiile ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau în state ori jurisdicții cu un grad sporit de risc nu au dreptul să dețină, direct sau indirect, individual ori în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, drepturi de proprietate în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare.

(4) Fondatorii sau acționarii semnificativi ai societății de asigurare sau de reasigurare prezintă informațiile obligatorii în scop de supraveghere, stabilite prin actul normativ al autorității de supraveghere. În cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare face parte dintr-un grup, identitatea proprietarilor grupului trebuie să fie suficient de transparentă, astfel încât să nu fie subminată supravegherea. În cazul în care, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile și cu condiția că nu există motive de suspiciune, nu se identifică nicio persoană în calitate de beneficiar efectiv, persoana fizică care ocupă funcția de administrator al asigurătorului sau reasigurătorului este considerată beneficiar efectiv.

(5) Autoritatea de supraveghere va stabili, printr-un act normativ, lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență și/sau a statelor ori jurisdicțiilor cu un grad sporit de risc.

Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile

(1) În cazul dobândirii de către o persoană fizică sau juridică, direct sau indirect, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, a dreptului de proprietate sau în cazul dobândirii de către o persoană juridică a dreptului de administrare asupra participațiilor calificate în capitalul social al asigurătorului sau al reasigurătorului, acesta din urmă este obligat să informeze despre aceasta autoritatea de supraveghere în termen de 7 zile de la data efectuării tranzacției.

(2) Asigurătorii sau reasigurătorii prezintă anual autorității de supraveghere informația detaliată despre identitatea acționarilor semnificativi, numărul și valoarea totală a acțiunilor deținute, iar pentru acționarii semnificativi persoane juridice – și situațiile financiare cu o notă explicativă, în modul și în termenele stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Suplimentar la cerințele stabilite la art.29, achizitorul potențial care intenționează să obțină sau care deține participație calificată în capitalul social al asigurătorului sau al reasigurătorului trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) să aibă situație financiară stabilă, ceea ce înseamnă că:

1) persoana juridică va plăti participația calificată în capitalul social al asigurătorului sau al reasigurătorului din mijloace bănești proprii, fapt confirmat prin raportul auditorului, și va menține capitalul său propriu (activele nete) cel puțin în limitele participației calificate;

2) persoana juridică desfășoară activitate economică, financiară și de altă natură de cel puțin 2 ani consecutivi, care îi permite onorarea obligațiilor sale patrimoniale și care asigură susținerea pe viitor a activității asigurătorului sau a reasigurătorului din surse proprii în cazul în care situația financiară a acestuia se înrăutățește;

3) persoana fizică dispune de venituri care au caracter continuu și care, prin nivelul lor, justifică în mod corespunzător dobândirea participației calificate în capitalul social al asigurătorului sau al reasigurătorului;

b) să nu fie acționar sau asociat al unui intermediar în asigurări și/sau în reasigurări;

c) în cazul persoanei fizice, să nu aibă antecedente penale și să dispună de capacitate deplină de exercițiu.

(4) Dobândirea de către o persoană fizică sau juridică, direct sau indirect, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, a dreptului de proprietate sau de administrare asupra participațiilor calificate în capitalul social al asiguratorului sau al reasiguratorului sau majorarea participației calificate în capitalul social al societății peste 10%, 20%, 33% sau 50% din acțiunile cu drept de vot ale acesteia și, respectiv, reducerea sub aceste niveluri a participației calificate se efectuează cu avizul prealabil al autorității de supraveghere, în modul stabilit prin actele normative ale acesteia.

(5) Fără avizul prealabil al autorității de supraveghere, nicio persoană nu poate să dobândească, să majoreze sau să reducă, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, prin nicio modalitate, o cotă de participare în capitalul social al asiguratorului sau al reasiguratorului asupra căreia au devenit incidente prevederile alin.(4) și (8).

(6) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite, în limitele competenței sale, prezentarea actelor de constituire și a situațiilor financiare de la fondatori, acționari și de la alte persoane juridice și fizice care intenționează să obțină participații calificate în capitalul social al asiguratorului sau al reasiguratorului, precum și să solicite informații de la autoritățile administrației publice privind stabilitatea financiară și buna-credință a persoanelor menționate.

(7) Exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați la funcția de membru al consiliului societății, al organului executiv și al comitetului de audit, precum și exercițiul dreptului de a primi dividende se suspendă de drept din data dobândirii sau majorării realizate cu încălcarea prevederilor alin.(4) și (5) în mărimea drepturilor de proprietate deținute. Acțiunile al căror exercițiu al dreptului de vot este suspendat nu se vor lua în considerare la adoptarea hotărârilor privind chestiunile incluse pe ordinea de zi a adunării generale a acționarilor, precum și nu se vor lua în calcul la stabilirea cvorumului și a rezultatelor votării, respectiv, nu vor fi cuprinse în voturile reprezentate la adunare. Autoritatea de supraveghere informează dobânditorul și asiguratorul sau reasiguratorul, în termen de 5 zile de la data la care a aflat despre achiziția realizată cu încălcarea prevederilor alin.(4) și (5), cu privire la incidența prevederilor privind suspendarea exercițiului drepturilor menționate în prezentul alineat.

(8) Persoanele care au încălcat prevederile alin.(4) și (5) vor înstrăina, în termen de 3 luni de la data achiziționării, acțiunile procurate aferente participației calificate deținute.

(9) Dacă, după expirarea termenului prevăzut la alin.(8), acțiunile nu au fost înstrăinate, organul executiv al asiguratorului sau al reasiguratorului, prin derogare de la prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, în termen de 15 zile de la data expirării termenului acordat deținătorilor de valori mobiliare pentru vânzarea acțiunilor asiguratorului sau reasiguratorului, va emite și va depune la autoritatea de supraveghere decizia privind anularea acestor acțiuni și emiterea suplimentară de acțiuni în același număr și de aceeași clasă.

(10) Decizia organului executiv al asiguratorului sau reasiguratorului va conține inclusiv informația privind prețul de vânzare a acțiunilor nou-emise și modul de determinare a acestuia, termenul de expunere a acțiunilor spre vânzare și condițiile în care prețul inițial poate fi modificat, cu respectarea prevederilor prezentului articol.

(11) Autoritatea de supraveghere emite decizia privind înscrierea aferentă radierii acțiunilor anulate și înregistrării acțiunilor din emisia suplimentară în termen de cel mult 15 zile de la data depunerii la autoritatea de supraveghere a deciziei conform alin.(9), cu anexarea documentelor aferente înregistrării emisiunii de acțiuni, stabilite de actul normativ al autorității de supraveghere.

(12) În termen de 3 zile de la data înregistrării acțiunilor nou-emise conform alin.(11), entitatea (custodele), care ține evidența deținătorilor de valori mobiliare asupra cărora au devenit incidente prevederile alin.(7), în temeiul deciziei organului executiv al asiguratorului sau reasiguratorului și al deciziei autorității de supraveghere, va asigura efectuarea înscrierilor privind anularea acțiunilor din conturile deținătorilor de valori mobiliare respective și a înscrierii privind acțiunile nou-emise în contul asiguratorului sau reasiguratorului. Acțiunile nou-emise rămân înscrise în contul acestuia până la vânzarea și/sau anularea acestora. Asiguratorul sau reasiguratorul nu poate efectua operațiuni prin care ar obține dreptul de proprietate asupra

acțiunilor nou-emise și înscrise în contul său, altele decât cele prevăzute de prezentul articol. Acțiunile nou-emise și înscrise în contul asigurătorului sau reasigurătorului până la vânzarea acestora, conform prezentului articol, sunt acțiuni fără drept de vot aflate în circulație, nu oferă dreptul de primire a dividendelor și a unei părți din bunurile societății în cazul lichidării acesteia și nu pot constitui un aport la capitalul social al unei societăți comerciale. Acționarii asigurătorului sau reasigurătorului nu au dreptul de preempțiune asupra acțiunilor nou-emise în condițiile prezentului articol.

(13) În termen de cel mult 10 zile de la data efectuării înscrierilor conform alin.(12), asigurătorul sau reasigurătorul va expune spre vânzare acțiunile nou-emise și va dezvălui public, în modul stabilit de Legea nr.171/2012 privind piața de capital, informația privind situația financiară a asigurătorului sau reasigurătorului pe parcursul ultimilor 3 ani, precum și o descriere a acțiunilor expuse spre vânzare.

(14) Termenul de vânzare a acțiunilor nou-emise de către asigurător sau reasigurător nu va depăși 3 luni de la data expunerii acestora spre vânzare, cu excepția indicată la alin.(15).

(15) La cererea societății de asigurare sau de reasigurare, autoritatea de supraveghere poate dispune prelungirea fiecăruia dintre termenele de 3 luni, prevăzute la alin.(8) și (14), cu perioade a câte cel mult 3 luni, de cel mult 6 ori. Cererea de prelungire a termenelor de vânzare a acțiunilor nou-emise de către societatea de asigurare sau de reasigurare este înaintată cu 10 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului precedent stabilit pentru vânzarea acțiunilor nou-emise. Prolungirea se dispune în scopul neadmiterii periclitării stabilității financiare sau în cazul în care există un interes public în a dispune prelungirea ori în cazul în care a fost identificat, fără efectuarea unei evaluări prealabile de către autoritatea de supraveghere, un achizitor potențial al acțiunilor expuse spre vânzare, a cărui calitate este potrivită și adecvată și nu comportă suspiciuni întemeiate la momentul adoptării deciziei de prelungire. Autoritatea de supraveghere va informa asigurătorul sau reasigurătorul cu privire la prelungirea termenului prevăzut în prezentul alineat până la expirarea termenului precedent stabilit pentru vânzarea acțiunilor nou-emise.

(16) Prețul inițial de expunere spre vânzare a acțiunilor asigurătorului sau reasigurătorului va fi stabilit în următoarele condiții:

a) în cazul în care cota nu depășește 10% – conform criteriilor prevăzute la art.23 alin.(2) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, cu aplicarea alin.(7) din același articol pentru criteriul stabilit la art.23 alin.(2) lit.a) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital;

b) în cazul în care cota depășește 10% – conform valorii acțiunilor, rezultată dintr-o expertiză efectuată de către un evaluator independent în conformitate cu standardele internaționale de evaluare.

Determinarea prețului conform lit.b) se efectuează de către o persoană calificată în domeniul evaluării, înregistrată în registrul persoanelor autorizate, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare în modul stabilit de către aceasta.

(17) Organul executiv al asigurătorului sau reasigurătorului poate să modifice, prin diminuare, prețul acțiunilor nou-emise expuse spre vânzare în intervale de cel puțin o dată la 3 luni de la data expunerii spre vânzare sau a ultimei modificări a prețului. Diminuarea prețului se admite în limitele de până la 30% în ceea ce privește prețul stabilit anterior, cu prezentarea argumentelor respective la adresa autorității de supraveghere. În cazul survenirii unor factori care influențează semnificativ prețul stabilit anterior, pentru fezabilitatea tranzacției, diminuarea prețului se admite peste limita de 30% până la 50% cu prezentarea argumentelor justificative.

(18) Autoritatea de supraveghere urmează a fi notificată cu privire la orice modificare a prețului, în termen de 3 zile, cu dezvăluirea publică a informației respective, în modul stabilit de Legea nr.171/2012 privind piața de capital.

(19) Mijloacele bănești obținute ca rezultat al vânzării acțiunilor nou-emise se vor transfera într-un cont bancar provizoriu, deschis de către asigurător sau reasigurător în acest scop. Asigurătorul sau reasigurătorul va înregistra mijloacele bănești respective în conturile ultimilor deținători de acțiuni care au încălcat prevederile alin.(4) și (5), în baza principiului

proporționalității, după reținerea tuturor cheltuielilor (taxe, plăți, comisioane, amenzi) aferente vânzării.

(20) În cazul procurării acțiunilor nou-emise se vor respecta prevederile alin.(4).

(21) Societățile de investiții vor informa imediat asiguratorul sau reasiguratorul despre persoanele care au procurat acțiunile nou-emise. Lista acestor persoane urmează a fi prezentată de către asigurator sau reasigurator autorității de supraveghere în termen de 5 zile de la expirarea termenului prevăzut pentru vânzare.

(22) Dacă, în termenul prevăzut în decizia organului executiv al asiguratorului sau reasiguratorului, acțiunile nou-emise nu au fost vândute sau au fost vândute parțial, cele care nu au fost vândute urmează a fi răscumpărate și anulate, iar organul executiv, prin derogare de la prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, este obligat să ia decizia de reducere a capitalului social. Prețul de răscumpărare a acțiunilor nevândute este ultimul preț de vânzare sau de expunere spre vânzare a acțiunilor nou-emise și expuse spre vânzare conform alin.(17).

(23) În cazul în care, în rezultatul emiterii deciziei de răscumpărare a acțiunilor nevândute și de reducere a capitalului social conform alin.(22), asiguratorul sau reasiguratorul nu se încadrează în cerințele prudențiale privind indicatorii de lichiditate și solvabilitate, autoritatea de supraveghere retrage licența eliberată acestuia fără aplicarea procesului de lichidare silită, dacă nu este temei pentru declanșarea procesului de insolvabilitate. Despre retragerea licenței se comunică, în scris, în aceeași zi, asiguratorului sau reasiguratorului și Serviciului Fiscal de Stat. În cazul în care, în termen de 45 de zile de la retragerea licenței, adunarea generală a acționarilor nu a luat decizia de lichidare benevolă sau de reorganizare a asiguratorului sau reasiguratorului, autoritatea de supraveghere inițiază procesul de lichidare silită a acestuia.

(24) În termen de 30 de zile de la data aprobării deciziei organului executiv al asiguratorului sau reasiguratorului privind reducerea capitalului social prin anularea acțiunilor răscumpărate, acesta prezintă autorității de supraveghere documentele stabilite prin actul normativ al acesteia pentru înscrierea modificărilor aferente reducerii capitalului social.

La răscumpărarea acțiunilor nevândute, asiguratorul sau reasiguratorul achită foștilor deținători ultimul preț de vânzare sau de expunere spre vânzare a acțiunilor nou-emise și expuse spre vânzare conform alin.(17), în baza principiului proporționalității, după reținerea tuturor cheltuielilor (taxe, plăți, comisioane, amenzi) aferente răscumpărării și anulării.

Anularea acțiunilor răscumpărate și reducerea capitalului social al asiguratorului sau al reasiguratorului se efectuează numai după obținerea permisiunii autorității de supraveghere pentru distribuirea capitalului și a avizului, în cazul acționarilor care vor deține, ca urmare a distribuirii, participații calificate. Înregistrarea reducerii capitalului social are loc în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

[Art.30 alin.(25)-(32) abrogate prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

(33) În cazul instituirii administrării speciale a asiguratorului sau reasiguratorului, până la expirarea termenelor de vânzare a acțiunilor nou-emise, potrivit alin.(14) și (15), inclusiv în perioadele de prelungire ce pot fi dispuse, prin derogare de la alin.(17), prețul de expunere spre vânzare se va stabili în condițiile alin.(16). După stabilirea prețului de expunere spre vânzare, potrivit prezentului alineat, autoritatea de supraveghere poate dispune, în condițiile alin.(15), prelungirea termenului de expunere la vânzare cu perioade a câte cel mult 3 luni, de cel mult 3 ori, cu posibilitatea modificării prețului conform alin.(17).

(34) Dacă, după eliberarea avizului prealabil conform alin.(4), se constată necorespunderea acționarului semnificativ cu cerințele față de acesta, stabilite în conformitate cu prezenta lege, autoritatea de supraveghere are dreptul să retragă avizul prealabil. În acest caz, devin incidente și se aplică prevederile alin.(7) și (8).

(35) Persoanele care au obținut participație calificată în capitalul social al asiguratorului sau al reasiguratorului și nu au prezentat acestuia și/sau autorității de supraveghere documentele și/sau informațiile prevăzute de prezenta lege cad sub incidența prevederilor alin.(7)–(33).

(36) Persoanele care sunt împuternicite, conform legislației, să înregistreze transferul dreptului de proprietate, urmare a dobândirii sau majorării participației calificate în capitalul social al asiguratorului sau al reasiguratorului, vor efectua înregistrările respective numai cu condiția prezentării avizului prealabil al autorității de supraveghere.

(37) Persoanele pentru care s-au dispus măsurile prevăzute la alin.(7) și (8) nu mai pot deține, direct sau indirect, noi acțiuni în capitalul social al asiguratorului sau al reasiguratorului, respectiv în capitalul social al altor asiguratorii sau reasiguratorii.

(38) În cazul asiguratorilor sau reasiguratorilor a căror licență a fost retrasă și ale căror acțiuni nou-emise nu au fost vândute în condițiile alin.(14)–(17) din prezentul articol, prin derogare de la prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, acțiunile nou-emise care nu au fost vândute reprezintă acțiuni de tezaur și nu pot depăși 10% din capitalul social al societății. În caz de depășire a limitei respective, organul executiv al societății este obligat să anuleze acțiunile și să reducă capitalul social al acesteia. În termen de 30 de zile de la data aprobării deciziei organului executiv privind reducerea capitalului social, societatea prezintă autorității de supraveghere documentele, stabilite prin actul normativ, pentru înscrierea modificărilor aferente reducerii capitalului social. Societatea de asigurare sau de reasigurare consemnează mijloacele bănești în conturile ultimilor deținători ai acțiunilor care au încălcat prevederile alin.(4) și (5) din prezentul articol, în baza principiului proporționalității, în limita maximă a profitului net al perioadei de gestiune, conform ultimului raport financiar, după reținerea tuturor cheltuielilor (taxe, plăți, comisioane, amenzi) aferente emiterii, vânzării și anulării.

[Art.30 alin.(15) modificat prin Legea nr.259 din 21.11.2024, în vigoare 26.11.2024]

[Art.30 alin.(16) modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.30 alin.(12),(15),(33) modificate prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

Articolul 31. Evaluarea achizitorului potențial

(1) La examinarea solicitării pentru eliberarea avizului prealabil prevăzut la art.30 alin.(4), în vederea asigurării unei administrări prudente și corecte a asiguratorului sau reasiguratorului și luând în considerare posibila influență asupra acestuia a achizitorului potențial, autoritatea de supraveghere evaluează dacă calitatea achizitorului potențial, inclusiv capacitatea financiară a acestuia în raport cu achiziția propusă, este potrivită și adecvată cerințelor stabilite de prezenta lege prin examinarea cumulativă a următoarelor criterii:

a) reputația achizitorului potențial;

b) calificarea, reputația și experiența oricărei persoane care va activa în calitate de persoană cu funcție de conducere și care deține funcție-cheie după realizarea achiziției propuse;

c) soliditatea financiară a achizitorului potențial;

d) capacitatea asiguratorului sau reasiguratorului de a respecta normele prudentiale, conform prevederilor legislației, în special a cerinței ca grupul financiar din care va face parte achizitorul potențial să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, realizarea schimbului de informații între autoritățile competente și determinarea repartizării competențelor între aceste autorități;

e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, a fost săvârșită o infracțiune ori o tentativă a unei infracțiuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, în sensul prevederilor legislației în domeniu, sau că, prin achiziția propusă, un asemenea risc ar putea crește;

f) existența unor motive rezonabile de a suspecta că beneficiarul efectiv al achiziției propuse este o persoană alta decât cea declarată autorității de supraveghere.

(2) Autoritatea de supraveghere examinează corespunderea criteriilor stabilite la alin.(1) și eliberează avizul prealabil în termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii achizitorului potențial și a tuturor documentelor aferente.

(3) În cursul termenului de examinare, dar nu mai târziu de 10 zile până la expirarea acestuia, autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite, în scris, documente și/sau informații suplimentare necesare pentru finalizarea examinării.

(4) Termenul de examinare se suspendă între data solicitării de documente și/sau informații de către autoritatea de supraveghere și data primirii răspunsului achizitorului potențial la această solicitare. Suspendarea nu poate depăși 20 de zile lucrătoare. Orice solicitări suplimentare formulate de către autoritatea de supraveghere în vederea completării documentelor sau clarificării informațiilor sunt la discreția acesteia, dar nu pot conduce la suspendarea repetată a termenului de examinare.

(5) În cazul în care achizitorul potențial este stabilit într-un stat terț sau face obiectul unor reglementări ale statului terț, autoritatea de supraveghere poate prelungi perioada de suspendare menționată la alin.(4) cu până la 30 de zile lucrătoare.

(6) Lista documentelor și/sau informațiile necesare pentru evaluarea criteriilor prevăzute la alin.(1), precum și procedura aferentă se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(7) În cazul în care avizul prealabil este solicitat pentru două sau mai multe participații calificate care vizează același asigurător sau reasigurător, autoritatea de supraveghere asigură un tratament nediscriminatoriu tuturor achizitorilor potențiali.

(8) Orice deținător, direct sau indirect, de participație calificată în capitalul social al unui asigurător sau al unui reasigurător este obligat să prezinte, la cererea autorității de supraveghere, documentele și/sau informațiile aferente activității sale, inclusiv situațiile financiare anuale, declarațiile de venituri, precum și documentele și/sau informațiile necesare pentru efectuarea evaluării prudențiale, în modul și în condițiile prevăzute de actele normative ale autorității de supraveghere. În cazul unor circumstanțe care comportă suspiciuni întemeiate, prevederile prezentului alineat se aplică oricărui deținător, indiferent de cota de participare pe care o are în capitalul social al asigurătorului sau al reasigurătorului.

(9) În cazul în care deținătorul, direct sau indirect, de participație calificată în capitalul social nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere privind calitatea acționariatului unui asigurător sau reasigurător ori exercită asupra asigurătorului sau reasigurătorului o influență de natură să pericliteze administrarea prudentă și corectă a acestuia, precum și în cazul în care deținătorul direct sau indirect ori beneficiarul efectiv al acestuia nu a furnizat autorității de supraveghere informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv, autoritatea de supraveghere dispune măsurile adecvate pentru încetarea acestor situații. În acest sens, independent de alte măsuri sau sancțiuni care pot fi aplicate asigurătorului sau reasigurătorului, administratorilor acestuia, deținătorului, direct sau indirect, de participație calificată în capitalul social al asigurătorului sau al reasigurătorului și beneficiarului efectiv al acestuia, autoritatea de supraveghere are dreptul:

a) să retragă avizul prealabil acordat, devenind incidente prevederile art.30;

b) să dispună suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acțiunilor corespunzătoare, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni pe ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru funcția de membru al consiliului societății, al organului executiv și al comitetului de audit, precum și a dreptului de a primi dividende;

c) să dispună înstrăinarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute;

d) să instituie administrarea specială.

Articolul 32. Limitele activității asigurătorului sau reasigurătorului

(1) Activitatea asigurătorului sau reasigurătorului se limitează la asigurare, reasigurare și la operațiunile ce rezultă direct din aceste acțiuni, fiind exclusă orice altă activitate comercială.

(2) Asigurătorul sau reasigurătorul are dreptul să efectueze următoarele acțiuni ce rezultă din activitatea de asigurare sau de reasigurare:

a) investirea și fructificarea fondurilor, rezervelor proprii și celor atrase și a rezervelor tehnice, în modul stabilit de actele normative ale autorității de supraveghere;

b) acordarea de împrumuturi cu dobândă propriilor asigurați persoane fizice, în limitele valorii de răscumpărare prevăzute în contractul de asigurare de viață, cu acumularea capitalului respectiv;

c) vânzarea sau locațiunea bunurilor procurate anterior pentru necesitățile proprii ale asiguratorului sau reasiguratorului ori devenite proprietate în urma contractelor de asigurare și/sau de reasigurare;

d) acordarea serviciilor de asistență și de corespondent în baza contractului de colaborare între asiguratorii sau reasiguratorii ori între aceștia și persoane juridice care prestează asemenea servicii.

(3) Asiguratorului sau reasiguratorului i se interzice să efectueze tranzacții, să acorde împrumuturi și să desfășoare activități de întreprinzător, altele decât cele prevăzute la alin.(1) și (2).

Articolul 33. Denumirea și sediul asiguratorului sau reasiguratorului

(1) Asiguratorul sau reasiguratorul folosește doar denumirea specificată în statutul său.

(2) Denumirea completă a asiguratorului care desfășoară exclusiv activitate în categoria "asigurări de viață" trebuie să conțină, în mod obligatoriu, cuvintele "asigurări de viață".

(3) Denumirea completă a reasiguratorului care desfășoară exclusiv activitate de reasigurare trebuie să conțină, în mod obligatoriu, cuvântul "reasigurare".

(4) Nu se admite folosirea în denumirea asiguratorului sau a reasiguratorului a însemnelor identice ori asemănătoare însemnelor din denumirile asiguratorilor sau reasiguratorilor înființați anterior dacă denumirea primului poate fi confundată cu aceste denumiri. Prezența interdicție nu se extinde asupra asiguratorului sau reasiguratorului afiliat în cazul în care acesta folosește denumirea societății la care este afiliat.

(5) Se interzice utilizarea de către persoanele care nu dețin licență pentru activitate în domeniul asigurărilor sau reasigurărilor, în propria denumire, publicitate, în propriile avize, a cuvintelor "asigurare" și "reasigurare" sau a derivatelor lor dacă prin aceste cuvinte se subînțelege practicarea în nume propriu a activității de asigurare sau de reasigurare în sensul prezentei legi.

(6) Sediul societății de asigurare sau de reasigurare, al sucursalei și al subdiviziunii trebuie să fie amplasat într-o clădire administrativă sau la parterul unei clădiri cu destinație locativă și pe teritoriul cu condiții de siguranță, respectându-se cerințele unei administrări prudente și corecte și asigurându-se condițiile adecvate pentru realizarea supravegherii. La intrarea în sediu trebuie să fie expusă denumirea ori alte elemente de identificare a asiguratorului sau reasiguratorului.

Articolul 34. Sistemul de guvernare

(1) O societate de asigurare sau de reasigurare va stabili un sistem de guvernare solid și fiabil care să includă cel puțin următoarele:

a) o structură organizatorică clară, cu atribuții precise, clare și coerente în ceea ce privește responsabilitățile persoanelor cu funcții de conducere și care dețin funcții-cheie, precum și ale angajaților;

b) un sistem eficient de comunicare a informațiilor în cadrul societății de asigurare sau de reasigurare;

c) funcții-cheie integrate în structura organizatorică și în procesele decizionale ale societății de asigurare sau de reasigurare;

d) politica privind controlul intern, managementul riscurilor, auditul intern și activitatea de externalizare, în cazul în care realizează externalizarea de funcții-cheie;

e) organizarea și desfășurarea cu prudență și profesionalism a activității, în concordanță cu natura, amploarea și complexitatea ei;

f) încadrarea în activitate a unui număr suficient de persoane care să corespundă criteriilor de pregătire și de competență profesională, stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Societatea de asigurare sau de reasigurare reglementează funcționarea sistemului de guvernare care prevede funcția de management al riscurilor, de conformitate, de audit intern, actuarială, precum și activitățile de externalizare (în cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare transferă complet sau o parte din aceste funcții către o terță parte). Regulile sistemului de guvernare trebuie să fie clare și inteligibile.

(3) Normele sistemului de guvernare trebuie revizuite cel puțin o dată pe an și trebuie aprobate de consiliul societății de asigurare sau de reasigurare.

(4) Societățile de asigurare sau de reasigurare adoptă măsurile necesare pentru asigurarea continuității activității, astfel:

- a) utilizează sisteme, resurse și proceduri adecvate și proporționale;
- b) identifică și evaluează riscurile care pot afecta stabilitatea financiară;
- c) elaborează planuri de redresare sau planuri de finanțare în situații de dificultate financiară;
- d) optimizează și consolidează sistemul de guvernare.

(5) Societățile de asigurare sau de reasigurare transmit autorității de supraveghere informațiile prevăzute la alin.(1)–(4) până la data de 1 martie a anului în curs, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(6) Autoritatea de supraveghere poate emite recomandări cu privire la modul de respectare a cerințelor prevăzute în prezentul articol și la modul de aplicare a politicilor adoptate.

(7) Refuzul de a aplica recomandările prevăzute la alin.(6) este documentat și transmis autorității de supraveghere până la data prevăzută în recomandările respective.

(8) Asigurătorul sau reasigurătorul va evita încheierea tranzacțiilor cu persoane terțe (sau în beneficiul lor) care se află în relație de afiliere cu acesta ori care se află în relație de afiliere cu persoanele cu funcții de conducere sau care dețin funcții-cheie în cadrul acestuia în condiții mai favorabile decât cele existente în mod general pentru celelalte persoane care nu se află cu aceștia în asemenea relații.

Articolul 35. Organele de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare

(1) În sensul prezentei legi, organele de conducere ale asigurătorului sau reasigurătorului sunt reprezentate de consiliul societății și de organul executiv.

(2) Membrii consiliului societății și ai organului executiv sunt responsabili de conformarea societății de asigurare sau de reasigurare prevederilor prezentei legi și ale altor acte normative. Membrii organului de conducere vor ocupa o funcție și vor exercita atribuții doar în cadrul unui singur participant profesionist pe piața asigurărilor.

(3) Membrii organelor de conducere trebuie să dispună de o bună reputație, de cunoștințe, de aptitudini și experiență adecvate pentru a fi în măsură să înțeleagă activitățile desfășurate de asigurător sau de reasigurător, inclusiv principalele riscuri ale acestora, și să se pronunțe în deplină cunoștință de cauză cu privire la toate aspectele asupra cărora trebuie să decidă potrivit competențelor lor.

(4) Nu pot fi membri ai consiliului societății sau ai organului executiv ori sunt decăzuți din drepturi, în cazul în care au fost aleși, dacă:

a) sunt sau urmează să devină membri ai consiliului societății sau ai organului executiv în cadrul a doi sau mai mulți asigurători sau reasigurători din Republica Moldova, cu excepția cazurilor în care aceștia fac parte din cadrul aceluiași grup;

b) li s-a retras aprobarea autorității de supraveghere, acordată conform prezentei legi;

c) sunt supuși unei măsuri de ocrotire judiciară.

(5) Numirea în funcție a membrilor consiliului societății și ai organului executiv, inclusiv a persoanelor interimare/realese în funcțiile respective, se aprobă, în prealabil, de către autoritatea de supraveghere. Responsabilitățile membrilor organelor de conducere nu pot fi transmise altor persoane. Persoanele propuse în funcția de membri ai consiliului societății și ai organului executiv, inclusiv persoanele interimare/realese în funcțiile respective pentru un termen nou, încep să-și exercite funcția doar după aprobarea acestora de către autoritatea de supraveghere.

(6) Pentru confirmarea de către autoritatea de supraveghere a persoanelor alese în calitate de membri ai consiliului societății și ai organului executiv, asigurătorul sau reasigurătorul trebuie să înainteze cererea cu setul de documente conform actelor normative ale autorității de supraveghere. Membrii organului executiv trebuie să fie angajați cu durată deplină a timpului de muncă în cadrul asigurătorului sau reasigurătorului.

(7) În cazul în care niciunul dintre membrii consiliului societății și ai organului executiv propuși spre aprobare nu este cetățean al Republicii Moldova, se prezintă documentele necesare care să demonstreze că cel puțin unul dintre aceștia cunoaște limba română.

(8) Consiliul societății îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere și este responsabil de activitatea asigurătorului sau a reasigurătorului, per ansamblu, și de stabilitatea financiară a acestuia.

(9) Consiliul societății are următoarele atribuții principale:

a) exercită supravegherea efectivă și eficientă a organului executiv;

b) raportează, cel puțin o dată pe an, adunării generale a acționarilor cu privire la activitatea de supraveghere desfășurată;

c) analizează în mod critic, dezbate și discută, într-o manieră constructivă, propunerile, explicațiile și informațiile furnizate de către membrii organului executiv, având posibilitatea de a se opune deciziilor acestora;

d) monitorizează și evaluează periodic eficacitatea activității, inclusiv principiile de guvernare ale asigurătorului sau reasigurătorului, și adoptă măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe;

e) decide cu privire la stabilirea unor sisteme, funcții-cheie și comitete specializate, a căror funcționare și atribuții sunt prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere;

f) adoptă și revizuieste, cel puțin o dată pe an, principiile generale ale politicii de remunerare și este responsabil de supravegherea implementării acesteia;

g) aprobă planul de redresare;

h) aprobă planul de finanțare, care este aprobat ulterior de către adunarea generală a acționarilor;

i) aprobă planul de rezoluție, care este aprobat ulterior de către adunarea generală a acționarilor, urmare a instituirii procedurii de rezoluție de către autoritatea de supraveghere;

j) exercită orice alte atribuții prevăzute de cadrul normativ sau de actele de constituire.

(10) Organul executiv are următoarele atribuții principale:

a) implementează obiectivele de activitate și deciziile adunării generale a acționarilor și ale consiliului societății;

b) asigură o structură organizatorică adecvată și transparentă, inclusiv alocă, separă și coordonează competențele și atribuțiile în conformitate cu deciziile consiliului societății;

c) monitorizează în mod adecvat personalul din subordine;

d) ia decizii privind anularea, emiterea, vânzarea, răscumpărarea și convertirea acțiunilor nou-emise în condițiile art.30;

e) aprobă reglementările interne privind condițiile de asigurare, constatarea și lichidarea daunelor, formarea și menținerea rezervelor tehnice;

f) exercită orice alte atribuții prevăzute de cadrul normativ sau de actele de constituire.

(11) Organul executiv este obligat să informeze regulat consiliul societății cel puțin despre:

a) situațiile care pot influența strategia și/sau cadrul de administrare a activității asigurătorului sau a reasigurătorului;

b) performanța financiară a asigurătorului sau a reasigurătorului;

c) încălcarea unor limite aferente riscurilor sau regulilor de conformare;

d) deficiențele sistemului de control intern.

(12) În cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare nu dispune de consiliul societății, atribuțiile acestuia pot fi exercitate de adunarea generală a acționarilor.

Articolul 36. Persoanele care dețin funcții-cheie

(1) Persoanele care dețin funcții-cheie trebuie să dispună, în orice moment, de o bună reputație, de cunoștințe, de aptitudini și experiență adecvate naturii, amplitudinii și complexității activității societății de asigurare sau de reasigurare și responsabilităților încredințate și trebuie să-și desfășoare activitatea în conformitate cu regulile unei practici prudente și corecte.

(2) Societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să se asigure că persoanele înaintate în funcțiile-cheie îndeplinesc permanent cerințele prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Fiecare dintre persoanele înaintate în funcții-cheie trebuie să fie aprobată de către autoritatea de supraveghere înainte de începerea exercitării atribuțiilor, potrivit actelor normative ale acesteia. Autoritatea de supraveghere va urmări în permanență respectarea de către persoanele înaintate în funcții-cheie a condițiilor de aprobare.

(4) Autoritatea de supraveghere are competența de a analiza în ce măsură sunt respectate condițiile minime prevăzute de prezenta lege și de actele sale normative, de a evalua toate circumstanțele și informațiile legate de activitatea, reputația, integritatea morală și de experiența persoanelor care dețin funcții-cheie și de a decide dacă, atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv, cerințele prevăzute sunt îndeplinite.

(5) Se va considera că persoanele au o reputație bună dacă totalitatea informațiilor oficiale despre acestea confirmă profesionalismul, buna-credință, integritatea (onorabilitatea) și posesiunea altor calități, care indică că persoanele date vor activa în conformitate cu legea și nu vor acționa în pericolizarea siguranței și credibilității societății de asigurare sau de reasigurare.

(6) În scopul evaluării reputației se va examina, cel puțin, dacă persoanele nu au antecedente penale, probate cu certificatul de cazier judiciar, dacă nu există probe care ar demonstra că în ultimii 10 ani acestea au purtat răspundere pentru crearea problemelor financiare și administrative la locurile anterioare de muncă, pentru escrocherii și evaziune fiscală.

(7) Se va considera că persoanele înaintate în funcțiile-cheie dispun de cunoștințe adecvate naturii, amplitudinii și complexității activității societății de asigurare sau de reasigurare și responsabilităților încredințate în cazul în care au, cel puțin, studii superioare în științe economice, drept sau științe exacte (inclusiv în contabilitate, marketing și logistică, business și administrare, finanțe și bănci, economie mondială și relații economice internaționale, statistică și previziune economică, cibernetică și informatică economică, merceologie și comerț, fizică, matematică, inginerie, informatică), care vor fi luate în considerare la evaluarea acestora, în funcție de relevanța experienței dobândite pentru funcțiile la care sunt înaintate persoanele.

(8) Pentru corespunderea criteriului de experiență, persoanele înaintate în funcțiile-cheie trebuie să demonstreze că au dispus, în perioada ultimilor 5 ani, de experiență adecvată naturii, amplitudinii și complexității activității societății de asigurare sau de reasigurare și responsabilităților încredințate, având în vedere pozițiile anterioare și durata exercitării acestora, responsabilitățile deținute, numărul de subordonați, natura, amploarea și complexitatea activităților efectuate, care vor fi luate în considerare la evaluarea acestora, în funcție de relevanța experienței dobândite pentru funcțiile la care sunt înaintate persoanele.

(9) În sensul alin.(3)–(8), criteriile, lista documentelor și/sau informațiile pentru realizarea evaluării și aprobării se detaliază prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(10) În cazul în care persoana care deține o funcție-cheie nu mai îndeplinește cerințele menționate în prezentul articol, societatea de asigurare sau de reasigurare o destituie din această funcție-cheie.

(11) Societatea de asigurare sau de reasigurare notifică autoritatea de supraveghere cu privire la modificarea/încetarea raporturilor de muncă cu titularul funcției-cheie, cu expunerea motivelor aferente în termen de 10 zile din data încetării exercitării atribuțiilor de către acesta.

(12) În cazul prevăzut la alin.(10), societatea de asigurare sau de reasigurare desemnează un nou titular al funcției-cheie, cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 3 luni de la data încetării exercitării atribuțiilor fostului deținător al funcției-cheie.

(13) Autoritatea de supraveghere are dreptul să prescrie societății de asigurare sau de reasigurare destituirea din funcție a persoanei care deține o funcție-cheie și desemnarea alteia dacă aceasta:

- a) nu corespunde cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere;
- b) a fost desemnată în baza unor informații neveridice sau incomplete;
- c) a comis încălcări grave ale prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(14) În cazul în care titularul funcției-cheie nu corespunde criteriilor de bună reputație, de cunoștințe, de aptitudini și experiență adecvate naturii, amplitudinii și complexității activității, societatea de asigurare sau de reasigurare destituie din funcție persoana care deține funcția-cheie și notifică autoritatea de supraveghere, în condițiile alin.(11).

(15) Persoanele cu funcții-cheie ale asigurătorului sau reasigurătorului trebuie să corespundă, în mod continuu, cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere, inclusiv:

- a) calificările, cunoștințele și experiența lor profesională să fie adecvate pentru o administrare prudentă (competentă) și corectă; și
- b) să dispună de o bună reputație și un nivel ridicat de integritate (onorabilitate).

(16) Persoanele care dețin funcții-cheie trebuie să aloce timp suficient pentru exercitarea atribuțiilor ce le revin și să-și exercite obligațiile în strictă conformitate cu cerințele înaintate de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere.

(17) Persoanele care dețin funcții-cheie raportează direct consiliului societății, cu excepția contabilului-șef, directorului financiar și șefului serviciu daune care la rândul lor raportează direct organului executiv.

(18) Persoanele care dețin funcții-cheie sunt independente în desfășurarea activităților lor.

(19) Persoanele care dețin funcții-cheie au acces liber la toate actele interne și la toate documentele și/sau informațiile necesare exercitării atribuțiilor acestora. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să prezinte actele interne și documentele și/sau informațiile solicitate de aceste persoane.

Articolul 37. Comitetul de audit

(1) Asigurătorul sau reasigurătorul trebuie să înființeze și să dispună de un comitet de audit.

(2) Prin derogare de la prevederile art.44 și 45 din Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare, comitetul de audit al asigurătorului sau reasigurătorului poate fi format, după caz, și din membrii consiliului societății.

(3) Atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile comitetului de audit, precum și cerințele față de membrii acestuia sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 38. Managementul riscurilor

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare instituie funcția și sistemul de management al riscurilor, care cuprind strategiile, procesele și procedurile de raportare necesare pentru a identifica, a evalua, a monitoriza, a administra și a raporta, în mod continuu, atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv, riscurile la care sunt expuse sau la care ar putea fi expuse, precum și interdependențele acestora.

(2) Sistemul de management al riscurilor prevede standarde bine definite pentru persoanele cu funcții de conducere, inclusiv pentru cele care dețin funcții-cheie.

(3) Sistemul de management al riscurilor acoperă cel puțin următoarele domenii:

- a) subscrierea riscurilor, constituirea și plasarea rezervelor tehnice;
- b) managementul activelor și pasivelor;
- c) strategia investițională;
- d) managementul riscurilor de piață, de credit, de lichiditate și de concentrare;
- e) managementul riscurilor operaționale;
- f) reasigurarea și alte tehnici de diminuare a riscurilor.

(4) Societatea de asigurare sau de reasigurare va elabora și va aproba, anual, un plan de management al riscurilor, care va cuprinde fiecare tip de risc la care este expusă aceasta, procedurile interne de gestionare a riscurilor și procedurile de monitorizare a realizării măsurilor de gestionare a riscurilor în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Asigurătorul sau reasigurătorul își organizează activitățile și operațiunile prin asigurarea păstrării, în mod regulat, a registrelor contabile, a documentelor de natură comercială și a altor documente administrative, astfel încât să poată fi garantată verificarea, în orice moment, dacă operațiunile acestuia sunt conforme cu normele de gestionare a riscurilor.

Articolul 39. Evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității

(1) Evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității nu este utilizată pentru calculul cerințelor de capital minim.

(2) Autoritatea de supraveghere stabilește în actele sale normative reglementări privind managementul riscurilor și include cel puțin următoarele:

- a) normele detaliate și conținutul evaluării riscurilor proprii și a solvabilității;
- b) normele detaliate privind evaluarea rezervelor tehnice;
- c) acțiunile care trebuie întreprinse dacă nu sunt îndeplinite cerințele privind solvabilitatea și capitalul minim;
- d) evaluările riscului de piață și ale riscului de credit;
- e) evaluarea riscului de subscriere.

(3) Sistemul de management al riscurilor include evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității, în conformitate cu strategia de afaceri a asigurătorului sau a reasigurătorului. După fiecare modificare semnificativă a riscurilor gestionate de asigurător sau de reasigurător, acesta efectuează imediat evaluarea riscurilor proprii și a solvabilității.

(4) La evaluarea internă a riscurilor proprii, asigurătorul sau reasigurătorul ia în considerare riscul de concentrare, riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul operațional, riscul de piață și riscul de subscriere, la care este expus, precum și limitele de toleranță la riscuri și strategia de afaceri.

(5) Evaluarea prevăzută la alin.(1) constă cel puțin din următoarele:

- a) evaluarea ratei de solvabilitate a asigurătorului sau a reasigurătorului în funcție de profilul de risc specific, precum și în funcție de strategia de afaceri adoptată;
- b) evaluarea continuă privind îndeplinirea cerințelor aferente ratei de solvabilitate și rezervelor tehnice în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(6) În scopul evaluării interne a riscurilor proprii și a solvabilității, asigurătorul sau reasigurătorul prevede proceduri care facilitează definirea și evaluarea corespunzătoare a riscurilor pe termen scurt și lung la care este sau poate fi expus acesta. Asigurătorul sau reasigurătorul dezvăluie metodele utilizate pentru evaluarea riscurilor proprii și a solvabilității.

(7) Evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității se efectuează cel puțin o dată pe an și ori de câte ori profilul de risc este modificat semnificativ, rezultatele acesteia fiind parte integrantă a strategiei de afaceri, și reprezintă un instrument important în procesul decizional.

Articolul 40. Sistemul de control intern

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare sunt obligate să instituie și să implementeze, în mod consecvent, un sistem eficient de control intern, care să includă:

- a) proceduri administrative și contabile adecvate;
- b) dezvăluirea informației și raportarea acesteia la toate nivelurile;
- c) identificarea și evaluarea riscurilor la care este sau ar putea fi expusă activitatea de asigurare sau de reasigurare;
- d) evaluarea și verificarea îndeplinirii cerințelor aferente gestionării riscurilor privind rezervele tehnice, cerințele ratei de solvabilitate, cerințele de capital minim și investițiile.

(2) Societățile de asigurare sau de reasigurare instituie funcția de conformitate, care este exercitată independent și include cel puțin următoarele:

a) consilierea organelor de conducere referitor la modalitatea de aplicare a cadrului normativ;

b) identificarea și evaluarea riscului privind conformitatea operațiunilor asigurătorului sau reasigurătorului cu reglementările în domeniu și cu alte angajamente, precum și notificarea organelor de conducere despre acest fapt;

c) evaluarea impactului pe care îl pot avea modificările cadrului normativ asupra activității de asigurare sau de reasigurare.

(3) Societatea de asigurare sau de reasigurare angajează un număr adecvat de persoane pentru verificarea corespunderii activității sale cu principiile și legislația ce reglementează activitatea de asigurare sau de reasigurare.

Articolul 41. Auditul intern

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare instituie o funcție de audit intern, obiectivă și independentă față de funcțiile organizaționale și operaționale, care raportează direct consiliului societății și comitetului de audit, având următoarele responsabilități:

a) evaluarea adecvării și funcționalității sistemului de control intern și a altor elemente ale sistemului de guvernantă;

b) auditarea strategiilor și regulilor privind managementul riscurilor, cel puțin o dată pe an;

c) transmiterea către organele de conducere a constatărilor și recomandărilor;

d) monitorizarea realizării acțiunilor stabilite de către organele de conducere în urma constatărilor și recomandărilor transmise;

e) coordonarea cu entitatea de audit a societății a informațiilor privind riscurile identificate și măsurile întreprinse.

(2) În cazul sucursalei societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, auditul intern se conformează principiilor stabilite de către societatea de asigurare sau de reasigurare din statul de origine, cu condiția respectării cerințelor stabilite de prezenta lege și de actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Auditul intern asigură evaluarea sistematică a riscurilor aferente activității societăților de asigurare sau de reasigurare, inclusiv verifică și evaluează dacă procedurile de gestionare a riscurilor, procedurile de control intern și de gestiune sunt adecvate și funcționează într-o manieră care facilitează realizarea următoarelor obiective:

a) atingerea scopului de performanță economică și financiară a societății de asigurare sau de reasigurare;

b) raportarea internă și externă fiabilă, promptă și transparentă;

c) desfășurarea unei activități de asigurare sau de reasigurare conforme cu reglementările aplicabile.

(4) Particularitățile exercitării funcției de audit intern vor fi stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 42. Funcția actuarială

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare prevede o funcție actuarială eficace și permanentă, exercitată de cel puțin un actuar. Modul de desfășurare a activității de actuarială și de selectare a actuarului este reglementat de legislație și de actele normative ale autorității de supraveghere. Atribuțiile funcției actuariale sunt exercitate de persoane care dețin suficiente cunoștințe de matematici actuariale și financiare, cunoștințe în domeniul statisticii și o experiență relevantă atât în raport cu standardele profesionale, cât și cu alte standarde aplicabile.

(2) Actuarul societății de asigurare sau de reasigurare este independent și autonom în desfășurarea activităților sale.

(3) Actuarul are acces liber la toate actele interne și la toate documentele și/sau informațiile necesare exercitării atribuțiilor acestuia. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să prezinte

actele interne și documentele și/sau informațiile solicitate de actuar, inclusiv explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere și ale altor angajați ai asigurătorului sau reasigurătorului. Actuarul nu are dreptul să utilizeze informațiile obținute în scopuri altele decât cele ale executării funcției actuariale.

(4) Actuarul este responsabil de corectitudinea și exactitatea calculelor actuariale, estimărilor și concluziilor pe care le-a tras și poartă răspundere pentru dezvăluirea informației confidențiale, în conformitate cu prezenta lege.

(5) Atribuțiile și responsabilitățile actuarului sunt:

a) coordonarea calculării primelor și tarifelor de asigurare;
b) coordonarea calculării rezervelor tehnice, care implică calculul actuarial, asigurarea metodologiilor adecvate, modelelor de bază utilizate și a ipotezelor folosite, evaluarea suficienței și calității datelor utilizate la calcularea rezervelor tehnice, precum și identificarea datelor care denaturează calcularea rezervelor tehnice și propunerea înlăturării acestora;

c) calcularea marjelor disponibile și minime de solvabilitate, a ratei de solvabilitate;

d) coordonarea dispersiei activelor admise;

e) calcularea beneficiilor obținute din fructificarea activelor admise să reprezinte rezervele tehnice pentru asigurările de viață;

f) compararea celor mai bune estimări cu experiența anterioară;

g) exprimarea opiniei privind politica globală de subscriere;

h) exprimarea opiniei cu privire la relevanța contractelor de reasigurare;

i) contribuirea la implementarea eficace a sistemului de management al riscurilor, în special în ceea ce privește modelarea riscurilor care stau la baza calculării cerințelor ratei de solvabilitate, a cerințelor de capital minim, precum și în ceea ce privește evaluarea internă a riscurilor și a solvabilității;

j) confirmarea rapoartelor prezentate autorității de supraveghere care conțin calculele prevăzute la lit.a)–f);

k) elaborarea și prezentarea raportului actuarial anual al asigurătorului sau reasigurătorului sau a altor calcule actuariale în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;

l) notificarea, în termen de 15 zile lucrătoare, a consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și a autorității de supraveghere despre neregulile constatate sau despre situațiile care indică sau conduc la încălcarea prevederilor legislației cu privire la activitatea de asigurare sau de reasigurare în partea ce ține de atribuțiile actuarului.

(6) Autoritatea de supraveghere ține registrul actuarilor care este accesibil publicului, inclusiv pe pagina web oficială a acesteia.

(7) Atribuțiile funcției actuariale sunt exercitate fie de o persoană care este angajată, fie de o persoană ale cărei servicii se bazează pe un contract de servicii și care deține certificatul de calificare corespunzător, eliberat de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu actele normative ale acesteia.

(8) Documentele și/sau informațiile actuarului trebuie să fie păstrate de acesta pentru o perioadă de cel puțin 5 ani.

[Art.42 alin.(5) modificat prin Legea nr.174 din 11.07.2024, în vigoare 02.08.2024]

Articolul 43. Funcțiile și activitățile externalizate

(1) Atribuțiile funcției-cheie sunt exercitate de o persoană în baza relațiilor de muncă/contractuale sau de externalizare. Pot fi externalizate următoarele funcții-cheie: funcția actuarială, funcția de management al riscului, funcția de conformitate și funcția de audit intern.

(2) Decizia privind externalizarea unor funcții și activități se adoptă de către consiliul societății de asigurare sau de reasigurare și va cuprinde cel puțin următoarele:

a) criteriile necesare determinării dacă funcția sau activitatea trebuie să fie externalizată;

b) impactul externalizării asupra activității societății;

c) mecanismele de raportare;

d) modalitatea de selectare a furnizorului de servicii de externalizare, frecvența evaluării calității acestor servicii;

e) condițiile care trebuie îndeplinite de furnizorul de servicii de externalizare;

f) furnizorul selectat, cu datele de identificare (IDNO, adresa, administratorul, genurile de activitate, capacitățile financiare etc.);

g) metodele și procedura de monitorizare a conformității și eficienței privind implementarea externalizării;

h) temeiurile de încetare a externalizării;

i) alte componente care trebuie incluse într-un contract de externalizare.

(3) Societatea de asigurare sau de reasigurare are dreptul de a externaliza funcțiile și activitățile legate de activitatea de asigurare sau de reasigurare după obținerea aprobării prealabile a autorității de supraveghere, conform cerințelor stabilite în actele normative ale acesteia.

(4) În cazul externalizării funcțiilor și activităților, societatea de asigurare sau de reasigurare rămâne a fi responsabilă pentru respectarea prevederilor prezentei legi, precum și pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor asociate funcțiilor sau activităților externalizate.

(5) La externalizarea unor funcții și activități, societatea de asigurare sau de reasigurare va întreprinde anumite măsuri, astfel încât să prevină:

a) deteriorarea semnificativă a calității sistemului de guvernanță;

b) creșterea nejustificată a riscului operațional;

c) periclitatea capacității autorității de supraveghere de a supraveghea modul în care societățile își respectă obligațiile;

d) afectarea drepturilor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți.

(6) Societatea de asigurare sau de reasigurare se obligă ca furnizorul de servicii de externalizare să îndeplinească următoarele condiții:

a) să coopereze cu autoritatea de supraveghere în cadrul exercitării atribuțiilor instituționale;

b) să asigure accesul societăților de asigurare sau de reasigurare, al auditorilor acestora și al autorității de supraveghere la toate datele și operațiunile efectuate de către furnizorul de servicii de externalizare în cadrul prestării serviciilor în cauză, precum și accesul în sediul acestuia.

(7) În cazul externalizării funcțiilor și activităților pentru care este necesară deținerea licenței/autorizației, externalizarea se face numai către o entitate licențiată sau autorizată în acest sens.

(8) În cazul externalizării, societatea de asigurare sau de reasigurare va respecta următoarele condiții minime:

a) va dispune de politici și proceduri interne adecvate privind evaluarea, managementul, controlul funcțiilor și activităților externalizate, iar cadrul de administrare a activității va fi adaptat la specificul acestor activități/operațiuni;

b) va raporta autorității de supraveghere, fără întârziere, orice incident sau schimbare de risc, inclusiv schimbarea furnizorului de servicii de externalizare, care ar putea afecta semnificativ capacitatea de administrare eficientă a societății, stabilitatea, performanțele și continuitatea activității acesteia;

c) va respecta orice alte cerințe aferente externalizării, stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.

(9) La externalizarea funcțiilor și activităților se interzice:

a) externalizarea atribuțiilor organelor de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare;

b) delegarea subcontractării activităților externalizate (externalizare în lanț);

c) desfășurarea activităților de către organele de conducere și personalul furnizorului de servicii de externalizare în cadrul societăților de asigurare sau de reasigurare.

(10) Funcțiile și activitățile externalizate de către societățile de asigurare sau de reasigurare se vor audita în cadrul auditului situațiilor financiare.

(11) În cazurile în care activitatea furnizorului de servicii de externalizare nu corespunde cerințelor legislației sau externalizarea periclitează activitatea societății de asigurare sau de reasigurare, ultima încetează externalizarea funcțiilor sau activităților.

(12) Autoritatea de supraveghere are dreptul să prescrie rezoluțiunea contractului de externalizare dacă constată că:

a) asigurătorul sau reasigurătorul nu efectuează controlul continuu și sistematic asupra funcțiilor și activităților de externalizate, precum și nu asigură gestionarea riscurilor asociate acestora ori o face în mod neregulat și inadecvat;

b) activitatea furnizorului de servicii de externalizare are deficiențe semnificative care amenință sau pot amenința capacitatea asigurătorului sau reasigurătorului de a-și îndeplini obligațiile;

c) activitatea externalizată se realizează cu deficiențe stabilite conform raportului auditorului.

Articolul 44. Cerințe operaționale specifice

(1) Asigurătorul sau reasigurătorul are următoarele obligații:

a) să țină contabilitatea conform actelor normative din domeniul contabilității și raportării financiare și să întocmească situații financiare individuale și/sau consolidate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS);

b) să întocmească rapoartele solicitate în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;

c) să analizeze indicatorii și rezultatele tehnice pe clase de asigurări sau activități de reasigurare;

d) să-și organizeze procesul de activitate, astfel încât să îndeplinească prevederile legale și să prezinte autorității de supraveghere toate documentele, situațiile și informațiile solicitate de aceasta;

e) să supravegheze activitatea unităților din subordine și a agenților săi de asigurare, astfel încât activitatea de asigurare pe care o desfășoară să nu fie periclitată;

f) să țină un registru special al activelor în conformitate cu cerințele prezentei legi;

g) să asigure auditul situațiilor financiare individuale, realizat de către o entitate de audit;

h) să instituie reguli și proceduri de verificare, să asigure instruirea continuă a personalului propriu în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului prin intermediul activității de asigurare sau de reasigurare;

i) să elaboreze propriile reglementări privind cheltuielile de achiziție, care vor prevedea cel puțin următoarele:

1) în structura primei de asigurare și/sau de reasigurare, cheltuielile de achiziție se stabilesc separat de celelalte cheltuieli ale asigurătorului sau reasigurătorului;

2) comisionul sau oricare altă retribuire pentru fiecare contract de asigurare și/sau de reasigurare încheiat nu poate depăși limita cheltuielilor de achiziție ale asigurătorului sau reasigurătorului prevăzută în structura primei de asigurare și/sau de reasigurare;

3) comisionul pentru intermedierea în asigurări sau în reasigurări este plătit de către asigurător sau reasigurător prin virament la contul bancar al intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări ori al persoanei care oferă servicii de intermediere, în conformitate cu prevederile art.106, sau este compensat prin acord reciproc;

j) să respecte cerințele de raportare prevăzute în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

k) să prelucreze datele cu caracter personal în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

(2) Societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, la solicitarea autorității de supraveghere, să pună la dispoziția acesteia informații și date privind patrimoniul, inclusiv cel deținut în afara teritoriului Republicii Moldova, volumul obligațiilor asumate, garanțiile acordate, tranzacțiile de asigurare și de reasigurare încheiate, participarea în capitalul social al altor persoane

juridice, precum și alte informații necesare pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control ale autorității.

Articolul 45. Deschiderea sucursalelor

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare din Republica Moldova deschide sucursale pe teritoriul Republicii Moldova, cu avizul prealabil al autorității de supraveghere, în condițiile stabilite în actele normative ale acesteia.

(2) Sucursala asigurătorului sau reasigurătorului desfășoară toate sau una dintre activitățile prevăzute de licența acesteia.

(3) În denumirea sucursalei trebuie să se indice faptul că aceasta este sucursala asigurătorului sau reasigurătorului care a înființat-o.

(4) Societatea de asigurare sau de reasigurare ori sucursala acesteia poate avea subdiviziuni structurale situate în afara sediului său, altele decât sucursalele care nu au bilanț separat.

(5) Subdiviziunile pot desfășura activități determinate de către societatea de asigurare sau de reasigurare în conformitate cu activitățile prevăzute de licența deținută de către aceasta. Încăperea în care este amplasată sucursala sau subdiviziunea trebuie să fie dotată cu legătură telefonică, safeu, echipament de casă și control, computere conectate la rețeaua internet, echipament software destinat ținerii contabilității și/sau evidenței statistice.

Articolul 46. Înființarea sucursalelor pe teritoriul unui stat terț

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare din Republica Moldova poate desfășura activitate în limita claselor de asigurare sau activităților de reasigurare prevăzute în licența eliberată de către autoritatea de supraveghere pe teritoriul unui stat terț, prin înființarea sucursalelor, dacă din informațiile prezentate rezultă că:

a) societatea de asigurare sau de reasigurare dispune de management adecvat și de situație financiară corespunzătoare în raport cu activitatea propusă pentru a fi desfășurată prin intermediul sucursalei;

b) cadrul normativ existent în statul gazdă și/sau modul de aplicare a acestuia nu împiedică autoritatea de supraveghere în exercitarea funcțiilor sale de supraveghere;

c) societatea de asigurare sau de reasigurare îndeplinește cerințele stabilite de prezenta lege sau de actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Sarcina probării documentare a îndeplinirii condițiilor prevăzute la alin.(1) revine societății de asigurare sau de reasigurare care solicită avizarea prealabilă.

(3) În sensul prezentei legi, toate sucursalele înființate de o societate de asigurare sau de reasigurare licențiată în Republica Moldova care activează în statele terțe sunt considerate o singură sucursală.

(4) Societatea de asigurare sau de reasigurare care intenționează să înființeze sucursale pentru a desfășura activitate de asigurare sau de reasigurare pe teritoriul unui stat terț depune o cerere la autoritatea de supraveghere cu privire la eliberarea avizului prealabil privind acordarea dreptului sucursalei de a desfășura activitate pe teritoriul unui stat terț, indicând natura riscurilor pe care intenționează să le subscrie și a angajamentelor pe care intenționează să și le asume. Sucursala va desfășura activitate de asigurare sau de reasigurare pe teritoriul statului terț doar după eliberarea de către autoritatea de supraveghere a avizului prealabil conform actelor normative ale acesteia.

(5) Cererea pentru eliberarea avizului prealabil privind acordarea dreptului sucursalei de a desfășura activitate pe teritoriul unui stat terț, depusă de către societatea de asigurare sau de reasigurare, va include informații privind:

a) denumirea statului gazdă;

b) planul de afaceri conform prevederilor art.11;

c) informația privind dispunerea în sediul sucursalei a unei contabilități corespunzătoare activității pe care o desfășoară și privind ținerea documentelor referitoare la activitatea sa;

d) adresa sediului din statul gazdă, unde pot fi recepționate și la care pot fi livrate corespondența și documentele privind activitatea sucursalei;

e) desemnarea unui mandatar general, care să corespundă cerințelor persoanei cu funcție de conducere și să dețină avizul autorității de supraveghere;

f) numele și adresa reprezentantului de despăgubiri desemnat în fiecare dintre statele terțe diferite de statul pentru care este cerută autorizația, în cazul în care riscurile care trebuie acoperite sunt clasificate la clasa a 10-a din compartimentul B al anexei, cu excepția răspunderii transportatorului;

g) numele și prenumele, numerele de identificare personale ale persoanelor autorizate să administreze activitățile/operațiunile sucursalei, adresele locuințelor permanente sau temporare ale acestora;

h) confirmarea deținerii în statul gazdă, pentru care solicită autorizația, a fondurilor proprii egale cu cel puțin jumătate din pragul absolut prevăzut la art.74 și depunerii, drept garanție, a unei părți din acel prag absolut;

i) dovada respectării de către societatea de asigurare sau de reasigurare a cerințelor ratei de solvabilitate și de capital minim;

j) dovada respectării cerințelor de guvernare prevăzute de prezenta lege;

k) dovada că autoritatea competentă din statul gazdă a acordat societății de asigurare sau de reasigurare, care operează în afara Republicii Moldova, permisiunea de a deschide o sucursală pe teritoriul său.

Cererea depusă de către societatea de asigurare sau de reasigurare în condițiile alin.(4) include și cererea depusă la autoritatea de supraveghere privind notificarea autorității competente din statul gazdă.

(6) În termen de 3 luni de la înregistrarea cererii menționate la alin.(4), după emiterea avizului prealabil privind acordarea dreptului sucursalei de a desfășura activitate pe teritoriul unui stat terț, autoritatea de supraveghere notifică autoritatea competentă din statul gazdă și transmite copia avizului ca atașament. Totodată autoritatea de supraveghere notifică și societatea de asigurare sau de reasigurare cu privire la acest fapt.

(7) Orice modificare a elementelor reglementate de prezentul articol, care sunt examinate la avizarea înființării sucursalei, este supusă aprobării prealabile a autorității de supraveghere.

(8) Autoritatea de supraveghere respinge cererea de eliberare a avizului prealabil dacă, în cadrul examinării volumului și activităților preconizate ale sucursalei, există îndoieli rezonabile cu privire la corespunderea societății de asigurare sau de reasigurare cerințelor ratei de solvabilitate, cu privire la stabilitatea financiară și sistemul de guvernare prevăzute de prezenta lege.

(9) În cazul în care autoritatea de supraveghere respinge cererea de eliberare a avizului privind acordarea dreptului sucursalei de a desfășura activitate pe teritoriul unui stat terț, aceasta notifică societatea de asigurare sau de reasigurare cu privire la motivele respingerii sale.

(10) În cazul suspendării, retragerii licenței, reorganizării, lichidării societății de asigurare sau de reasigurare, autoritatea de supraveghere notifică autoritatea competentă din statul gazdă despre acest fapt.

Articolul 47. Lichidarea sucursalelor

(1) În cazul în care asiguratorul sau reasiguratorul este lichidat, obligațiile care rezultă din contractele subscrise prin intermediul unei sucursale dintr-un stat terț sunt îndeplinite în mod similar cu cele care rezultă din restul contractelor de asigurare și/sau de reasigurare ale acestuia, fără deosebire de naționalitatea contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți.

(2) În cazul în care autoritatea de supraveghere inițiază o procedură de lichidare silită a unei sucursale a unui asigurator sau reasigurator dintr-un stat terț, aceasta notifică imediat autoritatea competentă din statul de origine, înainte de a emite această decizie.

(3) În cazul în care, pentru protejarea drepturilor și intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, adoptarea deciziei menționate la alin.(2) nu poate fi amânată, autoritatea de supraveghere informează autoritatea competentă din statul de origine imediat după emiterea deciziei.

(4) Autoritatea de supraveghere își coordonează acțiunile în procedura de lichidare obligatorie cu acțiunile autorității competente din statul de origine.

Articolul 48. Informația statistică privind activitatea desfășurată

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare dispune de o bază de date statistice de asigurări sau de reasigurări în scopul prelucrării statistice a datelor din contractele de asigurare și/sau de reasigurare, încheiate pentru fiecare clasă de asigurare sau activitate de reasigurare, pentru calcularea primelor, pentru cazurile asigurate și daunele produse.

(2) Fără a aduce atingere alin.(1), pentru clasa a 10-a din compartimentul B al anexei, asiguratorul informează trimestrial autoritatea de supraveghere cu privire la frecvența și costul mediu al daunelor.

(3) Societatea de asigurare sau de reasigurare informează trimestrial autoritatea de supraveghere, separat, despre activitatea desfășurată de către sucursalele sale din statele terțe, despre valoarea primelor, daunelor și comisioanelor, fără deducerea reasigurării, separat pentru fiecare stat, după cum urmează:

- a) pentru asigurarea generală pe fiecare clasă de asigurare sau activitate de reasigurare;
- b) pentru asigurarea de viață pe fiecare clasă de asigurare.

(4) Autoritatea de supraveghere comunică autorităților competente din statele terțe, la cererea acestora, informațiile menționate la alin.(3), în termen rezonabil, sub formă de sinteză.

Articolul 49. Înregistrarea modificărilor societăților de asigurare sau de reasigurare

Modificările operate la nivelul societăților de asigurare sau de reasigurare, ulterior licențierii acestora, sunt supuse avizării prealabile/acceptării de către autoritatea de supraveghere, conform actelor normative ale acesteia, și constituie:

- a) modificarea în actele de constituire ale asiguratorului sau reasiguratorului;
- b) completarea și/sau modificarea obiectului de activitate în contextul activităților permise asiguratorului sau reasiguratorului, inclusiv după retragerea licenței;
- c) dobândirea sau modificarea participațiilor în cadrul unui asigurator sau reasigurator;
- d) achiziționarea de către asigurator sau reasigurator a cotelor de participare în alte entități financiare reglementate;
- e) numirea persoanelor noi în organele de conducere și a celor care vor deține funcții-cheie;
- f) substituirea entității de audit care va efectua auditul situațiilor financiare;
- g) alte situații prevăzute de prezenta lege.

Articolul 50. Publicarea informațiilor și raportarea

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare vor face public, anual, pe pagina web oficială a lor și în organul de presă prevăzut de statut, un raport privind solvabilitatea și stabilitatea financiară, care va cuprinde informații, fie incluse integral, fie care vor face trimitere la informații echivalente, dezvăluite public în temeiul altor dispoziții legale sau de reglementare, precum:

- a) descrierea activității și a performanței societății;
- b) descrierea sistemului de governanță și evaluarea pertinentei acestuia pentru profilul de risc al societății;
- c) descrierea separată, pentru fiecare categorie de risc, a expunerii la riscuri, a concentrării de riscuri, a reducerii riscurilor și a sensibilității la risc;
- d) descrierea separată, pentru active, rezerve tehnice și alte pasive, a bazelor și metodelor folosite la evaluarea acestora;
- e) descrierea gestiunii capitalului, care să includă cel puțin următoarele:
  - 1) structura și valoarea fondurilor proprii, precum și calitatea acestora;

2) valoarea cerințelor ratei de solvabilitate și de capital minim;

3) valoarea la care se ridică orice neconformitate semnificativă cu cerințele ratei de solvabilitate sau de capital minim pe parcursul perioadei de raportare, chiar dacă a fost ulterior înlăturată, împreună cu o explicație privind cauzele și consecințele sale, precum și orice măsuri de remediere care au fost luate.

(2) Descrierea privind structura, valoarea fondurilor proprii și calitatea acestora trebuie să cuprindă o analiză a oricăror schimbări semnificative față de perioada de raportare anterioară și o explicație a oricăror diferențe majore privind valoarea elementelor respective în situațiile financiare.

(3) Societățile de asigurare sau de reasigurare pot publica, din proprie inițiativă, orice informații sau explicații legate de solvabilitatea și situația financiară proprie a căror prezentare nu este impusă de prevederile prezentului articol.

(4) Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului sau reasigurătorului, prevăzut la alin.(1), va fi certificat de către actuarul acestuia și aprobat de către consiliul societății.

(5) Societățile de asigurare sau de reasigurare trebuie să dispună de sisteme tehnologice informaționale corespunzătoare pentru conformarea cerințelor prevăzute de prezentul articol, precum și să dispună de proceduri care să asigure adecvarea informației publicate.

(6) Lista, forma și termenii de prezentare a situațiilor financiare, a rapoartelor specializate și a altor dări de seamă ale societăților de asigurare sau de reasigurare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere și se prezintă acesteia pe suport de hârtie și electronic.

(7) În termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, asigurătorul sau reasigurătorul expediază autorității de supraveghere situațiile financiare, raportul auditorului și expertiza actuarului, precum și publică în organul de presă prevăzut de statut situațiile financiare și raportul auditorului.

(8) Societățile de asigurare sau de reasigurare se asigură că rapoartele menționate în prezentul articol sunt disponibile pe pagina web oficială a lor pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la publicarea acestora.

Articolul 51. Regimul informațiilor confidențiale

(1) Asigurătorul sau reasigurătorul este responsabil pentru caracterul confidențial și asigură protecția informațiilor, inclusiv privind contractele de asigurare și/sau de reasigurare, contractanții, asigurații, reasigurații, beneficiarii asigurării și terții păgubiți, obținute în desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare. Acesta este obligat să păstreze confidențialitatea asupra tuturor faptelor, datelor și informațiilor referitoare la activitatea pe care o desfășoară, asupra oricăror fapte, date sau informații, aflate la dispoziția sa, referitoare la contractant, asigurat, reasigurat, beneficiarul asigurării și terțul păgubit, la bunurile, activitatea, afacerea, relațiile personale sau de afaceri, precum și asupra altor informații despre aceștia care i-au devenit cunoscute. În cazul în care aceste informații conțin date cu caracter personal, asigurătorul sau reasigurătorul asigură aplicarea regimului de protecție a datelor cu caracter personal, prevăzut de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

(2) Acționarii, persoanele cu funcții de conducere și care dețin funcții-cheie, angajații asigurătorului sau reasigurătorului, entitățile de audit, intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări și furnizorii de servicii de externalizare nu au dreptul să divulge informația confidențială contrar scopului pentru care a fost colectată sau să permită unui terț să obțină acces la astfel de informații.

(3) Informația confidențială poate fi divulgată numai:

a) în cazul în care există acordul scris al contractantului, asiguratului, reasiguratului, beneficiarului asigurării și terțului păgubit privind comunicarea informației;

b) în cazul în care informația este solicitată de către autoritatea de supraveghere sau de orice altă autoritate în scopul exercitării unor atribuții de supraveghere și control;

- c) în cazul prezentării informației respective societății-mamă, în contextul supravegherii de grup, în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind conglomeratele financiare;
- d) în cazurile stipulate de reglementările privind asigurările obligatorii;
- e) în contextul procedurilor penale și procedurilor aferente combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- f) în cazul în care această informație este necesară în luarea deciziilor privind relațiile juridice dintre asigurător sau reasigurător și contractant, asigurat, reasigurat, beneficiarul asigurării și terțul păgubit implicat într-o dispută extrajudiciară;
- g) în cazul solicitării informațiilor de către instanțele de judecată în cadrul examinării litigiilor aflate pe rol;
- h) în cadrul procedurilor de insolvență și lichidare;
- i) în cazul în care această informație este necesară pentru derularea negocierilor pentru încheierea unui contract de asigurare sau pentru executarea unui contract de asigurare și/sau de reasigurare încheiat cu asigurătorul sau reasigurătorul;
- j) în cazul prezentării informației respective organelor de urmărire penală pentru a denunța o infracțiune;
- k) în alte cazuri prevăzute de legislație.

(4) Autoritatea de supraveghere, alte autorități și persoanele care cad sub incidența prezentei legi pot utiliza informațiile dobândite în temeiul prezentului articol numai în scopul pentru care au fost obținute.

(5) Informațiile obținute în desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare se stochează, în mod obligatoriu, în baze de date, create și gestionate de asigurător sau reasigurător în conformitate cu propriile reguli interne, care cuprind informații privind:

- a) polițele de asigurare și asigurații, contractele de reasigurare și reasigurații;
- b) cazurile asigurate;
- c) estimarea și achitarea despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare.

Articolul 52. Accesul la informație

Organele de poliție, procuratura, instanțele judecătorești, unitățile de pompieri, instituțiile medicale publice și private, alte autorități și instituții publice, precum și persoanele juridice de drept public și privat care au competențe să cerceteze accidente de vehicule sau alte evenimente ori care dețin informații și date ce pot asista asigurătorul sau reasigurătorul în activitatea de asigurare sau de reasigurare, după caz, vor prezenta, în termen de 15 zile lucrătoare, la cererea asigurătorilor sau reasigurătorilor, documente și/sau informații cu privire la cauzele și circumstanțele producerii riscurilor asigurate, la pagubele provocate, în vederea stabilirii și achitării de către asigurători sau reasigurători a despăgubirilor și/sau a indemnizațiilor de asigurare.

Articolul 53. Auditul situațiilor financiare

(1) Situațiile financiare ale asigurătorului sau reasigurătorului sunt supuse auditului obligatoriu efectuat de către o entitate de audit, confirmată de adunarea generală a acționarilor și acceptată de către autoritatea de supraveghere în condițiile stabilite prin actele normative ale acesteia.

(2) Auditorii care efectuează auditul societăților de asigurare sau de reasigurare dețin certificat de calificare a auditorului. O entitate de audit poate efectua auditul situațiilor financiare, în aceeași perioadă de gestiune, concomitent la câteva societăți de asigurare sau de reasigurare din Republica Moldova cu condiția că, la data acceptării de către autoritatea de supraveghere a acestei entități de a efectua auditul, activele cumulative ale societăților de asigurare sau de reasigurare respective să nu depășească 50% din totalul activelor de pe piața asigurărilor pentru fiecare categorie de asigurări. Actuarul desemnat în echipa misiunii de audit poate participa anual în cadrul misiunilor de audit la cel mult 4 societăți de asigurare sau de reasigurare.

(3) Entitatea de audit informează autoritatea de supraveghere despre toate faptele constatate în timpul auditului, care indică:

a) încălcarea de către societățile de asigurare sau de reasigurare a prevederilor legale referitoare la condițiile de licențiere și de desfășurare a activității de asigurare sau de reasigurare;

b) prezența unor potențiale riscuri de periclitate a funcționării continue a asigurătorului sau reasigurătorului și impactul acestor riscuri asupra stabilității financiare;

c) exprimarea unei opinii modificate, care, respectiv, poate fi opinie cu rezerve, opinie contrară sau indică imposibilitatea auditorului de a exprima o opinie;

d) nerespectarea cerințelor ratei de solvabilitate și de capital minim.

(4) Entitățile de audit care auditează o entitate care are legături strânse cu o societate de asigurare sau de reasigurare informează autoritatea de supraveghere despre toate faptele sau deciziile care au legătură cu societatea respectivă, la solicitarea autorității de supraveghere sau la momentul constatării acestor fapte.

(5) Transmiterea către autoritatea de supraveghere a informațiilor menționate la alin.(3) și (4) nu constituie o încălcare a confidențialității și secretului profesional impuse prin clauze contractuale sau de prevederile legislației și nu atrage răspunderea entităților de audit sau a membrilor echipei misiunii de audit.

(6) În componența echipei misiunii de audit, cel puțin o persoană trebuie atrasă în calitate de expert independent, care deține un certificat de calificare a actuarului, în vederea examinării activității de asigurare sau de reasigurare conform principiilor fundamentale și generale acceptate ale calculului actuarial. Actuarul din echipa misiunii de audit nu are dreptul să fie în relații contractuale cu societatea de asigurare sau de reasigurare auditată și să nu fi avut cu aceasta relații contractuale cel puțin în ultimele 2 perioade de gestiune consecutive.

(7) Autoritatea de supraveghere informează Consiliul de supraveghere publică a auditului, în cazul depistării încălcărilor legislației în domeniul auditului comise de entitatea de audit, în termen de 30 de zile din data constatării acestor încălcări.

(8) Pentru efectuarea auditului situațiilor financiare, asigurătorul sau reasigurătorul încheie un contract cu entitatea de audit pentru o perioadă de cel mult 3 perioade de gestiune consecutive.

(9) O societate de asigurare sau de reasigurare ori o entitate de audit poate invoca rezoluțiunea contractului menționat la alin.(8) înainte de expirarea termenului-limită stabilit în contract doar pe motive întemeiate. Societatea de asigurare sau de reasigurare poate rezoluționa un contract de audit înainte de expirarea termenului-limită stabilit prin contract numai după consultarea comitetului de audit.

(10) Asigurătorul sau reasigurătorul trebuie să notifice în scris autoritatea de supraveghere privind încheierea unui contract de audit, retragerea unei entități de audit înainte de expirarea termenului-limită stabilit prin contract și să explice motivele pentru neîncheierea și rezoluțiunea acestuia.

(11) În cazul în care nu se efectuează un audit sau dacă raportul auditorului nu a fost întocmit în conformitate cu cerințele prezentului articol sau cu actele normative ale autorității de supraveghere, aceasta are dreptul să prescrie asigurătorului sau reasigurătorului întreprinderea măsurilor în vederea efectuării obligatorii a auditului.

Articolul 54. Auditul în scop de supraveghere

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare se supun și unui audit în scop de supraveghere în condițiile actului normativ al autorității de supraveghere.

(2) Autoritatea de supraveghere solicită asigurătorilor sau reasigurătorilor, după caz, dispunerea efectuării auditului în scop de supraveghere în unele dintre următoarele situații, fără a se limita la acestea:

a) nerespectarea, în orice mod, a prevederilor actelor normative referitoare la activitatea de asigurare sau de reasigurare, punându-se în pericol onorarea obligațiilor asumate față de contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți;

b) scăderea indicatorilor de performanță stabiliți în actele normative ale autorității de supraveghere pe parcursul a 3 trimestre consecutive;

c) încălcarea propriilor reglementări privind cheltuielile de achiziții;

d) nerespectarea constituirii și menținerii categoriilor de active, precum și evaluării acestora la valoarea justă;

e) efectuarea tranzacțiilor de proporții sau cu conflict de interese, dobândirea, majorarea sau reducerea cotei de participare în capitalul social al asiguratorului sau al reasiguratorului în lipsa avizului autorității de supraveghere.

(3) Auditul în scop de supraveghere poate fi desfășurat simultan cu auditul situațiilor financiare sau separat de acesta, precum și de aceeași entitate de audit sau de o altă entitate aprobată de autoritatea de supraveghere, conform actelor normative ale acesteia, cu condiția încheierii contractelor de prestări servicii corespunzătoare.

(4) Auditul în scop de supraveghere reprezintă procedurile de verificare și analiză, solicitate de autoritatea de supraveghere, cu privire la unul sau mai multe dintre următoarele aspecte, fără a se limita la acestea:

a) adecvarea cadrului de administrare a activității asiguratorului sau reasiguratorului conform actelor normative ale autorității de supraveghere, inclusiv analiza:

1) acționariatului și suficienței capitalului;

2) capacității profesionale și organizatorice;

3) rețelei de distribuție;

b) veridicitatea și plenitudinea rapoartelor specializate prezentate autorității de supraveghere conform actelor normative ale acesteia, inclusiv analiza:

1) modalităților de calcul și raportare a structurii și a componentelor marjelor de solvabilitate, indicatorilor de performanță;

2) formării și menținerii rezervelor tehnice;

3) constituirii și menținerii categoriilor de active și evaluării acestora la valoarea justă, precum și a structurii investițiilor;

4) ținerii registrelor contractelor de asigurare și/sau de reasigurare și ale daunelor;

5) contractelor de reasigurare obligatorie și benevolă (facultativă);

c) adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne ale asiguratorului sau reasiguratorului în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și analiza efectuării tranzacțiilor;

d) adecvarea sistemului de guvernare (auditorul va evalua sistemul de control intern și va decide în ce măsură se poate baza pe acest sistem);

e) evaluarea cadrului intern de administrare a riscurilor aferente tehnologiei informației și comunicațiilor;

f) prezentarea recomandărilor privind riscurile aferente activității societății de asigurare sau de reasigurare.

Articolul 55. Transferul portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) Un asigurator sau un reasigurator poate transfera, cu aprobarea prealabilă a autorității de supraveghere, unui alt asigurator sau reasigurator întregul său portofoliu de asigurare și/sau de reasigurare sau o parte din el, care reprezintă o totalitate a contractelor încheiate, împreună cu toate drepturile și obligațiile ce derivă din acestea. Asiguratorul sau reasiguratorul cedent va încheia cu asiguratorul sau reasiguratorul cesionar un contract privind transferul contractelor încheiate referitor la un tip de asigurare, la una sau mai multe clase de asigurare sau activități de reasigurare.

(2) Decizia privind intenția de transfer, adoptată de asigurator sau de reasigurator și avizată de autoritatea de supraveghere, este adusă la cunoștința părților în asigurare printr-un anunț, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, distribuit pe pagina web oficială a asiguratorului sau reasiguratorului, în care acestora li se stabilește un termen prealabil de o lună pentru prezentarea eventualelor pretenții.

(3) Asigurătorul poate transfera portofoliul de asigurare doar către un alt asigurător care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) În scopul realizării prevederilor alin.(1), asigurătorul sau reasigurătorul cedent transferă activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice, inclusiv a celor matematice egale cu rezervele tehnice și matematice calculate, astfel încât să acopere obligațiile portofoliului care va fi transferat.

(5) Procedura de transfer al portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, precum și actele ce urmează a fi prezentate autorității de supraveghere, în acest sens, se stabilesc prin actele normative ale acesteia.

(6) La cererea de aprobare a transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare se anexează, în mod obligatoriu și fără a se limita la acestea, următoarele:

a) lista contractelor de asigurare și/sau de reasigurare în conformitate cu tipurile/clasele de asigurare sau activitățile de reasigurare care fac obiectul transferului, inclusiv termenele și condițiile generale ale acestei asigurări și calculele rezervelor tehnice, inclusiv matematice;

b) lista de active pentru acoperirea rezervelor tehnice, certificată de către actuar, inclusiv quantumul și datele pe baza cărora acestea pot fi verificate;

c) planul de afaceri al societății de asigurare sau de reasigurare cesionare, ținând cont de portofoliul de asigurare și/sau de reasigurare achiziționat;

d) raportarea estimativă a cerinței ratei de solvabilitate a asigurătorului sau reasigurătorului cesionar după încheierea transferului portofoliului;

e) contractul privind transferul portofoliului.

(7) Decizia autorității de supraveghere privind aprobarea transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a acesteia.

(8) Asigurătorul sau reasigurătorul care acceptă transferul portofoliului notifică despre aceasta părțile, în termen de 15 zile din data intrării în vigoare a deciziei de aprobare a transferului, printr-un anunț publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în două ediții consecutive.

(9) Asigurătorul sau reasigurătorul cedent transferă portofoliul cel târziu în termen de 3 luni de la data aprobării de către autoritatea de supraveghere a acestui transfer. În caz contrar, decizia privind aprobarea transferului portofoliului își pierde valabilitatea.

(10) În termen de 30 de zile de la transferul portofoliului, asigurătorul sau reasigurătorul cesionar prezintă autorității de supraveghere informația privind transferul acestuia.

(11) Dispozițiile alin.(1) se aplică corespunzător și asigurătorilor sau reasigurătorilor care intră în procedură de redresare și rezoluție, reorganizare sau lichidare, după caz.

Articolul 56. Asocierea societăților de asigurare sau de reasigurare

Societățile de asigurare sau de reasigurare se pot uni în asociații profesionale care să le reprezinte interesele colective, să studieze problemele de interes comun, să promoveze cooperarea, să informeze membrii asociației și publicul și să organizeze servicii de interes comun. De asemenea, societățile pot adera la asociații internaționale de profil, cu respectarea obligațiilor ce decurg din actele de constituire ale acestora.

Secțiunea a 3-a

Solvabilitatea și stabilitatea financiară

Articolul 57. Evaluarea activelor și a pasivelor

(1) În scopul supravegherii, activele și pasivele societății de asigurare sau de reasigurare se evaluează conform prevederilor prezentului articol, actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).

(2) În cazul în care evaluarea activelor și pasivelor conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) nu corespunde cerințelor de evaluare stabilite la alin.(3) și (4), prevederile acestor alineate se aplică prioritar.

(3) Societatea de asigurare sau de reasigurare își evaluează activele la valoarea la care acestea ar putea fi tranzacționate între părți și, în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții desfășurate în condiții obiective.

(4) Societatea de asigurare sau de reasigurare își evaluează pasivele la valoarea la care ar putea fi transferate sau decontate între părți, de bunăvoie, în cunoștință de cauză și în condiții normale de concurență. La evaluarea pasivelor nu se efectuează nicio ajustare, în funcție de bonitatea societăților de asigurare sau de reasigurare.

Articolul 58. Prevederile generale cu privire la active

(1) Activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim sunt activele societății de asigurare sau de reasigurare destinate să acopere obligațiile viitoare care decurg din polițele subscrise de societate și posibilele pierderi din cauza riscurilor cu privire la activitatea de asigurare sau de reasigurare desfășurată de către aceasta și pentru care societatea este obligată să formeze rezerve tehnice.

(2) Societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să investească activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Valoarea activelor care acoperă rezervele tehnice trebuie să fie în orice moment cel puțin egală cu valoarea acestor rezerve.

(3) Valoarea activelor care acoperă cerința de capital minim trebuie să fie în orice moment cel puțin egală cu valoarea acestei cerințe.

(4) La selectarea tipurilor de investiții ale activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să țină cont de tipurile activității de asigurare sau de reasigurare pe care o desfășoară, astfel încât să asigure siguranța, profitabilitatea și caracterul tranzacționabil al investițiilor, precum și maturitatea, diversitatea și riscul de dispersie a acestor investiții.

(5) Activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim trebuie să fie lichide și nu pot fi gajate în niciun mod, nu pot servi drept sursă de plată a obligațiilor asumate prin garanții bancare sau nu pot fi împovărate în orice alt mod.

Articolul 59. Activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim

(1) Activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim pot fi doar sub formă de:

a) valori mobiliare de stat emise de către Guvernul Republicii Moldova;

b) valori mobiliare de stat emise de către guvernul unui stat membru al UE sau al unui stat membru al OCDE, de către o organizație financiară internațională sau o entitate pentru care unul dintre subiecții nominalizați acționează ca garant, cu condiția ca statele sau instituțiile financiare internaționale să aibă un rating de BBB+ sau mai bun;

c) obligațiuni admise ale autorităților administrației publice locale din Republica Moldova și/sau obligațiuni corporative și/sau cele emise de autoritățile publice locale dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE;

d) obligațiuni corporative cu acoperire:

1) lichide, tranzacționate pe o piață reglementată, a căror valoare poate fi determinată cu exactitate, emise de o persoană juridică cu sediul în Republica Moldova, într-un stat membru al UE sau într-un stat membru al OCDE;

2) care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată;

e) acțiuni tranzacționate pe o piață reglementată din Republica Moldova, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE;

f) acțiuni care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată, atunci când sunt emise de o persoană juridică cu sediul în Republica Moldova;

g) acțiuni ale companiilor investiționale și unitățile de fond cu circulație în Republica Moldova și alte instrumente similare practicate în alte state membre ale UE sau în alte state membre ale OCDE;

h) creanțe rezultate din împrumuturi purtătoare de dobândă acordate asiguraților în limita valorii de răscumpărare a polițelor lor de asigurare de viață;

i) bunuri imobile asigurate și alte drepturi reale asupra lor (de exemplu, dreptul de suprafață, dreptul de abitație, dreptul de servitute etc.), cu condiția că:

1) acestea sunt înscrise într-un registru al bunurilor imobile din Republica Moldova sau într-un stat membru al UE ori într-un stat membru al OCDE;

2) acestea sunt generatoare de venit sau se estimează că vor produce un câștig economic;

3) acestea sunt determinate la 75% din valoarea justă, cu excepția bunurilor imobile cu destinație agricolă și a celor din extravilan care vor fi admise în proporție de 50% din valoarea justă;

4) acestea sunt libere de interdicții și grevări;

5) construcțiile vor fi asigurate la valoarea justă împotriva tuturor riscurilor la care sunt expuse;

j) depozite deținute într-o bancă licențiată de către Banca Națională a Moldovei al cărei sediu înregistrat se află în Republica Moldova sau într-o bancă cu rating de cel puțin BBB+ dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE;

k) numerar în casierie și conturi curente în băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei;

l) creanțe aferente primei subscrise, cu condiția să nu depășească 60 de zile de la data scadenței prevăzută în contractul de asigurare, și creanțe aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură și piscicultură, cu condiția să nu depășească 270 de zile de la data intrării în vigoare a contractului de asigurare;

m) cote deținute de reasigurători sau coasigurători în rezervele tehnice, cu condiția că societatea de reasigurare sau coasigurare să dețină cel puțin un rating de BBB+ sau să corespundă regimului Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE, cu efectuarea obligatorie a transferului primelor aferente contractelor de reasigurare sau coasigurare.

(2) Societatea de asigurare sau de reasigurare deține în permanență oricare dintre activele prevăzute la alin.(1), dar nu poate utiliza valoarea activelor care acoperă cerința de capital minim pentru acoperirea rezervelor tehnice și invers.

(3) Prin emiterea actelor normative, în temeiul prezentului articol, autoritatea de supraveghere poate admite și alte categorii de active pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim care sunt corespunzătoare în ceea ce privește siguranța, rentabilitatea și caracterul tranzacționabil și, de asemenea, poate specifica restricții cu privire la aceste categorii de active.

(4) Societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să elaboreze o metodologie cu privire la alocarea categoriilor de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim, care se prezintă autorității de supraveghere.

[Art.59 alin.(1) modificat prin Legea nr.99 din 27.04.2023, în vigoare 11.05.2023]

Articolul 60. Restricții privind activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim

(1) Valoarea activelor admise pentru acoperirea rezervelor tehnice nu trebuie să depășească următoarele cote-părți din totalul rezervelor tehnice:

a) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.a) sunt admise în orice sumă;

b) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.b) nu trebuie să depășească 15% în cazul unui singur emitent și 60% din total;

c) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.d) pct.1) nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 40% din total;

d) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.e) nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 20% din total;

e) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.h) pentru asigurări de viață nu trebuie să depășească 1% din total;

f) activele în bunuri imobile menționate la art.59 alin.(1) lit.i) nu trebuie să depășească:

1) pentru asigurări generale – 2% în cazul unuia și aceluiași bun imobil și 4% din total;

2) pentru asigurări de viață – 10% în cazul unuia și aceluiași bun imobil și 25% din total;

g) depozitele menționate la art.59 alin.(1) lit.j) nu trebuie să depășească 20% în cazul unei bănci, 10% – în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei sau de către o autoritate de supraveghere similară și 70% din total;

h) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.k) în formă de numerar în casierie nu trebuie să depășească 1% din total, cele în formă de conturi curente – 10% din total și în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei sau de către o autoritate de supraveghere similară – 2% din total;

i) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.l) nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur debitor și 5% din total, iar creanțele aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat sunt admise în limita a 80% din totalul rezervelor tehnice pe tipul de asigurare respectiv;

j) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.m) trebuie să fie în limita cotei.

(2) Valoarea activelor admise pentru acoperirea cerinței de capital minim nu trebuie să depășească următoarele cote-părți din totalul cerinței de capital minim:

a) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.a) sunt admise în orice sumă;

b) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.b) nu trebuie să depășească 15% în cazul unui singur emitent și 60% din total;

c) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.c) nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 40% din total;

d) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.d):

1) indicate la pct.1) – nu trebuie să depășească 5% în cazul unui singur emitent și 40% din total;

2) indicate la pct.2) – nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur emitent și 2% din total;

e) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.e) nu trebuie să depășească 2% în cazul unui singur emitent și 5% din total;

f) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.f) nu trebuie să depășească 2% în cazul unui singur emitent și 5% din total;

g) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.g) nu trebuie să depășească 5% din total;

h) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.h) pentru asigurări de viață nu trebuie să depășească 1% din total;

i) activele în bunuri imobile menționate la art.59 alin.(1) lit.i) nu trebuie să depășească 3% în cazul unuia și aceluiași bun și 10% din total;

j) depozitele menționate la art.59 alin.(1) lit.j) nu trebuie să depășească 20% în cazul unei bănci, 10% – în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei sau de o autoritate de supraveghere similară și 70% din total;

k) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.k) în formă de numerar în casierie nu trebuie să depășească 1% din total, cele în formă de conturi curente – 10% din total și în cazul unei bănci la care sunt aplicate măsuri de intervenție timpurie de către Banca Națională a Moldovei sau de o autoritate de supraveghere similară – 2% din total;

l) activele menționate la art.59 alin.(1) lit.l) nu trebuie să depășească 1% în cazul unui singur debitor și 10% din total, iar creanțele aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat sunt admise în orice sumă.

[Art.60 alin.(1),(2) completat prin Legea nr.99 din 27.04.2023, în vigoare 11.05.2023]

Articolul 61. Localizarea activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare pot investi activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim pe întreg teritoriul Republicii Moldova și pe teritoriul statelor membre ale UE sau ale OCDE.

(2) Autoritatea de supraveghere poate, având motive suficient de justificate și la cererea unei societăți de asigurare sau de reasigurare, să permită acestora să utilizeze activele sale care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim în calitate de investiție dacă acestea nu întrunesc condițiile menționate la alin.(1).

Articolul 62. Corelarea activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim

(1) O societate de asigurare sau de reasigurare este obligată să dispună de active care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim, expuse riscurilor de pierderi posibile datorate modificării ratelor dobânzilor, fluctuațiilor cursului oficial de schimb valutar și altor riscuri de tranzacționare cu datoriile care rezultă din contractele de asigurare și/sau de reasigurare a căror sumă este dependentă de aceleași schimbări.

(2) La formarea și menținerea activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim, societățile de asigurare sau de reasigurare sunt obligate să țină cont de scadența datoriilor lor care derivă din contractele de asigurare și/sau de reasigurare.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), societățile de asigurare sau de reasigurare sunt obligate să coreleze activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim cu rezervele tehnice aferente contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, a căror valoare depinde de fluctuațiile cursului oficial de schimb valutar, până la cel puțin 80% din valoarea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(3), societățile de reasigurare cu sediul central în Republica Moldova trebuie să limiteze activele care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim în valută străină la 30% din totalul rezervelor tehnice și al cerinței de capital minim.

Articolul 63. Prevederile speciale cu privire la asigurările cu risc investițional

(1) În cazul în care drepturile atribuite unui contractant, unei persoane asigurate sau oricărui alt beneficiar, în conformitate cu contractele de asigurare, depind direct de valoarea unei unități a unui fond mutual sau a unui fond de investiții, investițiile aferente fondurilor care acoperă rezervele matematice alocate de către societatea de asigurare cu privire la aceste contracte de asigurare trebuie să implice, în cea mai mare măsură posibilă, investiții în unitățile de fond sau în alte valori mobiliare, reprezentând unități de active ale aceluși fond mutual sau de investiții.

(2) În cazul în care drepturile atribuite unui contractant, unei persoane asigurate sau oricărui alt beneficiar, în conformitate cu contractele de asigurare, depind direct de modificarea indicelui pieței valorilor mobiliare sau a altei valori de referință, investițiile aferente fondurilor care acoperă rezervele matematice alocate de către societatea de asigurare cu privire la aceste contracte de asigurare trebuie să implice, în cea mai mare măsură posibilă, investiții în valori mobiliare corespunzătoare care, în ceea ce privește caracteristicile și tranzacționarea lor, corespund celor care servesc drept bază pentru a determina indicele sau altă valoare de referință.

(3) Autoritatea de supraveghere prevede în detaliu, în actele sale normative, tipurile și restricțiile pentru investițiile din fondul care acoperă rezervele matematice cu privire la o asigurare din categoria "asigurări de viață" în care persoana asigurată își asumă riscul de investiție și drepturile ce aparțin contractantului, persoanei asigurate sau oricărui alt beneficiar, în conformitate cu contractul de asigurare, și care sunt direct legate de valoarea unei unități a activelor fondului care acoperă rezervele matematice.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(3), în ceea ce privește asigurarea menționată la alin.(1)–(3), în cazul în care drepturile atribuite unui contractant, unei persoane asigurate sau oricărui alt beneficiar acoperă, de asemenea, plata minimă garantată la care are dreptul contractantul, persoana asigurată sau oricare alt beneficiar, indiferent de modificările valorii de referință menționate la alin.(1)–(3) ale prezentului articol, restricțiile privind investițiile

individuale prevăzute la art.60 se aplică separat fiecărui fond care acoperă rezervele matematice alocate de societatea de asigurare în scopul acoperirii părții garantate a plății.

Articolul 64. Restricțiile privind anumite categorii de active

(1) Nu vor fi acceptate ca acoperire pentru rezervele tehnice și pentru cerința de capital minim plasamentele în entități ori cota aferentă contractelor cedate în reasigurare la entități care nu mai derulează operațiuni curente în legătură cu obiectul lor de activitate și/sau care, sub orice formă, și-au încetat activitatea și/sau nu și-au respectat obligațiile față de terți.

(2) Pentru activele care reprezintă creanțe rezultate din operațiuni de asigurări directe și acceptări în reasigurare, precum și pentru cota din rezervele tehnice aferentă contractelor cedate în reasigurare, asigurătorul sau reasigurătorul va asigura evidențe tehnice și contabile distincte, care să permită verificarea acestora în orice moment de către autoritatea de supraveghere.

(3) Orice situație în care evidențele nu permit aceste verificări sau în care sumele rezultate în urma verificărilor efectuate de către autoritatea de supraveghere sunt diferite de cele raportate de asigurător sau reasigurător va conduce la excluderea acestor active din categoria activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerința de capital minim.

Articolul 65. Rezervele tehnice

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare constituie și menține, potrivit activității pe care o desfășoară, suficiente rezerve tehnice necesare îndeplinirii tuturor obligațiilor de asigurare și/sau de reasigurare ce rezultă din contractele de asigurare și/sau de reasigurare.

(2) Valoarea rezervelor tehnice trebuie să corespundă valorii monetare curente plătite de către o societate de asigurare sau de reasigurare pentru transferul imediat al obligațiilor de asigurare și/sau de reasigurare către o altă societate de asigurare sau de reasigurare.

(3) Calcularea rezervelor tehnice se efectuează în mod prudent, fiabil și obiectiv și ia în considerare informațiile furnizate pe piețele financiare și datele general disponibile privind riscurile de subscriere.

(4) Calcularea rezervelor tehnice, precum și metodele de estimare a rezervei de daună pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și/sau standardele minime față de nivelul acestora se aplică conform prevederilor prezentei legi și modului stabilit în actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 66. Calcularea rezervelor tehnice

(1) Asigurătorul sau reasigurătorul formează și menține, potrivit activității pe care o desfășoară, suficiente rezerve tehnice necesare îndeplinirii tuturor obligațiilor ce rezultă din contractele de asigurare și/sau de reasigurare. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să colecteze și să păstreze la un nivel adecvat informația necesară pentru crearea de rezerve.

(2) Asigurătorul care desfășoară activitate în categoria "asigurări generale" are obligația să formeze și să mențină următoarele rezerve tehnice:

a) rezerva de prime necăștigate care se calculează prin însumarea cotelor-părți din primele brute subscrise aferente perioadelor neexpire ale contractelor de asigurare, astfel încât diferența dintre volumul primelor brute subscrise și această rezervă să reflecte primele brute alocate părții din riscurile expirate la data calculării;

b) rezerva de daune declarate, dar nesoluționate, care se creează și se actualizează în baza estimărilor pentru avizările de daune primite de asigurător, astfel încât fondul creat să fie suficient pentru acoperirea acestor daune;

c) rezerva de daune neavizate care se creează și se ajustează cel puțin la încheierea anului financiar, în baza estimărilor asigurătorului, a datelor statistice sau a calculului actuarial, pentru daunele produse, dar neavizate, dacă actele normative ale autorității de supraveghere nu prevăd altfel;

d) rezerva riscurilor neexpirate care se calculează în baza estimării daunelor ce vor apărea după încheierea anului financiar, aferente contractelor de asigurare încheiate înainte de acea dată, în mărimea în care valoarea lor estimată depășește rezerva de prime necâștigate;

e) alte categorii de rezerve tehnice stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Asigurătorul care desfășoară activitate în categoria "asigurări de viață" are obligația să formeze și să mențină rezervele tehnice pentru fondul asigurărilor de viață, inclusiv rezervele matematice și, după caz, rezervele specificate la alin.(2).

(4) Rezerva matematică se calculează în baza evaluării actuariale necesare, luându-se în considerare viitoarele obligații ale asigurătorului rezultate din contractele de asigurare individuale.

(5) Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să prezinte autorității de supraveghere, în anexele la situațiile financiare anuale, explicații privind baza și metodele aplicate la calcularea rezervelor tehnice.

(6) Mărimea rezervelor tehnice și a celor matematice, formate și menținute conform alin.(2) și (3), nu poate fi mai mică decât mărimea obținută prin calculul acestor rezerve potrivit actelor normative ale autorității de supraveghere.

(7) În cazurile în care contractul de asigurare și/sau de reasigurare prevede încasarea primelor și/sau plata despăgubirilor în valută străină, rezervele tehnice aferente se formează și se mențin în această valută.

(8) Modul de formare și categoriile rezervelor tehnice, inclusiv a rezervelor matematice, se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(9) La calcularea rezervelor tehnice, asigurătorul sau reasigurătorul ține cont de:

a) toate cheltuielile aferente administrării obligațiilor față de contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți, în conformitate cu contractele de asigurare și/sau de reasigurare;

b) inflație, inclusiv pentru cheltuieli și daune;

c) toate plățile efectuate către asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți, inclusiv de faptul că viitoarele beneficii estimate vor fi achitate, indiferent dacă aceste plăți sunt sau nu garantate prin contract.

Articolul 67. Evaluarea garanțiilor financiare și a opțiunilor incluse în contractele de asigurare și/sau de reasigurare

(1) La calcularea rezervelor tehnice, societatea de asigurare sau de reasigurare ține cont de valoarea garanțiilor financiare și a altor drepturi incluse în contractele de asigurare și/sau de reasigurare.

(2) Probabilitatea ca contractanții, asigurații sau reasigurații să-și exercite drepturile contractuale, inclusiv cele de rezoluțiune, trebuie să fie reală și să se bazeze pe informații actualizate și credibile. Societățile de asigurare sau de reasigurare iau în considerare impactul pe care modificările viitoare ale condițiilor financiare și nefinanciare îl pot avea asupra exercitării acestor drepturi.

Articolul 68. Sumele recuperabile din contractele de reasigurare

(1) Sumele recuperabile din contractele de reasigurare aferente rezervelor tehnice sunt calculate separat conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere. Societățile de asigurare sau de reasigurare calculează sumele recuperabile din contractele de reasigurare, ținând cont de intervalul de timp dintre momentele recuperării efective a creanțelor de reasigurare și a plăților directe.

(2) Valoarea sumelor recuperabile din contractele de reasigurare se ajustează în baza evaluării probabilității pierderilor rezultate în urma nerespectării clauzelor contractuale de către reasigurător, conform actelor normative ale autorității de supraveghere.

(3) Calculul menționat la alin.(2) ține cont de posibilele evenimente de nerambursare produse pe parcursul termenului de valabilitate a contractului de reasigurare și de eventuala

variație în timp a probabilității de neplată, precum și de modul în care această variație se manifestă. Acest calcul trebuie realizat separat de către fiecare parte și pentru fiecare linie de activitate. În domeniul asigurărilor generale, calculul trebuie să fie efectuat, de asemenea, separat pentru rezervele tehnice aferente primelor și pentru rezervele tehnice aferente cererilor de despăgubire restante.

Articolul 69. Calitatea datelor și aproximărilor aplicate. Compararea rezultatelor cu experiențele anterioare

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare instituie procese și proceduri interne care asigură adecvarea, exhaustivitatea și exactitatea datelor utilizate la calcularea rezervelor tehnice.

(2) În cazul în care societățile de asigurare sau de reasigurare nu dispun de un volum suficient de date de o calitate adecvată pentru a aplica o metodă actuarială fiabilă obligațiilor de asigurare și/sau de reasigurare sau sumelor recuperabile din contractele de reasigurare, se pot utiliza aproximări adecvate, cu argumentarea corespunzătoare.

(3) Societățile de asigurare sau de reasigurare instituie procese și proceduri pentru a asigura compararea permanentă a metodelor de formare a rezervelor tehnice cu experiențele anterioare.

(4) În cazul în care, în urma unei astfel de comparații, se identifică o diferență sistematică între experiențele anterioare și calculele rezervelor tehnice, societatea de asigurare sau de reasigurare efectuează ajustările necesare în metodele actuariale utilizate la calcularea rezervelor tehnice.

Articolul 70. Adecvarea și majorarea rezervelor tehnice

(1) Autoritatea de supraveghere solicită societăților de asigurare sau de reasigurare să prezinte:

- a) adecvarea nivelului rezervelor tehnice;
- b) adecvarea și relevanța metodelor aplicate și datelor statistice utilizate.

(2) În cazul în care calcularea rezervelor tehnice ale societăților de asigurare sau de reasigurare se efectuează cu încălcarea prevederilor prezentei legi, autoritatea de supraveghere solicită acestora majorarea valorii rezervelor tehnice până la nivelul reglementat.

Articolul 71. Determinarea fondurilor proprii

Cerințele și categoriile de fonduri proprii, elementele care intră în calculul fondurilor proprii, condițiile și limitele în care acestea pot fi luate în considerare, filtrele prudențiale, deducerile din elementele de fonduri proprii, reducerile din nivelurile de fonduri proprii și orice alte cerințe de determinare a acestora sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Secțiunea a 4-a

Solvabilitatea asigurătorului sau reasigurătorului

Articolul 72. Solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului sau reasigurătorului

(1) Solvabilitatea asigurătorului sau reasigurătorului reprezintă capacitatea financiară a acestuia de a-și onora la momentul oportun și în totalitate obligațiile de plată asumate.

(2) Asigurătorul sau reasigurătorul trebuie să dețină, pe durata activității sale, în orice moment, suficiente fonduri proprii corespunzătoare activității desfășurate.

(3) În funcție de clasele de asigurări sau de activitățile de reasigurare practicate, asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să-și determine rata de solvabilitate, ale cărei modalități de calcul și de raportare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) Stabilitatea financiară a asigurătorului sau reasigurătorului reprezintă capacitatea acestuia de a respecta rata de solvabilitate pe întreaga durată a obligațiilor certe, asumate conform contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, precum și a obligațiilor viitoare.

(5) Rata de solvabilitate a asigurătorului sau reasigurătorului trebuie să fie egală cu cel puțin 100%. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să mențină în permanență rata de solvabilitate

la un nivel nu mai mic decât cel specificat, nivel sub care acesta este considerat în incapacitate de a-și onora datoriile pe măsură ce acestea devin eligibile.

(6) Stabilitatea financiară a asigurătorului sau reasigurătorului este garantată prin:

- a) nivelul fondurilor proprii;
- b) totalitatea activelor și gradul lor de diversificare și lichiditate;
- c) rezervele tehnice și matematice;
- d) coraportul dintre obligațiile din asigurare și obligațiile cedate în reasigurare;
- e) eficiența politicii investiționale.

(7) Cerințele față de activele admise să acopere rezervele tehnice, inclusiv rezervele matematice ale asigurătorului sau reasigurătorului, cerința de capital minim, regulile de diversificare a activelor, precum și modalitatea de calcul și de raportare a ratei de solvabilitate și a coeficientului de lichiditate se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 73. Frecvența calculării ratei de solvabilitate

(1) Asigurătorul sau reasigurătorul calculează rata de solvabilitate cel puțin trimestrial și la oricare altă dată solicitată de autoritatea de supraveghere și prezintă rezultatul calculului acesteia.

(2) Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să dețină fonduri proprii suficiente care să acopere și marja de siguranță adițională de 10% la rata de solvabilitate minimă.

Secțiunea a 5-a

Cerința de capital minim

Articolul 74. Calcularea cerinței de capital minim

(1) Pragul absolut al cerinței de capital minim constituie::

a) echivalentul în lei a 2200000 euro (la cursul oficial al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) – pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate în categoria "asigurări generale" și nu cad sub incidența lit.b);

b) echivalentul în lei a 3200000 euro (la cursul oficial al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) – pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate în categoria "asigurări generale" și care subscriu integral sau parțial și riscurile din clasele de asigurare 10–15 din compartimentul B al anexei;

c) echivalentul în lei a 3200000 euro (la cursul oficial al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) – pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate în categoria "asigurări de viață";

d) echivalentul în lei a 3200000 euro (la cursul oficial al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei) – pentru societățile de reasigurare care desfășoară exclusiv activitate de reasigurare;

e) totalul sumelor prevăzute la lit.a) și c) sau b) și c) – pentru societățile de asigurare compozite care practică activitatea simultană.

(2) La momentul înregistrării de stat, asigurătorul sau reasigurătorul trebuie să întrunească pragul absolut al cerinței de capital minim prevăzut la alin.(1) și să dispună de mijloacele bănești depuse integral în formă bănească într-un cont bancar de către fondatorii săi. Societățile de asigurare sau de reasigurare calculează contravaloarea în lei a cuantumurilor în euro, cu efect de la data de 31 decembrie a fiecărui an, în funcție de cursul oficial comunicat de Banca Națională a Moldovei pentru data de 31 octombrie.

(3) Contribuțiile la capitalul social sunt depuse integral în formă bănească atât la constituire, cât și la majorarea acestui capital.

(4) Mijloacele obținute din împrumuturi, credite bancare, gaj sau din alte mijloace atrase, inclusiv din avansurile participanților profesioniști pe piața asigurărilor și ale persoanelor terțe, nu pot servi drept sursă de formare sau de majorare a capitalului social și/sau a capitalului propriu al asigurătorului sau reasigurătorului.

(5) Persoana juridică are dreptul să plătească acțiunile asigurătorului sau reasigurătorului în formă bănească, în limitele capitalului său propriu (activelor nete).

(6) Asigurătorul sau reasigurătorul are dreptul să dobândească acțiuni proprii de la acționarii săi, cu condiția respectării legislației privind societățile pe acțiuni și a prevederilor actelor normative referitoare la stabilitatea financiară și solvabilitatea asigurătorului sau reasigurătorului.

(7) Societatea de asigurare sau de reasigurare trebuie să mențină fonduri proprii suficiente pentru acoperirea cerinței de capital minim calculate conform alin.(8), dar în mărime nu mai mică decât pragul absolut al acesteia stabilit la alin.(1).

(8) Modalitatea de calcul și cea de determinare a elementelor cerinței de capital minim sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

[Art.74 alin.(1),(2),(7),(8) modificat prin Legea nr.99 din 27.04.2023, în vigoare 11.05.2023]

Secțiunea a 6-a

Investițiile

Articolul 75. Norme prudențiale privind investițiile

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare investesc doar în active ale căror riscuri pot fi identificate, măsurate, monitorizate, gestionate, controlate și raportate în mod adecvat și care pot fi luate în considerare la acoperirea necesităților globale de solvabilitate, determinate conform evaluării interne a riscurilor și solvabilității.

(2) Toate investițiile, inclusiv cele care constituie active care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim, se realizează astfel încât să se asigure siguranța, calitatea, lichiditatea, profitabilitatea și accesibilitatea întregului portofoliu de investiții.

(3) Activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim se investesc într-un mod adecvat naturii și duratei obligațiilor de asigurare sau de reasigurare. Aceste active se investesc în interesul deplin al tuturor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți în corelare cu condițiile contractuale.

(4) La investirea activelor admise să acopere rezervele tehnice și cerința de capital minim, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată să țină cont de scadența obligațiilor sale care rezultă din contractele de asigurare și/sau de reasigurare.

(5) În ceea ce privește investițiile care constituie active corespunzătoare activității din categoria "asigurări de viață" în care riscul de investire este asumat de contractanți sau persoane asigurate, iar beneficiile oferite de un contract sunt direct legate de valoarea unităților într-un organism de plasament colectiv în valori mobiliare, de un indice al acțiunilor sau de o altă valoare de referință, rezervele tehnice corespunzătoare beneficiilor respective trebuie reprezentate cât mai exact posibil de aceste valori și de activele respective.

(6) În cazul în care beneficiile menționate la alin.(5) includ garanții privind randamentul investițiilor sau alte beneficii garantate, se va ține cont de următoarele:

a) investirea în instrumente financiare în măsura în care riscurile să fie minime;

b) asigurarea managementului eficient al portofoliului de investiții;

c) menținerea la un nivel prudent a investițiilor și activelor neadmise la tranzacționare pe o piață reglementată;

d) diversificarea suficientă a investițiilor, astfel încât să se evite dependența excesivă de un anumit activ, emitent, grup de societăți sau de o anumită arie geografică, precum și acumularea excesivă a riscurilor la nivelul întregului portofoliu;

e) realizarea investițiilor în activele emise de aceeași entitate sau de aceleași entități, aparținând aceluiași grup, astfel încât să se evite concentrarea excesivă a riscurilor.

(7) Autoritatea de supraveghere are dreptul să stabilească, prin actele sale normative, cerințe cantitative suplimentare față de cele menționate la art.59–64 privind investițiile, tranzacționarea, păstrarea evidenței și dezvăluirea informațiilor despre instrumentele financiare.

Articolul 76. Restricțiile privind tranzacțiile societăților de asigurare sau de reasigurare

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare nu poate investi mai mult de 15% din capitalul propriu, conform ultimului an de gestiune auditat, în capitalul social al unei societăți comerciale fără avizul prealabil al autorității de supraveghere.

(2) Tranzacțiile de proporții în înțelesul legislației privind societățile pe acțiuni și legislației privind piața de capital cu activele asigurătorului sau reasigurătorului se efectuează cu avizul prealabil al autorității de supraveghere.

(3) Societății de asigurare sau de reasigurare i se interzice:

a) să participe în capitalul social al persoanelor juridice cu una dintre formele juridice de organizare de societate în nume colectiv sau de societate în comandită;

b) să obțină credite sau împrumuturi în cuantum ce depășește 10% din valoarea capitalului social fără avizul prealabil al autorității de supraveghere.

(4) Termenele, procedura și modul de eliberare a avizului prevăzut la alin.(1)–(3) se stabilesc prin actul normativ al autorității de supraveghere.

(5) Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat, în decursul a 5 zile, să informeze autoritatea de supraveghere despre gajarea bunurilor sale, despre acordarea de garanții, despre asumarea de angajamente și preluarea unei alte obligații nereflectate în bilanț. Cerințele privind ținerea registrului de garanții, angajamente și alte obligații ale asigurătorului sau reasigurătorului, precum și modul de emitere a acestora se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Secțiunea a 7-a **Societățile de asigurare sau de reasigurare** **aflate în dificultate**

Articolul 77. Identificarea și notificarea deteriorării situației financiare

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare dispun de proceduri de identificare a deteriorării situației financiare, astfel, atunci când se produce o asemenea deteriorare, acestea notifică imediat autoritatea de supraveghere.

(2) Deteriorarea situațiilor financiare implică nerespectarea:

a) cerințelor prevăzute de prezenta lege privind rezervele tehnice și/sau a restricțiilor privind activele care acoperă aceste rezerve;

b) cerinței ratei de solvabilitate suplinită cu marja de siguranță adițională de 10%, cerință prevăzută de prezenta lege;

c) cerinței de capital minim și/sau restricțiilor privind activele care acoperă cerința de capital minim;

d) coeficientului de lichiditate care este, la finele unui trimestru, la nivelul minim sau mai mic decât normativul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;

e) cerințelor privind reasigurarea.

(3) Societățile de asigurare sau de reasigurare informează autoritatea de supraveghere imediat ce constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(2) sau în cazul în care există un risc de apariție a acestora în următoarele 3 luni.

(4) În cazul în care o societate de asigurare sau de reasigurare identifică una dintre situațiile prevăzute la alin.(2), autoritatea de supraveghere interzice dispunerea liberă de activele admise la acoperirea cerinței de capital minim și/sau a obligațiilor aferente contractelor de asigurare și/sau de reasigurare. În cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare dispune de sucursale în statele terțe sau este o sucursală a unei societăți de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, autoritatea de supraveghere informează autoritatea competentă din statul gazdă sau din statul de origine despre măsurile impuse acestei societăți.

(5) În termen de până la 2 luni de la constatarea deteriorării situației financiare prevăzute la alin.(2), cu excepția lit.c), societatea de asigurare sau de reasigurare înaintează spre aprobare autorității de supraveghere un plan de redresare.

(6) La constatarea nerespectării cerinței de capital minim, societatea de asigurare sau de reasigurare transmite spre aprobare autorității de supraveghere, în termen de până la o lună, un plan de finanțare pe termen scurt real pentru a readuce, într-un termen de 6 luni de la respectiva constatare, cerința de capital minim la nivelul stabilit de prezenta lege.

(7) La constatarea deteriorării situației financiare conform alin.(2) lit.c), cumulativ cu oricare alte situații prevăzute la același alineat, societatea de asigurare sau de reasigurare transmite spre

aprobare autorității de supraveghere un plan de redresare, care va conține măsuri specifice planului de finanțare, în condițiile alin.(6).

(8) Autoritatea de supraveghere cere societății de asigurare sau de reasigurare să întreprindă măsurile necesare în vederea restabilirii, în termen de 3 luni de la constatarea deteriorării situației financiare, a nivelului fondurilor proprii și a cerinței ratei de solvabilitate suplinite cu marja de siguranță adițională de 10% sau în vederea reducerii profilului său de risc pentru a asigura respectarea cerinței ratei de solvabilitate, precum și în vederea întrunirii cerințelor privind rezervele tehnice, coeficientul de lichiditate și a cerințelor privind reasigurarea. Autoritatea de supraveghere are dreptul să prelungească, dacă este necesar, această perioadă cu 3 luni.

(9) În cazul unor fluctuații excepționale a piețelor financiare, autoritatea de supraveghere poate prelungi perioada prevăzută la alin.(8) cu o perioadă de până la 3 luni, ținând cont de toți factorii relevanți.

(10) Societatea de asigurare sau de reasigurare transmite autorității de supraveghere, la fiecare 3 luni, un raport de activitate în care se prezintă toate măsurile întreprinse și progresele realizate pentru restabilirea nivelului de fonduri proprii, cerinței ratei de solvabilitate suplinite cu marja de siguranță adițională de 10% sau pentru reducerea profilului de risc, astfel încât să asigure respectarea cerinței ratei de solvabilitate, precum și întrunirea cerințelor privind rezervele tehnice și coeficientul de lichiditate și a cerințelor privind reasigurarea.

(11) Prelungirea termenului conform alin.(8) și (9) nu se aplică în cazurile în care se atestă, în urma prezentării raportului de activitate, că societatea de asigurare sau de reasigurare nu a îmbunătățit situația financiară constatată deteriorată. În cazul în care autoritatea de supraveghere consideră că situația financiară a societății va continua să se deterioreze, aceasta are dreptul să restrângă sau să interzică posibilitatea de a dispune liber de toate activele respectivei societăți. În cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare dispune de sucursale în statele terțe sau este o sucursală a unei societăți de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, autoritatea de supraveghere informează autoritatea competentă din statul gazdă sau din statul de origine despre măsurile impuse acestei societăți.

(12) Regulile și procedurile de redresare și rezoluție a societăților de asigurare sau de reasigurare din Republica Moldova se vor institui prin lege specială.

Articolul 78. Supravegherea în cazul deteriorării situației financiare

(1) În cazul în care situația unei societăți de asigurare sau de reasigurare continuă să se deterioreze, autoritatea de supraveghere are dreptul de a întreprinde toate măsurile necesare pentru a proteja interesele contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților pângubiți în cazul contractelor de asigurare sau pentru a asigura executarea obligațiilor ce rezultă din contractele de reasigurare.

(2) Autoritatea de supraveghere desemnează una sau mai multe persoane responsabile de monitorizarea implementării de către societatea de asigurare sau de reasigurare a planului de redresare sau a planului de finanțare.

(3) Atribuțiile persoanelor desemnate pentru monitorizarea implementării planului de redresare sau a planului de finanțare se stabilesc de către autoritatea de supraveghere și se referă cel puțin la:

- a) analiza situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare;
- b) monitorizarea implementării acțiunilor prevăzute în planul de redresare sau în planul de finanțare;
- c) urmărirea modului în care organele de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare acționează pentru stabilirea și aplicarea măsurilor necesare pentru înlăturarea factorilor care au dus la înrăutățirea situației financiare;
- d) evaluarea impactului acțiunilor întreprinse de către societatea de asigurare sau de reasigurare în vederea realizării planului de redresare sau a planului de finanțare;
- e) înaintarea către societatea de asigurare sau de reasigurare a propunerilor privind:

1) revizuirea, suspendarea sau abrogarea deciziilor, emise de către organele competente ale societății de asigurare sau de reasigurare, care duc la înrăutățirea situației financiare;

2) modificarea și/sau completarea strategiilor, activității operaționale, politicilor de investiții și a managementului riscului;

3) orice alte măsuri considerate necesare pentru înlăturarea factorilor care au dus la deteriorarea situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare;

f) formularea recomandărilor către autoritatea de supraveghere pentru a dispune măsuri și/sau restricții prevăzute de prezenta lege.

(4) Persoanele desemnate în conformitate cu alin.(2) au acces la toate informațiile, documentele, rapoartele și registrele societății de asigurare sau de reasigurare, fiind obligate să păstreze confidențialitatea acestora și a operațiunilor conexe.

(5) Organele de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare nu împiedică exercitarea atribuțiilor delegate către persoanele desemnate pentru monitorizarea implementării planului de redresare sau a planului de finanțare.

Articolul 79. Planul de redresare sau planul de finanțare

(1) Planul de redresare sau planul de finanțare se elaborează astfel încât să indice clar măsurile eficiente care să ducă la ameliorarea situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare și include cel puțin o descriere detaliată sau documente justificative privind:

a) analiza detaliată a factorilor care au dus la deteriorarea situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare;

b) factorii care au influențat negativ activitatea societății de asigurare sau de reasigurare;

c) estimarea cheltuielilor de gestiune, în special a cheltuielilor generale curente și a comisioanelor;

d) estimarea veniturilor și a cheltuielilor cu privire la activitatea de asigurare directă, acceptările și cedările în reasigurare;

e) bilanțul previzional;

f) estimarea resurselor financiare necesare pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim;

g) politica generală în domeniul reasigurării;

h) acțiunile care vor fi întreprinse pentru înlăturarea factorilor care au dus la deteriorarea situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare, adică măsurile care vor fi efectuate în vederea conformării societății de asigurare sau de reasigurare cu normativele stabilite și care nu vor periclita activitatea acesteia;

i) indicatorii de progres pentru fiecare acțiune din planul de redresare sau planul de finanțare și termenele de realizare a acestor acțiuni;

j) persoanele responsabile de îndeplinirea acțiunilor pentru fiecare punct din planul de redresare sau de finanțare separat.

(2) În cazul în care autoritatea de supraveghere solicită prezentarea unui plan de redresare sau a unui plan de finanțare, aceasta nu va aproba transferul de portofoliu, în condițiile prezentei legi, atât timp cât consideră că drepturile și interesele contractanților, asiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate sau obligațiile contractuale ale societății de asigurare sau de reasigurare sunt compromise.

Articolul 80. Rezoluția societăților de asigurare sau de reasigurare

(1) În cazul în care planul de redresare sau planul de finanțare prevăzute la art.79 nu se soldează cu rezultatele scontate și/sau se atestă întrunirea cumulativă a condițiilor menționate la alin.(4) al prezentului articol, autoritatea de supraveghere emite decizia cu privire la instituirea rezoluției societății de asigurare sau de reasigurare.

(2) Obiectivele rezoluției sunt următoarele:

a) protejarea drepturilor și intereselor contractanților, asiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate;

b) minimizarea impactului asupra fondurilor administrate de biroul național;
c) evitarea efectelor negative semnificative asupra stabilității financiare a pieței de asigurări, în special prin prevenirea contagiunii, și asupra infrastructurii pieței, în special prin menținerea disciplinei pe piață;

d) asigurarea continuității funcțiilor critice.

(3) În sensul prezentei legi, funcțiile critice reprezintă furnizarea serviciilor sau operațiunilor în activitatea de asigurare sau de reasigurare a unui asigurător sau reasigurător către persoane care nu sunt afiliate acestuia și/sau imposibilitatea furnizării serviciilor sau operațiunilor care au un impact semnificativ asupra activității persoanelor, determinând pierderea încrederii față de participanții profesioniști pe piața asigurărilor.

(4) Autoritatea de supraveghere poate aplica o măsură de rezoluție cu privire la o societate de asigurare sau de reasigurare în următoarele condiții:

a) societatea de asigurare sau de reasigurare nu a elaborat un plan de redresare sau un plan de finanțare corespunzător pentru a restabili poziția de solvabilitate prevăzută de prezenta lege în termenii stabilite de autoritatea de supraveghere;

b) societatea de asigurare sau de reasigurare nu implementează planul de redresare sau planul de finanțare în termenii stabilite de autoritatea de supraveghere;

c) acționarii sau personalul împiedică executarea planului de redresare sau planului de finanțare;

d) societatea de asigurare sau de reasigurare intră sau este susceptibilă de a intra într-o stare de dificultate majoră;

e) măsura de rezoluție este necesară din perspectiva interesului public.

(5) În sensul prezentului articol, se consideră că o societate de asigurare sau de reasigurare intră sau este susceptibilă de a intra într-o stare de dificultate majoră dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

a) societatea de asigurare sau de reasigurare încalcă condițiile de licențiere sau este susceptibilă să le încalce în viitorul apropiat, într-o măsură care ar justifica suspendarea sau retragerea licenței de către autoritatea de supraveghere, inclusiv în cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare a suportat sau este susceptibilă de a suporta pierderi care îi vor epuiza toate sau o parte semnificativă din fondurile proprii, în special situațiile prevăzute la art.30;

b) activele societății de asigurare sau de reasigurare sunt inferioare obligațiilor sau, potrivit unor analize obiective, se previzionează că acest fapt se va petrece în viitorul apropiat;

c) societatea de asigurare sau de reasigurare se află în imposibilitatea de a achita despăgubirile și/sau indemnizațiile convenite asiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți în mod obiectiv sau, potrivit unor analize obiective, se previzionează că acest fapt se va petrece în viitorul apropiat.

(6) În sensul prezentului articol, măsura de rezoluție este considerată de interes public, necesară pentru atingerea unuia sau a mai multor obiective ale rezoluției, prevăzute la alin.(2), iar lichidarea societății de asigurare sau de reasigurare, conform procedurii de insolvență, nu ar permite atingerea obiectivelor rezoluției în aceeași măsură.

(7) Autoritatea de supraveghere este împuternicită să aplice societăților de asigurare sau de reasigurare care îndeplinesc condițiile de declanșare a rezoluției următoarele instrumente de rezoluție:

a) vânzarea activității și a portofoliului;

b) administrarea specială;

c) alte instrumente stabilite conform legislației privind redresarea și rezoluția societăților de asigurare sau de reasigurare.

(8) Autoritatea de supraveghere este competentă și abilitată să decidă aplicarea instrumentelor prevăzute la alin.(7), separat sau cumulativ, în scopul prevenirii stării de insolvență și, dacă e posibil, al evitării declanșării procedurilor de insolvență sau de lichidare.

(9) În scopul punerii în aplicare a instrumentelor prevăzute la alin.(7), autoritatea de supraveghere elaborează planul de rezoluție care este obligatoriu pentru societatea de asigurare sau de reasigurare și, după caz, pentru administratorul special și care conține cel puțin următoarele:

- a) perspectivele planului de rezoluție;
- b) o estimare a cheltuielilor de administrare și de achiziție;
- c) bugetul de venituri și cheltuieli aferent activității de asigurare directă, acceptărilor și cedărilor în reasigurare;
- d) bugetul anual al societății de asigurare sau de reasigurare;
- e) o estimare a resurselor financiare cu care se intenționează să se acopere obligațiile asumate, luate în calcul pentru determinarea cerinței de capital minim;
- f) programele de reasigurare și/sau de retrocesiune;
- g) indicatorii de progres pentru fiecare acțiune din planul de rezoluție, termenele și modalitățile de realizare a acestor acțiuni;
- h) informația privind cererile de despăgubire depuse de către asigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți, inclusiv pretențiile ce rezultă din litigiile judiciare;
- i) criteriile de selecție a cumpărătorului, în cazul aplicării instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului.

(10) Societatea de asigurare sau de reasigurare asigură asistență la elaborarea și actualizarea planului de rezoluție. Suplimentar instrumentelor prevăzute la alin.(7), în decizia cu privire la instituirea rezoluției, autoritatea de supraveghere poate dispune aplicarea de către societatea de asigurare sau de reasigurare sau de către administratorii speciali a uneia sau a mai multor măsuri dintre următoarele:

- a) limitarea sau reducerea, pentru o anumită perioadă, a volumului de prime subscrise la toate clasele de asigurare sau activitățile de reasigurare ori la anumite clase de asigurare sau activități de reasigurare, astfel încât primele subscrise să nu depășească anumite plafoane stabilite;
- b) interzicerea reînnoirii contractelor de asigurare și/sau de reasigurare expirate sau a unor tipuri de contracte de asigurare și/sau de reasigurare stabilite expres prin decizia de instituire a rezoluției;
- c) interzicerea subscrierii unor noi sau unor anumite contracte de asigurare și/sau de reasigurare și a încasării primelor aferente pe durata stabilită expres prin decizia de instituire a rezoluției;
- d) transferul, total sau parțial, de către societatea de asigurare sau de reasigurare al portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Dacă transferul portofoliului a fost dispus, societatea de asigurare sau de reasigurare va efectua, în regim de urgență, operațiunile privind transferul de portofoliu în termen de 60 de zile de la data adoptării măsurii în cauză;
- e) prescrierea majorării capitalului social. Decizia de a majora capitalul social va limita sau suspenda plata dividendelor sau alte plăți către acționari, va limita transferul de active și achiziționarea de către societatea de asigurare sau de reasigurare a propriilor acțiuni și, în cazul în care este o acțiune justificată, va duce la lichidarea sau limitarea activității sucursalelor/subdiviziunilor care pun în pericol stabilitatea financiară a societății de asigurare sau de reasigurare;
- f) interzicerea efectuării de către societatea de asigurare sau de reasigurare a anumitor investiții și/sau dispunerea retragerii din circulație ori înstrăinării acestor investiții;
- g) restrângerea rețelei teritoriale a societății de asigurare sau de reasigurare prin desființarea, în condițiile legii, a unor sucursale și subdiviziuni, destituirea persoanelor cu funcții de conducere și care dețin funcții-cheie responsabile de intrarea societății de asigurare sau de reasigurare în procedură de rezoluție;
- h) verificarea, inventarierea și instrumentarea tuturor daunelor declarate, dar nesoluționate, în vederea evaluării daunelor reale și stabilirii obligațiilor de plată față de asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți. Activitatea de verificare, inventariere și instrumentare a

dosarelor se va face în regim de urgență, fără a se depăși termenul de 30 de zile de la data emiterii deciziei de deschidere a procedurii de rezoluție;

i) suspendarea tuturor operațiunilor aferente conturilor bancare, cu excepția cazurilor legate de cheltuielile curente de întreținere, de încasarea mijloacelor bănești și de plata despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare pentru contractele de asigurare și/sau de reasigurare încheiate anterior deschiderii procedurii de rezoluție, care vor fi efectuate cu avizul prealabil al autorității de supraveghere;

j) suspendarea plății bonusurilor sau plăților compensatorii contractuale către membrii consiliului societății, persoanele cu funcții de răspundere sau care dețin funcții-cheie.

(11) Autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună aplicarea măsurilor asigurătorii asupra activelor societății de asigurare sau de reasigurare aflate în rezoluție.

Articolul 81. Vânzarea activității și a portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) Vânzarea activității și a portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare are loc prin transferul:

a) acțiunilor și al altor valori mobiliare emise de o societate de asigurare sau de reasigurare supusă rezoluției;

b) oricăror altor categorii de active, drepturi sau obligații ale unei societăți de asigurare sau de reasigurare aflate în rezoluție sau totalității acestora, inclusiv prin transferul portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare.

(2) În cazul aplicării instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, autoritatea de supraveghere, în calitatea sa de autoritate de rezoluție, scoate pe piață sau ia măsuri în sensul scoaterii pe piață a activelor, drepturilor, obligațiilor, acțiunilor sau a altor instrumente de proprietate pe care intenționează să le transfere. Grupurile de active, drepturile și obligațiile pot fi scoase pe piață separat în vederea vânzării.

(3) Scoaterea pe piață prevăzută la alin.(2) se efectuează în conformitate cu următoarele criterii:

a) trebuie să fie transparentă și trebuie să prezinte detaliat activele, drepturile, obligațiile, acțiunile sau alte instrumente de proprietate pe care autoritatea de supraveghere, în calitatea sa de autoritate de rezoluție, intenționează să le transfere, având în vedere circumstanțele și, în special, necesitatea de a menține stabilitatea financiară;

b) nu trebuie să favorizeze sau să discrimineze niciun potențial cumpărător;

c) trebuie să fie liberă de orice conflict de interese;

d) nu trebuie să confere niciun avantaj necuvenit vreunui potențial cumpărător;

e) trebuie să țină cont de necesitatea desfășurării rapide a acțiunii de rezoluție;

f) să aibă drept scop maximizarea prețului de vânzare a activelor, a drepturilor sau obligațiilor, a acțiunilor sau a altor instrumente de proprietate în cauză.

(4) În cazul în care un transfer de acțiuni, care are loc în virtutea aplicării instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului, ar duce la achiziționarea sau majorarea unei participații calificate în cadrul unei societăți de asigurare sau de reasigurare, atunci achizitorul potențial va fi supus evaluării de către autoritatea de supraveghere, în condițiile prezentei legi. Prin derogare de la art.30, termenul de evaluare a achizitorului potențial se reduce până la 30 de zile.

(5) În cazul în care autoritatea de supraveghere nu identifică un achizitor potențial în termenul prevăzut la alin.(4), aceasta poate decide aplicarea procedurii de administrare specială.

(6) Transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor societății de asigurare sau de reasigurare se realizează în condițiile legislației cu privire la piața de capital și ale altor acte normative.

(7) Orice contraprestație se plătește de cumpărător în favoarea:

a) deținătorilor acțiunilor și/sau ai altor instrumente de proprietate, în cazul în care vânzarea activității și a portofoliului s-a efectuat prin transferarea către cumpărător a acțiunilor și/sau a altor instrumente de proprietate, emise de societatea de asigurare sau de reasigurare supusă rezoluției, de la deținătorii respectivelor acțiuni și/sau instrumente de proprietate;

b) societății de asigurare sau de reasigurare supuse rezoluției, în cazul în care s-a efectuat transferarea unora sau a tuturor activelor sau pasivelor societății de asigurare sau de reasigurare aflate în rezoluție.

(8) Vânzarea activității și a portofoliului poate fi aplicată în mod repetat în cazul în care se atestă insuficiența măsurilor aplicate anterior.

(9) În cazul în care cumpărătorul este participant profesionist pe piața financiară nebancaară, acesta solicită aprobarea prealabilă a autorității de supraveghere pentru preluarea activității în condițiile alin.(1).

(10) Autoritatea de supraveghere efectuează evaluarea necesară, astfel încât să permită aplicarea promptă a instrumentului de vânzare a activității și a portofoliului și să faciliteze atingerea de către măsura de rezoluție a obiectivelor relevante ale acesteia.

Articolul 82. Administrarea specială

(1) În cazul emiterii unei decizii privind instituirea administrării speciale cu incidență asupra unei sucursale a societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț, precum și asupra societății de asigurare sau de reasigurare care a înființat sucursale în statele terțe, autoritatea de supraveghere notifică autoritatea competentă din statul de origine sau din statul gazdă, după caz, înainte de emiterea deciziei. Notificarea precizează consecințele juridice și efectele deciziei și se realizează, de asemenea, în cazul prelungirii duratei administrării speciale în temeiul prezentului articol.

(2) În cazul în care emiterea deciziei prevăzute la alin.(1) nu poate fi amânată, autoritatea de supraveghere notifică, imediat după emiterea deciziei, autoritatea competentă din statul de origine sau din statul gazdă.

(3) Durata administrării speciale nu poate depăși un an din ziua aducerii la cunoștința destinatarului a deciziei privind instituirea administrării speciale, cu posibilitatea prelungirii pe aceeași perioadă.

(4) Prin decizia privind instituirea administrării speciale, autoritatea de supraveghere numește 2 sau mai mulți administratori speciali, precum și stabilește atribuțiile acestora. În calitate de administrator special poate fi numit un angajat al autorității de supraveghere ori un auditor care deține certificat de calificare a auditorului.

(5) Administratorii speciali numiți trebuie să corespundă cerințelor prevăzute pentru membrii organului executiv al societății de asigurare sau de reasigurare.

(6) Administratorii speciali își exercită atribuțiile în corespundere cu prevederile legale și sunt responsabili doar în fața autorității de supraveghere care are dreptul să dea dispoziții obligatorii și recomandări în legătură cu activitatea acestora.

(7) În cazul în care administratorii speciali nu respectă prevederile legale, nu își exercită sau își exercită nesatisfăcător atribuțiile, autoritatea de supraveghere va dispune destituirea acestora și desemnarea noilor administratori.

(8) Din momentul desemnării, administratorii speciali preiau controlul și gestionează activitatea societății de asigurare sau de reasigurare, iar organele de conducere ale societății respective permit imediat accesul la toate documentele de afaceri și la alte documente, la activele, încăperile, registrele și la orice alte informații deținute de respectiva societate. La instituirea administrării speciale, organele de conducere ale societății elaborează un raport privind predarea afacerii administratorilor speciali. La cerere, organele de conducere ale societății furnizează administratorilor speciali explicații sau rapoarte suplimentare privind operațiunile societății de asigurare sau de reasigurare.

(9) Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului societății și ale organului executiv din societatea de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorii speciali pot delega o parte dintre atribuțiile lor altor persoane.

(9¹) În cazul aplicării administrării speciale în calitate de instrument de rezoluție conform art.80 alin.(7) lit.b), fără a aduce atingere alin.(9) din prezentul articol, drepturile și obligațiile

acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, cu excepția cazurilor de majorare a capitalului social și de convocare a adunării generale a acționarilor în acest sens.

(10) Fără a aduce atingere alin.(9), adunarea generală a acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare poate adopta decizii de majorare a capitalului social al asigurătorului sau al reasigurătorului.

(11) Actele juridice și/sau acțiunile efectuate în numele și în contul societății de asigurare sau de reasigurare sunt nule de drept dacă sunt săvârșite cu încălcarea prevederilor prezentului articol și nu sunt coordonate cu administratorii speciali sau aprobate de aceștia.

(12) Schimbarea organelor de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare prin instituirea administrării speciale se supune înregistrării în Registrul de stat al persoanelor juridice. Cererea privind înregistrarea modificărilor în Registrul de stat al persoanelor juridice se depune, cu anexarea deciziei autorității de supraveghere privind instituirea administrării speciale, în termen de 3 zile din data emiterii acestei decizii.

(13) La preluarea administrării societății de asigurare sau de reasigurare, administratorii speciali realizează inventarierea în cadrul societății și elaborează un raport cu privire la rezultatele inventarierii și carențele depistate în cadrul societății.

(14) În urma instituirii administrării speciale, administratorii speciali întocmesc, cel puțin pentru fiecare trimestru, un raport privind situația financiară a societății de asigurare sau de reasigurare și îl remit spre aprobare autorității de supraveghere.

(15) În termen de cel mult 3 luni de la instituirea administrării speciale, administratorii speciali depun la autoritatea de supraveghere un raport privind situația financiară și condițiile de funcționare a societății de asigurare sau de reasigurare în cadrul administrării speciale. Acest raport include o evaluare a stabilității economice și a posibilităților de funcționare ulterioară a societății, inclusiv a:

a) capacităților financiare ale acționarilor unei societăți de asigurare sau de reasigurare care asigură acoperirea pierderilor și impactul acestora asupra situației financiare a societății;

b) posibilităților de redistribuire și dispersare a altor pierderi ale societății de asigurare sau de reasigurare;

c) cheltuielilor neprevăzute care pot afecta obligațiile societății de asigurare sau de reasigurare;

d) măsurilor posibile care pot fi luate pentru a elimina problemele financiare ale societății de asigurare sau de reasigurare, inclusiv transferul de portofoliu, cu includerea evaluării costurilor legate de îndeplinirea acestor măsuri;

e) condițiilor de instituire a procedurilor obligatorii de insolvabilitate sau de lichidare a societății de asigurare sau de reasigurare.

(16) În temeiul informațiilor și al concluziilor administratorilor speciali, prevăzute în raportul prezentat spre aprobare, autoritatea de supraveghere are dreptul:

a) să extindă termenul administrării speciale, în cazul în care se atestă o evoluție a situației financiare a societății de asigurare sau de reasigurare și în cazul în care circumstanțele care au dus la instituirea administrării speciale au fost înlăturate parțial și nu există temei pentru demararea procedurilor de insolvabilitate sau de lichidare;

b) să înceteze administrarea specială, în cazul în care se atestă că motivele care au stat la baza instituirii administrării speciale au dispărut;

c) să retragă licența societății de asigurare sau de reasigurare și să demareze procedurile de insolvabilitate sau de lichidare, în cazul în care autoritatea de supraveghere estimează că, în timpul administrării speciale, situația financiară a societății de asigurare sau de reasigurare nu s-a îmbunătățit.

(17) Autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice instrumentul administrării speciale și în cazurile în care se atestă încălcări substanțiale ale guvernantei corporative care pot să deterioreze situația financiară a societății de asigurare sau de reasigurare.

[Art.82 alin.(9) modificat, alin.(9¹) introdus prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Secțiunea a 8-a
Reorganizarea și lichidarea societăților
de asigurare sau de reasigurare

Articolul 83. Măsurile de reorganizare

(1) Reorganizarea societății de asigurare sau de reasigurare se realizează conform legislației privind societățile pe acțiuni, dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(2) Reorganizarea societății de asigurare sau de reasigurare se efectuează cu avizul prealabil al autorității de supraveghere și se înregistrează de către Agenția Servicii Publice numai după obținerea de către societatea respectivă a avizului prealabil din partea autorității de supraveghere.

(3) Societatea de asigurare sau de reasigurare constituită prin reorganizare își începe activitatea numai după obținerea licenței în condițiile prezentei legi.

(4) Măsurile de reorganizare nu împiedică deschiderea unei proceduri de lichidare a societății de asigurare sau de reasigurare de către autoritatea de supraveghere.

(5) Prin reorganizarea societăților de asigurare sau de reasigurare poate fi creată doar o societate de asigurare sau de reasigurare.

(6) În cazul reorganizării societății de asigurare sau de reasigurare care are sucursale în statele terțe, informarea obligatorie a creditorilor privind reorganizarea, precum și dreptul de a prezenta creanțe spre onorare se aplică și creditorilor sucursalei societății de asigurare sau de reasigurare aflată în statul terț.

Articolul 84. Procedura de lichidare

(1) Asigurătorul sau reasigurătorul intră în lichidare prin:

a) hotărârea adunării generale a acționarilor;

b) hotărârea judecătorească irevocabilă;

c) retragerea licenței privind desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare conform art.16.

(2) Inițierea procedurii de lichidare în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a) și b) atrage după sine retragerea licenței societății de asigurare sau de reasigurare. Retragerea licenței nu împiedică lichidatorul să desfășoare unele dintre activitățile societății de asigurare sau de reasigurare în măsura în care acest lucru este necesar sau adecvat în scopul lichidării și se realizează ulterior cu notificarea imediată a autorității de supraveghere.

(3) Contractanții, asigurații, reasigurații, beneficiarii asigurării, terții păgubiți și alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate, precum și autoritățile publice rezidente sau străine, în cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare desfășoară activitatea pe teritoriul unui stat terț, au dreptul de a prezenta creanțe sau de a prezenta documente aferente creanțelor.

(4) La prezentarea creanțelor sau documentelor aferente creanțelor, contractantul, asiguratul, reasiguratul, beneficiarul asigurării, terțul păgubit și alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate înaintează lichidatorului copii ale oricăror documente justificative și indică:

a) natura și valoarea creanței;

b) data apariției creanței;

c) dacă revendică un privilegiu, o garanție reală sau o rezervă de proprietate în ceea ce privește creanța;

d) care sunt bunurile acoperite de asigurarea sa, dacă este cazul.

(5) În cazul societății de asigurare sau de reasigurare aflate în procedură de lichidare, creanțele contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate au prioritate absolută față de alte creanțe ale societății în ceea ce privește:

a) activele admise să acopere rezervele tehnice, inclusiv matematice, din care se satisfac în mod primordial creanțele contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate; și/sau

b) totalitatea activelor societății de asigurare sau de reasigurare, cu excepția:

1) creanțelor angajaților societății de asigurare sau de reasigurare ce se lichidează prin plata salariului pentru perioada de până la 6 luni precedente adoptării deciziei de lichidare;

2) creanțelor față de bugetul public național pentru perioada de până la un an precedent adoptării deciziei de lichidare;

3) creanțelor deținute de sistemele de asigurare socială.

(6) Lichidatorii informează în scris, cel puțin lunar, creditorii cu privire la evoluția lichidării.

(7) Lichidatorul, în sensul prezentei legi, reprezintă o persoană desemnată de instanța de judecată și care corespunde cerințelor actului normativ al autorității de supraveghere.

Articolul 85. Registrul special al activelor

(1) Fiecare societate de asigurare sau de reasigurare ține la sediului ei central un registru special al activelor admise pentru acoperirea cerinței de capital minim și a rezervelor tehnice calculate și plasate în conformitate cu prezenta lege.

(2) În cazul în care o societate de asigurare desfășoară atât activități în categoria "asigurări de viață", cât și în categoria "asigurări generale", aceasta ține în cadrul sediului ei central registre separate pentru fiecare categorie de activitate. În cazul în care societatea de asigurare deține licența pentru desfășurarea activității în categoria "asigurări de viață" și subscrie riscurile claselor 1 și 2 enumerate în compartimentul A al anexei, societatea de asigurare are dreptul să țină un registru unic pentru toate activitățile desfășurate.

(3) După inițierea procedurii de lichidare este inadmisibilă modificarea datelor înscrise în registrul special al activelor, cu excepția corectării erorilor tehnice, cu avizul prealabil al autorității de supraveghere. Orice modificare a datelor înscrise în acest registru fără avizul prealabil al autorității de supraveghere atrage nulitatea absolută a acestora.

(4) Fără a aduce atingere alin.(3), în registrul special al activelor, lichidatorul va actualiza prin completare activele obținute în perioada dintre deschiderea procedurii de lichidare și plata creanțelor de asigurare sau până la efectuarea unui transfer de portofoliu.

(5) În cazul în care activele eligibile sunt comercializate la o valoare mai mică decât valoarea estimată a acestora în registru, lichidatorul elaborează și transmite o notă justificativă privind diferențele constatate în adresa autorității de supraveghere.

(6) Autoritatea de supraveghere poate solicita sau furniza la solicitarea autorității competente din statul terț informații privind evoluția procedurii de lichidare a societății de asigurare sau de reasigurare.

(7) Particularitățile inițierii, desfășurării și finalizării procedurii de lichidare a societăților de asigurare sau de reasigurare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 86. Fondul de garantare în asigurări

(1) În vederea protejării intereselor contractantului, asiguratului, reasiguratului, beneficiarului asigurării și terțului păgubit, prin contribuția asiguratorilor, se constituie Fondul de garantare în asigurări, destinat plăților de despăgubiri și/sau indemnizații de asigurare rezultate din contractele de asigurare obligatorie și benevolă (facultativă), încheiate în condițiile prezentei legi, în cazul constatării insolvenței asiguratorului.

(2) Fondul de garantare în asigurări se formează din contribuțiile anuale depuse de asiguratorii proporțional volumului de prime subscrise.

(3) Contribuția la Fondul de garantare în asigurări se calculează, se ține la evidență, se varsă și se raportează de către asigurator separat pentru asigurările generale și, respectiv, pentru asigurările de viață.

(4) Constituirea, administrarea și utilizarea mijloacelor Fondului de garantare în asigurări se efectuează în conformitate cu legislația privind Fondul de garantare în asigurări.

(5) Sucursala asiguratorului dintr-un stat terț înființată pe teritoriul Republicii Moldova participă la formarea mijloacelor Fondului de garantare în asigurări.

Secțiunea a 9-a

Condițiile contractelor de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 87. Condițiile de asigurare directă și primele de asigurare

(1) Contractele de asigurare directă se încheie cu respectarea legislației naționale aplicabile. Societățile de asigurare oferă și încheie contracte de asigurare în condițiile respectării dispozițiilor Codului civil, prezentei legi, legislației cu privire la asigurările obligatorii și la asigurările subvenționate și ale actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

(2) Rezidenții Republicii Moldova, în sensul Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară, pot încheia contracte de asigurare doar cu societățile de asigurare înregistrate în Republica Moldova ori cu sucursalele societăților din statele terțe înregistrate în Republica Moldova, cu excepția cazurilor în care asigurările solicitate nu se practică pe piața internă, precum și cu excepția cazurilor prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Societatea de asigurare prezintă Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în termen de 30 de zile de la data aprobării sau modificării, în modul prevăzut de prezenta lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, condițiile de asigurare, nivelul primelor de asigurare, modelele de contracte și de polițe de asigurare, precum și alte documente pe care societatea urmează să le utilizeze în relațiile cu contractanții sau asigurații.

(4) Autoritatea de supraveghere poate solicita societăților de asigurare transmiterea sistematică a condițiilor de asigurare, precum și bazele tehnice utilizate în calcularea primelor de asigurare și a rezervelor tehnice, ca măsură de control al respectării principiilor actuariale.

(5) Societatea de asigurare este obligată să plătească despăgubirea de asigurare în cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto. În asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, societatea de asigurare are dreptul, în cazurile prevăzute de lege, la acțiune de regres față de persoana responsabilă de cauzarea prejudiciului.

[Art.87 alin.(1),(4) modificate, alin.(3) în redacție nouă, alin.(6) abrogat prin Legea nr.174 din 11.07.2024, în vigoare 02.08.2024]

[Art.87 alin.(6) introdus prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

Articolul 88. Informarea contractanților asiguraților

(1) Înainte de încheierea unui contract de asigurare și/sau de reasigurare, societățile de asigurare sau de reasigurare informează solicitanții, la cererea scrisă a acestora, cu privire la:

- a) denumirea, forma juridică de organizare, adresa sediului central și datele de contact ale sucursalei sau ale altor subdiviziuni care emit contractul;
- b) legea aplicabilă contractului;
- c) modalitatea de soluționare a petițiilor, inclusiv cu privire la dreptul de a se adresa autorității de supraveghere, fără a aduce atingere dreptului de a sesiza instanțele competente;
- d) situațiile financiare pentru ultimele 3 perioade de gestiune;
- e) descrierea fiecărei opțiuni contractuale și limita maximă a răspunderii pentru riscurile asigurate;
- f) durata contractului;
- g) cuantumul primei pentru fiecare contract, regimul și termenele de plată a acestei prime;
- h) informațiile generale privind regimul fiscal aplicabil fiecărui tip de contract încheiat;
- i) informațiile specifice pentru înțelegerea adecvată a riscurilor incluse în contract.

(2) În cazul în care societățile de asigurare sau de reasigurare au sucursale în statele terțe și încheie contracte pe teritoriul acestora, societățile comunică solicitanților și includ în documentele emise, inclusiv în oferta de asigurare sau de reasigurare, numele și adresa reprezentanților de despăgubiri care soluționează daunele în Republica Moldova ori în statele terțe în care societatea de asigurare sau de reasigurare are sucursale.

(3) Pe întreaga durată a contractului, societatea de asigurare sau de reasigurare comunică contractanților orice schimbare cu privire la următoarele informații:

- a) clauzele opționale ale contractului;
- b) data intrării în vigoare și a încetării contractului, inclusiv modalitățile de încetare;

- c) modalitățile și termenele de plată a primelor de asigurare și/sau de reasigurare;
- d) elementele de calcul al despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare;
- e) modalitatea de plată a despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare;
- f) legea care guvernează contractul.

(4) Informațiile prevăzute de prezentul articol sunt redactate în limba română, cu claritate și exactitate, și transmise solicitanților ori contractanților sau sunt redactate într-o limbă de circulație internațională, dacă părțile au convenit astfel, și transmise acestora.

Articolul 89. Protecția consumatorului

(1) Pentru protecția consumatorului și pentru calitatea serviciilor de asigurare sau de reasigurare, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată:

a) să-și desfășoare activitățile cu profesionalism, manifestând atenție și devotament față de contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți;

b) să acționeze onest și să respecte drepturile și interesele contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți, ce derivă din contractele de asigurare și/sau de reasigurare;

c) să păstreze confidențialitatea informației contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți, care a fost acumulată în procesul asigurării sau reasigurării, cu excepțiile stabilite de legislație;

d) să ofere solicitanților informații referitoare la produse, la condițiile generale și speciale ale contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, la beneficiile ce rezultă din aceste contracte, la tarifele și primele de asigurare pe care urmează să le plătească, în condițiile art.87 și 88;

e) să achite toate despăgubirile și/sau indemnizațiile de asigurare în termenele stabilite prin lege sau contract;

f) să nu ofere informații și să nu expună opinii care ar dezinforma sau ar înșela consumatorul.

(2) Întru aplicarea prevederilor art.88, Comisia Națională a Pieței Financiare va emite acte normative care să includă și alte informații pe care societatea de asigurare sau de reasigurare are obligația să le pună la dispoziția contractantului, asiguratului, reasiguratului, beneficiarului asigurării și terțului păgubit.

(3) Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea publică care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor în domeniul asigurărilor, având următoarele atribuții principale:

a) elaborează și aprobă metodologii, instrucțiuni, ghiduri, recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ cu privire la protecția consumatorilor pe piața asigurărilor, avizate de autoritatea de supraveghere;

b) implementează și promovează strategii, planuri de acțiuni și recomandări în domeniul protecției consumatorilor pe piața asigurărilor;

c) colectează și analizează datele privind serviciile de asigurări și impactul acestora pentru consumatori;

d) efectuează controlul respectării prevederilor legislației în domeniul protecției consumatorilor, inclusiv controlul respectării condițiilor de asigurare, elaborate de societățile de asigurare sau de reasigurare și puse la dispoziție pe piață la distribuirea produselor de asigurare;

e) efectuează supravegherea privind conformitatea modului de gestionare a daunelor cauzate, în corespundere cu cerințele stabilite în actele normative și în condițiile de asigurare;

f) soluționează petițiile, inclusiv prin utilizarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor, fără a aduce atingere dreptului contractanților, asiguraților, terților păgubiți de a sesiza instanțele de judecată competente, potrivit legii;

g) constată contravenții, examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni în conformitate cu prevederile Codului contravențional;

h) emite prescripții obligatorii spre executare pentru participanții profesioniști pe piața asigurărilor sau biroul național;

- i) efectuează controale ale activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor sau a biroului național privind modul de rezolvare a aspectelor semnalate în petiții;
- j) sesizează autoritatea de supraveghere în cazul aplicării sancțiunilor;
- k) prezintă, periodic, autorităților interesate rapoarte și sinteze referitoare la activitatea proprie în domeniul protecției consumatorilor și la rezultatele supravegherii pieței;
- l) îndeplinește alte sarcini stabilite conform cadrului normativ.

(4) În activitatea de instrumentare și soluționare a petițiilor, Comisia Națională a Pieței Financiare urmărește respectarea legislației din domeniul asigurărilor, precum și a condițiilor contractuale de către participantul profesionist pe piața asigurărilor, potrivit atribuțiilor sale.

[Art.89 alin.(2) modificat, alin.(3),(4) introduse prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

Articolul 90. Examinarea petițiilor

(1) Pentru examinarea operativă și eficientă a petițiilor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, societatea de asigurare sau de reasigurare stabilește un sistem intern de administrare a unor astfel de petiții, care să fie examinate în mod obiectiv și nu mai târziu decât termenul prevăzut de legislația administrativă.

(2) În cazul în care contractanții, asigurații, reasigurații, beneficiarii asigurării, terții păgubiți și alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate au rămas nesatisfăcuți de modul în care petițiile au fost soluționate de către societatea de asigurare sau de reasigurare, aceștia au dreptul să se adreseze Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

(3) Comisia Națională a Pieței Financiare examinează petițiile contractanților asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, conform procedurii și în termenele stabilite de legislație.

[Art.90 alin.(2),(3) modificate prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

Articolul 91. Obligația de menținere a contractului

Nicio faptă a societății de asigurare sau de reasigurare care constă în încălcarea oricăror prevederi ale prezentei legi sau ale actelor normative ale autorității de supraveghere, a cuantumului primelor de asigurare și/sau de reasigurare, precum și a altor reglementări privind încheierea contractului de asigurare și/sau de reasigurare, nu poate fi invocată de aceasta pentru anularea contractului de asigurare și/sau de reasigurare.

Secțiunea a 10-a

Dispoziții specifice asigurării generale și asigurării de viață

Articolul 92. Condiții de asigurare

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare trebuie să respecte normele prudențiale specifice conform practicilor în asigurări pentru asigurările benevole (facultative), urmând să prevadă:

- a) propriile condiții de asigurare, cu respectarea prevederilor legale referitoare la contractul de asigurare;
- b) clauzele de asigurare, negociabile, în funcție de alegerea proprie sau de cea a contractantului, asiguratului;
- c) propriile criterii de stabilire a primelor de asigurare;
- d) propriile reglementări și instrucțiuni de constatare și lichidare a daunelor, în strictă concordanță cu prevederile cuprinse în condițiile și în clauzele de asigurare;
- e) reglementările interne privind constituirea și menținerea rezervelor tehnice, cu respectarea actelor normative ale autorității de supraveghere;
- f) tipul contractelor de reasigurare pe care își propun să le încheie cu societățile cedente;
- g) tipul contractelor de reasigurare aferente portofoliului de riscuri.

(2) Autoritatea de supraveghere și Comisia Națională a Pieței Financiare au dreptul să solicite asiguratorilor sau reasiguratorilor transmiterea condițiilor de asigurare, contractelor de asigurare și/sau de reasigurare sau a formularelor utilizate în relația cu contractanții, asigurații sau reasigurații, ca măsură de control al respectării dispozițiilor actelor normative ale acestora.

[Art.92 alin.(2) modificat prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

Articolul 93. Coasigurarea

(1) O societate de asigurare poate coasigura toate riscurile din clasele de asigurare pentru care deține o licență.

(2) Operațiunile de coasigurare acoperă riscuri în condițiile în care:

a) riscurile sunt acoperite de un singur contract, pentru o primă totală și pentru aceeași perioadă, încheiat cu cel puțin 2 asiguratari, în calitate de coasiguratari, dintre care unul este considerat coasiguratorul principal;

b) coasiguratorul principal este tratat ca și cum ar acoperi în totalitate riscurile respective;

c) coasiguratorul principal stabilește termenele, condițiile și tarifele de asigurare contractuale.

(3) Asiguratorii care sunt parte a unui contract de coasigurare au obligația de a constitui și menține rezerve tehnice la nivelul ponderii subscrise din riscul asigurat conform legislației.

(4) Coasiguratorii țin evidența datelor statistice cu privire la amploarea și importanța operațiunilor de coasigurare la care participă.

(5) În cazul lichidării asiguratorilor care participă la un contract de coasigurare, obligațiile care decurg din contractul respectiv sunt onorate în același mod în care sunt onorate obligațiile aferente celorlalte contracte de asigurare.

Articolul 94. Servicii de asistență

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare are dreptul să acorde servicii de asistență în baza contractului de colaborare între asiguratari sau reasiguratari ori între asiguratari sau reasiguratari și persoane juridice care prestează asemenea servicii.

(2) În cazul în care o societate de asigurare sau de reasigurare acordă sistematic servicii de asistență persoanelor în dificultate, aceasta va atribui activitățile menționate doar în clasa a 18-a din compartimentul B al anexei.

Articolul 95. Dispoziții specifice asigurării de viață

(1) Societatea de asigurare stabilește nivelul primelor pentru produsele noi pe baza unor ipoteze actuariale rezonabile, astfel încât aceste prime să fie suficiente pentru acoperirea obligațiilor și pentru constituirea rezervelor tehnice, inclusiv a celor matematice.

(2) Regulile care guvernează încheierea contractului de asigurare de viață sunt stabilite de legislație.

(3) Societatea de asigurare care desfășoară activitate în categoria "asigurări de viață" este obligată:

a) să efectueze anual examinarea activității în categoria "asigurări de viață", inclusiv calcularea, conform principiilor fundamentale și general acceptate ale calculului actuarial, a obligațiilor aferente asigurărilor de viață și a rezervelor matematice necesare, precum și estimarea concordanței dintre rezervele tehnice, matematice și activele eligibile;

b) să efectueze examinarea activității în categoria "asigurări de viață" pentru orice perioadă, la cererea autorității de supraveghere, conform condițiilor stabilite la lit.a);

c) să furnizeze documente și/sau informații și detalii suplimentare, în forma pe care autoritatea de supraveghere o consideră necesară, pentru evaluarea activelor și a situației sale financiare, după depunerea la autoritatea de supraveghere a raportului specializat.

(4) Activele admise să acopere rezervele tehnice, inclusiv pe cele matematice, în cazul asigurărilor de viață, vor fi folosite doar pentru acoperirea obligațiilor aferente acestei categorii de asigurări. Este interzisă grevarea unor astfel de active cu gaj sau ipotecă.

(5) Asigurătorul, cu avizul prealabil al autorității de supraveghere, poate să înlocuiască, la un preț de piață, unele active care acoperă rezervele la asigurările de viață cu alte active care îi aparțin, precum și să utilizeze activele aferente rezervelor la asigurările de viață în scopuri altele decât cele prevăzute la alin.(4) dacă va confirma în scris autorității de supraveghere că valoarea activelor utilizate depășește valoarea totală a obligațiilor aferente asigurărilor de viață.

Secțiunea a 11-a **Dispoziții specifice reasigurării**

Articolul 96. Activitatea de reasigurare

(1) Activitatea de reasigurare completează activitatea de asigurare prin cedarea și primirea unor riscuri pe piața internă și externă de asigurări.

(2) În operațiunile de reasigurare, raporturile dintre asigurător (cedent) și reasigurător (cesionar), drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contractul de reasigurare.

(3) Reasigurarea se clasifică în reasigurare proporțională și reasigurare neproporțională. Reasigurătorul care deține licență pentru reasigurare poate desfășura atât activitate de reasigurare proporțională, cât și activitate de reasigurare neproporțională, conform categoriilor "asigurări generale" sau "asigurări de viață".

(4) Asigurătorul (cedentul) care transmite riscul în reasigurare este responsabil integral față de asigurat.

(5) Asigurătorul (cedentul) este obligat să comunice reasigurătorului (cesionarului) toate modificările intervenite în contractul de asigurare încheiat cu asiguratul.

(6) Asigurătorul este obligat să adopte un program privind necesitățile de reasigurare pentru fiecare an financiar, în conformitate cu cerințele programului de reasigurare și cu regulile de contractare a reasigurărilor stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(7) Condițiile de constituire a asigurătorului, ale licențierii și încetării activității acestuia prevăzute de prezenta lege sunt aplicabile și reasigurătorului.

(8) Cedarea de către asigurătorul sau reasigurătorul rezident al Republicii Moldova a riscurilor în reasigurare în afara teritoriului ei poate fi efectuată nemijlocit către un reasigurător nerezident al Republicii Moldova dacă acesta este un reasigurător autorizat și supravegheat în statul său de reședință. Cedarea de către asigurătorul sau reasigurătorul rezident al Republicii Moldova a riscurilor în reasigurare către reasigurătorul menționat nerezident al Republicii Moldova poate fi efectuată prin intermediul brokerului de reasigurare nerezident sau rezident al Republicii Moldova. Reasigurătorul final va avea un rating de credit pentru împrumuturi pe termen lung în valută, nu mai mic decât BBB+, conform evaluării agențiilor de rating Standard & Poor's, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody's. Rapoartele de solvabilitate vor fi utilizate pentru reasiguratorii fără evaluare, care sunt autorizați în statele care fac obiectul regimului UE Solvabilitate II dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE. În acest caz, rata de solvabilitate a reasigurătorului nu trebuie să fie mai mică de 120%.

(9) Limita maximă a răspunderii asigurătorului sau reasigurătorului pentru un risc unic asigurat sau preluat în reasigurare nu poate depăși 10% din valoarea capitalului propriu conform celor mai recente date contabile.

(10) Asigurătorul sau reasigurătorul are dreptul să preia în asigurare sau în reasigurare un risc unic depășind limita stabilită la alin.(9) cu condiția ca partea excedentă a riscului unic asigurat să fie cedată în reasigurare.

(11) Asigurătorul sau reasigurătorul va păstra o parte din risc în reținere proprie.

(12) Nivelul reținerii proprii va fi stabilit anual de asigurător și va fi supus avizării de către autoritatea de supraveghere, în condițiile actului normativ al acesteia.

(13) Prin derogare de la alin.(12), asigurătorul poate ceda în reasigurare în Republica Moldova și/sau în statele terțe întreaga valoare a riscului de catastrofe naturale (grindină, îngheț și alte pericole și/sau dezastruri naturale, inclusiv cutremure, inundații, secetă) aferent asigurărilor de bunuri, precum și riscul de asigurare a pierderilor financiare cauzate de condițiile meteorologice nefavorabile.

Secțiunea a 12-a
Desfășurarea simultană a activității în categoriile
"asigurări generale" și "asigurări de viață"

Articolul 97. Reglementări specifice

(1) Societățile de asigurare au dreptul să dețină simultan licențe pentru desfășurarea activității în categoriile asigurări de viață și asigurări generale.

(2) Asigurătorii compoziți desfășoară simultan activitate în categoriile asigurări generale și asigurări de viață în condițiile art.98.

[Art.97 în redacția Legii nr.259 din 21.11.2024, în vigoare 26.11.2024]

Articolul 98. Gestionarea separată a activităților în categoriile "asigurări de viață" și "asigurări generale"

(1) Activitatea simultană în categoriile "asigurări de viață" și "asigurări generale" poate fi desfășurată numai în condițiile separării acestor două activități, în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Activitățile simultane în categoriile "asigurări de viață" și "asigurări generale" vor fi gestionate separat în următoarele condiții:

a) interesele deținătorilor de polițe de asigurare de viață și, respectiv, de polițe de asigurare generală să nu fie în niciun fel prejudiciate și, în special, profitul înregistrat în una dintre cele două activități să nu fie folosit în beneficiul celeilalte activități decât în cazuri excepționale și cu aprobarea prealabilă a autorității de supraveghere;

b) cerințele de capital minim să se respecte pentru fiecare categorie de asigurare individual, în baza conturilor separate;

c) cerințele ratelor de solvabilitate, stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere, pentru fiecare dintre cele două activități să fie calculate în mod independent, fără transfer de active de la o activitate la alta;

d) obligațiile aferente activității în categoriile "asigurări de viață" și "asigurări generale" să nu fie suportate din contul celeilalte activități.

(3) În cazul în care, prin respectarea prevederilor alin.(2) lit.c), rezultă că mai există active disponibile la una dintre cele două activități evidențiate în mod distinct, aceste active proprii disponibile pot fi folosite pentru cealaltă activitate, dar numai cu aprobarea prealabilă a autorității de supraveghere.

(4) Contabilitatea asigurătorilor cu activitate simultană în categoriile "asigurări de viață" și "asigurări generale" trebuie organizată astfel încât din înregistrări să derive sursele rezultatelor pentru fiecare dintre cele două activități. În acest scop, toate veniturile (în special primele încasate, plățile de la reasigurători și veniturile din investirea activelor) și toate cheltuielile (în special achitarea daunelor, sumele suplimentare pentru rezervele tehnice, inclusiv pentru rezervele matematice, primele de reasigurare, cheltuielile operaționale pentru activitatea respectivă) trebuie să fie reflectate potrivit originii lor.

(5) Cheltuielile comune ale celor două activități se înregistrează separat pentru fiecare activitate, în conformitate cu metoda de repartizare aprobată de către autoritatea de supraveghere.

(6) În cazul în care una dintre cele două cerințe ale ratei de solvabilitate suplinită cu marja de siguranță adițională de 10% nu este respectată, autoritatea de supraveghere va aplica, cu referință la activitatea la care se înregistrează deficiențe, măsuri de redresare conform legislației, indiferent de rezultatele celeilalte activități.

(7) Asigurătorii care desfășoară activitate simultană în categoriile "asigurări de viață" și "asigurări generale" sunt obligați:

a) să țină pentru fiecare dintre cele două activități câte un registru special al activelor;

b) să transmită autorității de supraveghere toate documentele și/sau informațiile, rapoartele, ale căror formă, conținut, detalii și certificări sunt stabilite pentru fiecare activitate de către autoritatea de supraveghere;

c) să depună la autoritatea de supraveghere, separat pentru fiecare dintre cele două activități, în termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, situațiile financiare și rapoartele auditorului.

Capitolul III

SUPRAVEGHEREA ȘI SOLVABILITATEA LA NIVEL DE GRUP

Articolul 99. Supravegherea la nivel de grup

(1) Supravegherea la nivel de grup se aplică:

a) societăților de asigurare sau de reasigurare participative care dețin participații în cel puțin o societate de asigurare sau de reasigurare din Republica Moldova sau dintr-un stat terț;

b) societăților de asigurare sau de reasigurare ale căror societăți-mamă sunt holdinguri de asigurare, holdinguri mixte de asigurare sau holdinguri financiare mixte.

(2) Sarcina de supraveghetor de grup revine autorității de supraveghere în următoarele situații:

a) toate societățile de asigurare sau de reasigurare ale grupului fac obiectul supravegherii autorității de supraveghere;

b) societatea de asigurare sau de reasigurare licențiată de autoritatea de supraveghere conduce un grup;

c) societatea-mamă a societății de asigurare sau de reasigurare licențiate de autoritatea de supraveghere este un holding de asigurare, un holding mixt de asigurare sau un holding financiar mixt cu sediul în Republica Moldova;

d) societatea de asigurare sau de reasigurare care face parte dintr-un grup, licențiată de autoritatea de supraveghere, înregistrează cel mai mare total al bilanțului.

(3) O societate de asigurare sau de reasigurare supusă unei supravegheri de grup prezintă autorității de supraveghere situațiile financiare consolidate, întocmite în conformitate cu prevederile legislației din domeniul contabilității și standardelor internaționale de raportare financiară, precum și datele și informațiile necesare pentru efectuarea supravegherii de grup.

(4) Societatea de asigurare sau de reasigurare, holdingul de asigurare, holdingul mixt de asigurare și holdingul financiar mixt își furnizează reciproc toate informațiile necesare pentru realizarea supravegherii de grup.

(5) În cazul în care un holding de asigurare, un holding mixt de asigurare sau un holding financiar mixt nu furnizează informațiile menționate la alin.(4) unei societăți de asigurare sau de reasigurare, aceasta va informa imediat autoritatea de supraveghere.

(6) În cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare face parte dintr-un conglomerat financiar în sensul Legii nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, supravegherea acestora este efectuată în conformitate cu dispozițiile legii nominalizate.

(7) În cazul în care societatea de asigurare sau de reasigurare participativă sau unul dintre holdingurile menționate la alin.(1) lit.b) este, la rândul său, o sucursală a unei alte societăți de asigurare sau de reasigurare sau a unui alt holding, supravegherea de grup se aplică doar la nivelul ultimei societăți-mamă sau ultimului holding.

(8) În cazul modificărilor survenite în cadrul grupului, societatea de asigurare sau de reasigurare va informa imediat autoritatea de supraveghere, iar dacă aceste modificări determină schimbarea supraveghetorului de grup, autoritatea de supraveghere difuzează celorlalți supraveghetori implicați informațiile grupului.

Articolul 100. Supravegherea solvabilității la nivel de grup

(1) Societatea de asigurare sau de reasigurare participativă ori societatea de asigurare sau de reasigurare dintr-un grup este obligată să se asigure că grupul dispune în permanență de fonduri proprii cel puțin egale cu cerința de capital minim al grupului calculată în conformitate cu legislația aplicabilă în statul supraveghetorului de grup.

(2) În cazurile în care nu sunt îndeplinite cerințele privind fondurile proprii ale grupului și cerința ratei de solvabilitate (în regimul Solvabilitate II) la nivel de grup, astfel cum este prevăzut la alin.(1) al prezentului capitol, se vor aplica prevederile secțiunii a 7-a din capitolul II.

(3) Societățile de asigurare sau de reasigurare participative ori holdingul de asigurare, holdingul mixt de asigurare sau holdingul financiar mixt calculează și furnizează autorității de supraveghere, cel puțin anual, informații privind cerința ratei de solvabilitate și fondurile proprii la nivel de grup. Metodele de calcul al solvabilității la nivel de grup, alegerea și aplicarea acestora se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) Societățile de asigurare sau de reasigurare participative ori holdingul de asigurare, holdingul mixt de asigurare sau holdingul financiar mixt publică anual raportul privind solvabilitatea și situația financiară la nivel de grup.

Articolul 101. Supravegherea concentrării riscurilor și tranzacțiilor intragrup

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare furnizează, cel puțin anual, autorității de supraveghere rapoarte privind:

- a) concentrarea semnificativă a riscurilor la nivel de grup;
- b) tranzacțiile semnificative intragrup, inclusiv cele realizate cu o persoană fizică care are legături strânse cu oricare societate din cadrul grupului.

(2) Definiția și identificarea concentrării semnificative a riscurilor, tipurile tranzacțiilor intragrup, forma și conținutul rapoartelor sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 102. Supravegherea sistemului de guvernare

(1) Sistemul de guvernare la nivel de grup corespunde cerințelor prevăzute la art.34.

(2) Fără a aduce atingere alin.(1) al prezentului articol, controlul intern al unui grup cuprinde cel puțin următoarele:

- a) mecanismele adecvate pentru identificarea și măsurarea tuturor riscurilor semnificative;
- b) procedurile de raportare și contabilitate;
- c) monitorizarea și gestionarea tranzacțiilor intragrup și concentrarea riscurilor.

(3) Societatea de asigurare sau de reasigurare va efectua la nivelul grupului evaluarea propriilor riscuri și a solvabilității.

Articolul 103. Coordonarea activităților de supraveghere

În calitate de supraveghetor de grup, autoritatea de supraveghere îndeplinește, în mod direct și/sau prin încheierea acordurilor de colaborare, următoarele atribuții:

- a) coordonează colectarea și furnizarea de informații relevante pentru sarcina de supraveghere sau esențiale în situațiile obișnuite și în cele de urgență;
- b) planifică și coordonează activitățile de supraveghere în situațiile obișnuite, inclusiv activitățile menționate la prezentul capitol, în cooperare cu autoritățile competente din statele terțe;
- c) planifică și coordonează activitățile de supraveghere, în cooperare cu autoritățile competente din statele terțe, în vederea pregătirii pentru situații de urgență și în situațiile de urgență, inclusiv evoluțiile negative din cadrul societăților de asigurare sau de reasigurare.

Articolul 104. Acordurile de colaborare în domeniul supravegherii de grup

(1) Pentru a institui și a facilita o supraveghere eficientă la nivel de grup, autoritatea de supraveghere poate încheia acorduri scrise de colaborare cu autoritățile competente din statele terțe, cu respectarea prevederilor privind secretul profesional din prezenta lege.

(2) În cadrul acestor acorduri se repartizează competențele de supraveghere la nivel de grup între autoritățile competente din statele terțe, se încredințează atribuții suplimentare supraveghetorului de grup și se specifică proceduri pentru procesul decizional și pentru cooperarea cu alte autorități competente din statele terțe în situații obișnuite și în cele de urgență.

(3) Prin acordurile de colaborare, competențele de supraveghere la nivel de grup pot fi delegate altei autorități competente din statele terțe, luându-se în considerare societățile de asigurare sau de reasigurare și importanța relativă a activităților lor în cadrul grupului din statul terț.

(4) Acordurile de colaborare includ prevederi cu privire la mijloacele de exercitare a supravegherii de grup a societăților de asigurare sau de reasigurare cu sediul în Republica Moldova ale căror societăți-mamă au sediul într-un stat terț, precum și a societăților de asigurare sau de reasigurare cu sediul în statele terțe ale căror societăți-mamă ori societăți de asigurare sau de reasigurare au sediul în Republica Moldova.

(5) Acordurile urmăresc, în special, să garanteze că autoritățile competente din statele terțe care sunt parte la acord pot obține informațiile necesare pentru a supraveghea, pe baza situațiilor lor financiare consolidate, societățile de asigurare sau de reasigurare care au sucursale în statele participante la acord sau care dețin participatii în astfel de entități.

(6) În cadrul acordurilor de colaborare în domeniul supravegherii de grup, autoritatea de supraveghere prevede de comun cu autoritatea competentă din statele terțe următoarele:

a) stabilirea caracterului adecvat al nivelului fondurilor proprii la nivel de grup în ceea ce privește situația financiară și profilul de risc;

b) măsurile legate de supravegherea lichidității, inclusiv caracterul adecvat al prevenirii și tratării riscului de lichiditate.

Articolul 105. Colegiile de supraveghetori

(1) Autoritatea de supraveghere, în calitate de supraveghetor de grup, poate institui colegii de supraveghetori pentru a facilita realizarea sarcinilor atribuite de prezentul capitol și, sub rezerva cerințelor de confidențialitate, pentru a asigura, atunci când este cazul, o coordonare și o colaborare adecvate cu autoritățile competente din statele terțe.

(2) Colegiile de supraveghetori asigură pentru autoritatea de supraveghere și pentru celelalte autorități competente din statele terțe un cadru pentru exercitarea următoarelor atribuții:

a) schimbul de informații între autoritățile competente din statele terțe;

b) convenirea asupra încredințării voluntare de atribuții și a delegării voluntare de responsabilități, dacă este cazul;

c) stabilirea programelor de supraveghere prudențială pe baza unei evaluări a riscurilor legate de grup;

d) creșterea eficienței supravegherii prin eliminarea suprapunerii inutile a cerințelor de supraveghere, inclusiv în ceea ce privește solicitările de informații și situațiile de urgență;

e) aplicarea uniformă a cerințelor prudențiale la nivel de grup pentru toate entitățile din cadrul grupului, fără a aduce atingere drepturilor prevăzute de legislația respectivă din statele terțe.

(3) Înființarea și funcționarea colegiilor de supraveghetori nu aduc atingere drepturilor și atribuțiilor autorității de supraveghere, prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale acesteia.

Capitolul IV

INTERMEDIARII ÎN ASIGURĂRI ȘI/SAU ÎN REASIGURĂRI

Secțiunea 1

Activitatea intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări

Articolul 106. Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări

(1) În condițiile prezentei legi, intermediari în asigurări sunt agenții de asigurare, agenții bancassurance și brokerii de asigurare, iar intermediari în reasigurări sunt brokerii de reasigurare.

(2) Activitățile desfășurate de un asigurător sau de un reasigurător ori de un angajat al acestuia, cum ar fi: furnizarea ocazională de informații al căror scop nu rezidă în oferirea asistenței clienților în vederea încheierii sau administrării unui contract de asigurare și/sau de reasigurare, administrarea daunelor unui asigurător sau reasigurător la nivel profesional sau compensarea

daunelor și evaluarea de către un expert a solicitărilor de daune – nu se consideră activități de intermediere în asigurare și/sau în reasigurare.

(3) Intermediarul în asigurări și/sau în reasigurări este obligat să pună la dispoziția clienților, anterior încheierii, modificării sau reînnoirii contractului de asigurare și/sau de reasigurare, cel puțin următoarele informații referitoare la:

a) denumire (numele său);

b) sediu (adresă);

c) licența pe care o deține;

d) contractul încheiat cu asiguratorul, în cazul în care este agent de asigurare sau agent bancassurance;

e) procedura de soluționare a eventualelor litigii dintre el și clienți.

(4) Primele de asigurare sau de reasigurare achitate de către contractant, asigurat ori reasigurat prin intermediarul în asigurări și/sau în reasigurări se consideră transferate asiguratorului sau reasiguratorului la momentul plății. Despăgubirile și/sau indemnizațiile de asigurare achitate de asigurator sau reasigurator prin intermediarul în asigurări se consideră transferate asiguraților sau reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți în momentul în care aceștia le încasează efectiv.

(5) Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări efectuează încasările și plățile făcute în numele sau în contul contractanților, asiguraților, reasiguraților, reprezentând prime sau despăgubiri și/sau indemnizații de asigurare, prin conturi bancare altele decât conturile prin care își desfășoară activitatea curentă.

(6) Disponibilitățile din conturile bancare prevăzute la alin.(5) se utilizează exclusiv pentru satisfacerea obligațiilor față de asigurator sau reasigurator pentru sumele încasate cu titlu de prime de asigurare și/sau de reasigurare ori față de contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți pentru sumele încasate cu titlu de despăgubiri și/sau indemnizații de asigurare.

(7) Asiguratorul sau reasiguratorul care nu a încasat de la intermediar sumele cu titlu de prime de asigurare și/sau de reasigurare, în termen de 30 de zile lucrătoare de la scadența prevăzută în contractul de mandat, poate solicita instanței de judecată încasarea silită a sumelor datorate, iar autoritatea de supraveghere poate să dispună aplicarea măsurilor asiguratorii asupra activelor intermediarilor.

(8) În caz de insolabilitate a intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, sumele prevăzute la alin.(4) se transferă în conturi bancare separate, utilizate exclusiv pentru satisfacerea creanțelor creditorilor prevăzuți la același alineat.

(9) Calitatea de agent de asigurare sau de agent bancassurance este incompatibilă cu cea de broker de asigurare și/sau de reasigurare sau asistent în brokeraj.

(10) Nu se permite activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări pentru încheierea pe teritoriul Republicii Moldova a unui contract de asigurare în numele asiguratorului nerezident al acesteia.

(11) Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări sunt obligați să instituie reguli și proceduri de verificare, să asigure instruirea continuă a personalului propriu, a asistenților în brokeraj, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului prin intermediul activității de asigurare sau de reasigurare.

Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance

(1) Agentul de asigurare este o persoană fizică sau o persoană juridică înscrisă în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance ținut de autoritatea de supraveghere, care deține din partea unui asigurator o împuternicire valabilă, în formă scrisă (contract de mandat), pentru a acționa în numele acestuia.

(2) Dreptul de desfășurare a activității de intermediere în asigurări de către agenții de asigurare este valabil din momentul înregistrării acestora de către autoritatea de supraveghere în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance.

(2¹) Taxa pentru înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance constituie 200 de lei pentru persoane fizice și 2000 de lei pentru persoane juridice și se varsă la bugetul de stat.

(3) Agentul de asigurare persoană fizică trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să dispună de pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, de cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de asigurare, confirmate prin certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;

b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;

c) să nu aibă antecedente penale;

d) să prezinte informația privind activitatea sa în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) Agentul de asigurare persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să aibă ca obiect de activitate numai intermedierea în asigurări;

b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 100000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;

c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;

d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurător;

e) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;

f) să cuprindă obligatoriu în denumire sintagma "agent de asigurare";

g) să aibă asociați și/sau acționari, precum și persoane cu funcții de conducere, fără antecedente penale;

h) să dispună de un administrator care să întrunească condițiile de pregătire și de experiență pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;

i) să înființeze și să țină un registru al personalului propriu care este încadrat în activitatea de intermediere în asigurări, ale cărui regim, formă și conținut vor fi stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere;

j) să-și desfășoare activitatea cu personalul propriu care corespunde cerințelor de instruire profesională și care deține certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;

k) să prezinte rapoartele financiare specializate în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Agentul bancassurance trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să fie o bancă și/sau o sucursală a băncii dintr-un stat terț care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, o asociație de economii și împrumut, o organizație de creditare nebanară, care activează în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;

c) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;

d) să dispună de personal cu pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, cu cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de intermediere în asigurări în corespundere cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(6) Persoana responsabilă de sectorul bancassurance trebuie să întrunească condițiile de pregătire și de experiența necesară pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(7) Autoritatea de supraveghere ține Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance în formă electronică, cu înregistrarea tuturor modificărilor operate.

(8) Cerințele pe care trebuie să le întrunească agenții de asigurare și agenții bancassurance, condițiile și modul de înregistrare a acestora în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance, obligațiile asiguratorilor privind supravegherea agenților respectivi, precum și alte informații referitoare la aceștia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(9) Un agent de asigurare, persoană fizică sau persoană juridică, nu poate intermedia aceleași clase de asigurări decât pentru un singur asigurator.

(10) Fondatorii și angajații agentului de asigurare nu pot ocupa concomitent funcții în cadrul asiguratorului sau reasiguratorului.

(11) Dacă un asigurat are încheiat un contract de asigurare prin intermediul unui agent de asigurare sau al unui agent bancassurance, asiguratorul în al cărui nume acționează agentul de asigurare sau agentul bancassurance este responsabil față de asigurat pentru toate actele sau omisiunile agentului.

(12) Agentul de asigurare și agentul bancassurance sunt radiați din registrul menționat la alin.(5) dacă:

a) solicită în scris acest lucru;

b) nu obțin certificatele de calificare în domeniul asigurărilor emise conform prevederilor legale;

c) nu achită în termenele stabilite plățile regulatorii către autoritatea de supraveghere;

d) nu transferă către asigurator, în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat, primele de asigurare colectate în numele acestuia;

e) nu prezintă rapoartele specializate pentru 2 perioade de raportare consecutive, solicitate de autoritatea de supraveghere;

f) prestează activități, prin organul executiv și contabilul-șef, care nu corespund cerințelor prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere;

g) nu dețin limita nivelului de capital social în mijloace financiare libere de obligații.

[Art.107 alin.(7) modificat prin Legea nr.174 din 11.07.2024, în vigoare 02.08.2024]

[Art.107 alin.(2¹) introdus prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) În calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare poate activa orice persoană juridică organizată sub formă de societate pe acțiuni ori de societate cu răspundere limitată, care dispune de licență de activitate, eliberată în condițiile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1);

b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 400000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;

c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 10 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de

15 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;

d) să desfășoare doar activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări;

e) să păstreze și să pună la dispoziția autorității de supraveghere, la cerere, documentele contabile;

f) să dispună de persoane cu funcții de conducere care să corespundă criteriilor de pregătire și de experiență stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere, iar administratorul și personalul propriu cu atribuții de intermediere să dețină certificate de calificare în domeniul asigurărilor obținut în condițiile actelor normative ale autorității de supraveghere;

g) să înființeze și să țină Registrul asistenților în brokeraj, ale cărui regim, formă și conținut se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere;

h) să prezinte rapoartele financiare specializate, precum și alte informații privind activitatea sa, în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;

i) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, insolabilitate sau de lichidare la data solicitării licenței;

j) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări și/sau în reasigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;

k) să dispună de propria pagină web oficială.

(3) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare nu pot desfășura activitate prin agenții de asigurare persoane fizice sau persoane juridice ori prin agenții bancassurance, ci numai prin personalul propriu sau prin asistenții în brokeraj.

(4) Dacă se consideră prejudiciat de modul de îndeplinire a mandatului de brokeraj, clientul are dreptul să solicite modificarea acestuia prin înțelegere amiabilă, iar în cazul în care nu se ajunge la niciun acord, acesta are dreptul să revoce mandatul. În toate cazurile, clientul trebuie să-și argumenteze solicitarea, în scris, printr-un preaviz trimis cu cel puțin:

a) 10 zile calendaristice înainte de data de solicitare a înțelegerii amiabile; sau

b) 30 de zile calendaristice înainte de data de revocare a mandatului.

(5) Personalul propriu al brokerului de asigurare și/sau de reasigurare, care are drept atribuție principală intermedierea contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, și asistenții în brokeraj vor fi înscrși în registrul prevăzut la alin.(2) lit.g).

(6) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare ori angajatul său nu poate fi acționar semnificativ sau persoană cu funcție de conducere a unui asigurător sau reasigurător, a unui agent de asigurare sau a unui agent bancassurance. Asigurătorul sau reasigurătorul, agentul de asigurare sau agentul bancassurance, precum și angajații lor nu pot fi deținători de valori mobiliare, de cote ale unui broker de asigurare și/sau de reasigurare și nici persoane cu funcții de conducere ale acestuia.

(7) Fondatorii și angajații brokerului de asigurare și/sau de reasigurare nu pot ocupa concomitent funcții în cadrul asigurătorului sau reasigurătorului și al agenților de asigurare.

(8) Asigurătorului sau reasigurătorului, precum și angajaților lui li se interzice să participe la constituirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare sau să se implice în activitatea acestuia.

(9) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare, având împuterniciri din partea asigurătorilor sau reasigurătorilor, au dreptul să colecteze primele de asigurare și/sau de reasigurare, să plătească în numele lor despăgubiri în moneda prevăzută în contractul de asigurare și/sau de reasigurare, după caz, cu respectarea prevederilor legislației, și să emită documente de asigurare sau de reasigurare în numele asigurătorului sau al reasigurătorului, după caz.

(10) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare este obligat să transfere asigurătorului sau reasigurătorului primele de asigurare și/sau de reasigurare colectate de la asigurați și reasigurați în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să transfere remunerația brokerului de asigurare și/sau de reasigurare și sumele datorate pentru gestionarea/lichidarea daunelor în termenele de scadență prevăzute în contractul de mandat.

(11) În cazul constatării incapacității de plată a asigurătorului sau reasigurătorului, brokerul de asigurare și/sau de reasigurare este obligat să informeze imediat autoritatea de supraveghere.

(12) Organizarea sistemului de control intern al brokerului de asigurare și/sau de reasigurare se va efectua în conformitate cu prevederile art.40.

(13) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare pot fructifica ori investi veniturile realizate din activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări exclusiv în depozite bancare, valori mobiliare de stat și imobile destinate activității proprii sau locațiunii. Veniturile din activitatea de locațiune a imobilelor pot reprezenta maximum 15% din veniturile aferente activității de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări.

(14) Brokerii de asigurare și/sau de reasigurare se pot uni în asociații profesionale și pot adera la asociații internaționale de profil, cu respectarea obligațiilor ce decurg din actele de constituire ale acestora.

[Art.108 alin.(2) completat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 109. Activitatea asistentului în brokeraj

(1) În calitate de asistent în brokeraj poate activa orice persoană fizică sau persoană juridică înscrisă în Registrul asistenților în brokeraj, ținut de brokerul de asigurare și/sau de reasigurare, prezentat, în formă electronică, autorității de supraveghere de la data înscrierii în registru a asistentului în brokeraj.

(2) Dreptul de desfășurare a activității în calitate de asistent în brokeraj apare din momentul înscrierii în Registrul asistenților în brokeraj de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare.

(3) Asistentul în brokeraj persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să desfășoare activități la realizarea cărora apare necesitatea completării bunului sau serviciului cu produse de asigurare;

b) să nu desfășoare ca activitate profesională principală intermedierea în asigurări și/sau în reasigurări;

c) produsele de asigurare în cauză nu acoperă riscuri de răspundere civilă, cu excepția cazului în care această acoperire este complementară bunului sau serviciului pe care asistentul îl oferă ca parte a activității sale profesionale principale;

d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, insolabilitate sau de lichidare la data solicitării mandatului de la broker;

e) fondatorii nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări și/sau în reasigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;

f) să-și desfășoare activitatea cu personalul propriu care va participa la cel puțin 20 de ore academice pe an, organizate de către asigurator, în scopul instruirii, cu eliberarea confirmării respective;

g) să dețină un contract de mandat doar cu un singur broker de asigurare și/sau de reasigurare și pentru a desfășura exclusiv activități de intermediere în asigurări.

(4) Calitatea de asistent în brokeraj nu este compatibilă cu cea de fondator al asiguratorilor sau reasiguratorilor, al intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, precum și cu personalul propriu al acestora.

(5) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare care nu a încasat de la asistentul în brokeraj sumele cu titlu de prime de asigurare în termen de 30 de zile lucrătoare de la scadența prevăzută în contractul de mandat poate solicita instanței de judecată încasarea silită a sumelor datorate.

(6) Asistentul în brokeraj nu are dreptul să desfășoare anumite activități necesare pentru îndeplinirea mandatului de brokeraj, inclusiv să încheie contracte de asigurare în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu.

Secțiunea a 2-a

Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) Pentru obținerea licenței de activitate, brokerul de asigurare și/sau de reasigurare va prezenta autorității de supraveghere o cerere la care va anexa cel puțin următoarele documente:

a) copia deciziei de înregistrare de stat a brokerului de asigurare și/sau de reasigurare;

b) copia de pe actul de proprietate sau de pe contractul de locațiune/comodat al imobilului în care se va desfășura activitatea licențiată;

c) contractul de asigurare de răspundere civilă profesională;

d) certificatul bancar ce confirmă depunerea integrală a capitalului social;

e) documentele ce confirmă corespunderea persoanelor cu funcții de conducere cerințelor stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere;

f) copia dispoziției de plată privind achitarea taxei pentru eliberarea/reperfectarea licenței.

(2) Procedura de licențiere și lista exhaustivă a documentelor necesare în acest sens se vor stabili în actele normative ale autorității de supraveghere. Documentele pentru obținerea licenței se depun la autoritatea de supraveghere de către conducătorul brokerului de asigurare și/sau de reasigurare sau de persoana împuternicită de către acesta.

(3) Autoritatea de supraveghere decide asupra acordării licenței sau refuzului acesteia în cel mult 15 zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente necesare conform alin.(1) și (2).

(4) Licența pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare se acordă pe un termen nelimitat.

(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare este de 7000 de lei și se varsă la bugetul de stat.

(6) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.

(7) Modul de eliberare a copiilor și a duplicatelor, de ținere a Registrului brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare licențiați, precum și modul de efectuare a înscrierilor corespunzătoare pentru brokerul de asigurare și/sau de reasigurare sunt similare celor prevăzute de prezenta lege pentru desfășurarea activității asigurătorului sau reasigurătorului.

(8) Prevederile art.9–13, după caz, se aplică și asupra activității brokerului de asigurare și/sau de reasigurare.

[Art.110 alin.(5) modificat, alin.(6) în redacție nouă conform Legii nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 111. Suspendarea și retragerea licenței brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) Drept temei pentru suspendarea licenței brokerului de asigurare și/sau de reasigurare servesc:

a) cererea de suspendare benevolă a licenței, depusă de către conducătorul brokerului de asigurare și/sau de reasigurare, la care se anexează decizia organului competent;

b) neachitarea, în termenele stabilite, a plăților regulatorii către autoritatea de supraveghere;

c) netransferarea către asigurător sau reasigurător, în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat, a primelor de asigurare și/sau de reasigurare colectate în numele acestuia;

d) neprezentarea rapoartelor specializate pentru 2 perioade de raportare consecutive, solicitate de către autoritatea de supraveghere;

e) transferarea primei de asigurare și/sau de reasigurare către asigurător sau reasigurător în volum incomplet;

f) prestarea activității prin asistenți în brokeraj care nu corespund cerințelor prezentei legi;

g) nedeținerea limitei nivelului de capital social în mijloace financiare libere de obligații;

h) prestarea serviciilor de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări prin personal propriu care nu corespunde cerințelor de calificare;

i) neînlăturarea, în termenul stabilit, a tuturor circumstanțelor care au determinat suspendarea licenței.

(2) Autoritatea de supraveghere adoptă decizia de încetare a suspendării licenței în baza cererii depuse de conducătorul brokerului de asigurare și/sau de reasigurare și/sau a documentelor

justificative, care confirmă înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru suspendarea licenței.

(3) Termenul de suspendare a licenței nu poate depăși 6 luni.

(4) Drept temei pentru retragerea licenței brokerului de asigurare și/sau de reasigurare servesc:

a) cererea conducătorului brokerului de asigurare și/sau de reasigurare privind retragerea benevolă a licenței, la care se anexează decizia organului competent;

b) hotărârea instanței de judecată cu privire la anularea înregistrării de stat a brokerului de asigurare și/sau de reasigurare;

c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare autorității de supraveghere;

d) stabilirea faptului că licența sau copia de pe aceasta a fost transmisă altei persoane în scopul desfășurării activității brokerului de asigurare și/sau de reasigurare;

e) nerespectarea de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare a 2 prescripții privind lichidarea aceluiași încălcări;

f) încălcarea de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare a prevederilor art.108 alin.(3) și/sau alin.(7);

g) brokerul de asigurare și/sau de reasigurare nu a început să activeze timp de peste un an de la data eliberării licenței ori nu mai activează mai mult de 12 luni consecutive;

h) instanța de judecată a emis o hotărâre de inițiere a procesului de insolvență sau de încetare a activității brokerului de asigurare și/sau de reasigurare;

i) încălcarea de către brokerul de asigurare și/sau de reasigurare a cerinței de capital social;

j) necorespunderea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare condițiilor obligatorii stabilite la art.108 alin.(2).

(5) Mențiunea referitoare la data și numărul hotărârii cu privire la suspendarea/retragerea licenței se consemnează în Registrul brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare licențiați nu mai târziu de prima zi lucrătoare de la data adoptării deciziei.

(6) În cazul suspendării/retragerii licenței, taxa pentru eliberarea/reperfectarea licenței nu se restituie.

(7) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare este obligat, în decurs de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, să depună la autoritatea de supraveghere licența retrasă.

Articolul 112. Denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) Denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să conțină una dintre sintagmele: "broker de asigurare", "broker de asigurare și/sau reasigurare" sau "broker de reasigurare", după caz.

(2) Nu se admite folosirea în denumirea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare a însemnelor identice ori asemănătoare celor din denumirile brokerilor înființați anterior dacă denumirea primului poate fi confundată cu aceste denumiri.

Articolul 113. Responsabilitățile brokerului de asigurare și/sau de reasigurare

(1) În cadrul activității sale de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări, brokerul de asigurare și/sau de reasigurare reprezintă interesele asiguratului și/sau reasiguratului. Anterior încheierii contractului de asigurare și/sau de reasigurare, brokerul de asigurare și/sau de reasigurare oferă explicații și recomandări privind condițiile, termenele, limitele sau excepțiile contractului și prima de asigurare și/sau de reasigurare.

(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare intermediază încheierea contractului de asigurare și/sau de reasigurare doar cu asiguratorul sau reasiguratorul licențiat în conformitate cu prezenta lege.

(3) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare informează asiguratorul sau reasiguratorul referitor la propunerile asiguratului și/sau reasiguratului privind contractul de asigurare și/sau de reasigurare.

(4) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare poartă răspundere față de asigurat și/sau reasigurat pentru pierderile suportate de acesta dacă pierderile au fost cauzate prin neglijență și dezinformare sau prin alte omisiuni proprii față de asigurat și/sau reasigurat.

(5) Autoritatea de supraveghere, în temeiul prezentei legi, va elabora acte normative privind alte responsabilități și obligații ale brokerului de asigurare și/sau de reasigurare, sistemul de raportare și confidențialitatea informației.

[Art.113 alin.(5) modificat prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

Capitolul V **SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ**

Articolul 114. Principiile generale privind procesul de supraveghere

(1) Obiectivul principal al supravegherii este protejarea drepturilor și intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți în baza contractelor de asigurare și/sau de reasigurare și asigurarea stabilității sistemului de asigurare din Republica Moldova.

(2) Supravegherea se bazează pe o abordare prospectivă în funcție de riscuri și include verificarea, în mod continuu, a desfășurării activității de asigurare sau de reasigurare și a respectării de către participanții profesioniști pe piața asigurărilor a dispozițiilor de supraveghere și a legislației.

(3) În exercitarea competențelor sale prevăzute de prezenta lege, autoritatea de supraveghere colectează și procesează orice date și informații relevante, inclusiv date cu caracter personal, necesare pentru evaluarea conformării participanților profesioniști pe piața asigurărilor cu prevederile prezentei legi și cu cele ale altor acte normative, precum și, în cazul în care aceasta este autoritatea competentă responsabilă de supravegherea de grup, cu cerințele prudențiale prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise întru aplicarea acesteia.

(4) Autoritatea de supraveghere își exercită atribuțiile în mod transparent și responsabil, respectând principiul protecției informației confidențiale.

(5) În scopul exercitării atribuțiilor de supraveghere, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor acordă suportul necesar autorității de supraveghere, la solicitarea acesteia, în conformitate cu legislația cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Articolul 115. Competența și atribuțiile autorității de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere este competentă și responsabilă pentru reglementarea, autorizarea și supravegherea, inclusiv la nivel de grup, a participanților profesioniști pe piața asigurărilor, a sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe (în ceea ce privește operațiunile desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova), precum și a biroului național.

(2) Activitatea biroului național este supusă supravegherii de către autoritatea de supraveghere în condițiile prevăzute de legislația cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

(3) În cadrul supravegherii, autoritatea de supraveghere solicită participanților profesioniști pe piața asigurărilor orice documente și/sau informații pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor conferite de lege.

(4) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite prezentarea rapoartelor și informațiilor de la:

a) persoanele sau entitățile care au legături strânse cu societatea de asigurare sau de reasigurare și cu sucursala societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț;

b) entitățile cărora le-au fost externalizate funcții sau activități operaționale aferente activității de asigurare sau de reasigurare;

c) societatea căreia societatea de asigurare sau de reasigurare, sucursala societății de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț i-a cedat parțial sau integral riscuri subscrise;

d) deținătorii de participații calificate în societatea de asigurare sau de reasigurare și în societatea de asigurare sau de reasigurare dintr-un stat terț care deține o sucursală pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) În vederea exercitării funcțiilor de control și asigurării unei supravegheri eficiente, inclusiv la nivel de grup, participanții profesioniști pe piața asigurărilor, autoritățile administrației publice, organizațiile și întreprinderile sunt obligate să prezinte autorității de supraveghere orice documente și/sau informații solicitate pentru executarea prezentei legi.

(6) În cazul în care supravegherea unei persoane sau a unei entități menționate la alin.(4) este responsabilitatea altei autorități, autoritatea de supraveghere verifică operațiunile acestei persoane sau entități în cooperare cu autoritatea competentă respectivă, conform procedurii prevăzute de prezenta lege.

(7) Autoritatea de supraveghere are dreptul, după informarea autorității competente din statul gazdă, să efectueze verificarea la fața locului a activității sucursalei societății de asigurare sau de reasigurare înregistrate în Republica Moldova, care activează în statul terț.

(8) Autoritatea de supraveghere autorizează externalizarea funcțiilor și activităților societăților de asigurare sau de reasigurare, conform cerințelor stabilite prin actele sale normative. Autorizarea se extinde și asupra modificărilor contractelor de externalizare.

(9) Autoritatea de supraveghere poate aplica instrumente macroprudențiale pentru prevenirea și reducerea riscului sistemic identificat.

[Art.115 alin.(9) introdus prin Legea nr.174 din 11.07.2024, în vigoare 02.08.2024]

Articolul 116. Măsurile și metodele de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere are competența de a lua orice măsuri de supraveghere, necesare în ceea ce privește societățile de asigurare sau de reasigurare, sucursalele societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe și/sau, după caz, intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări, precum și membrii organelor de conducere și persoanele care dețin funcții-cheie ale acestora, inclusiv:

a) de a face recomandări și atenționări;

b) de a emite prescripții privind înlăturarea încălcărilor;

c) de a lua măsuri suplimentare de implementare a managementului riscurilor;

d) de a suspenda oricare tranzacții cu activele asigurătorului sau reasigurătorului admise la acoperirea cerinței de capital minim și/sau a obligațiilor aferente contractelor de asigurare și/sau de reasigurare;

e) de a prescrie majorarea capitalului social în vederea asigurării stabilității financiare a societății de asigurare sau de reasigurare și a sucursalelor societății de asigurare sau de reasigurare din statele terțe;

f) de a institui administrarea specială;

g) de a redresa/remedia situația financiară;

h) de a aplica măsuri de rezoluție;

i) de a aplica sancțiuni;

j) de a suspenda sau retrage licența;

k) de a iniția proceduri de lichidare silită;

l) de a iniția proceduri de insolvență;

m) de a lua alte măsuri prevăzute de prezenta lege.

(2) Supravegherea societăților de asigurare sau de reasigurare, a sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe și a intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări se realizează prin următoarele metode:

a) monitorizarea, colectarea, verificarea, analiza și evaluarea rapoartelor, informațiilor și notificărilor prezentate în temeiul prezentei legi și al actelor normative ale autorității de supraveghere;

b) verificarea operațiunilor realizate în activitatea de asigurare sau de reasigurare;
c) efectuarea controalelor la sucursalele și subdiviziunile societății de asigurare sau de reasigurare;

d) impunerea măsurilor de supraveghere.

(3) Societatea de asigurare sau de reasigurare și sucursalele societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe, la solicitarea autorității de supraveghere, efectuează testele pentru evaluarea capacității de menținere a stabilității financiare în orice situație. Instrumentele cantitative, utilizate pentru evaluarea capacității acestor societăți de a întruni cerințele ratei de solvabilitate în situația posibilelor evenimente sau modificări viitoare ale condițiilor economice care ar putea avea efecte nefavorabile asupra situației financiare, se elaborează în temeiul actelor normative ale autorității de supraveghere.

(4) Autoritatea de supraveghere are dreptul să prescrie rezoluțiunea contractului de externalizare dacă constată că:

a) societatea de asigurare sau de reasigurare nu efectuează controlul continuu și sistematic asupra funcțiilor sau activităților externalizate, precum și nu asigură gestionarea riscurilor asociate acestora ori o face în mod neregulat și inadecvat;

b) activitatea furnizorului funcțiilor sau activităților externalizate poate influența negativ capacitatea societății de asigurare sau de reasigurare de a-și îndeplini obligațiile.

Articolul 117. Procesul de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere analizează și evaluează strategiile, procesele și procedurile de raportare instituite de societățile de asigurare sau de reasigurare în vederea asigurării respectării cadrului legal, care include evaluarea cerințelor calitative referitoare la sistemul de guvernanță, evaluarea riscurilor cu care se confruntă sau cu care s-ar putea confrunța, precum și evaluarea capacității acestora de a le estima.

(2) Autoritatea de supraveghere analizează și evaluează respectarea următoarelor elemente:

a) sistemul de guvernanță, inclusiv propria evaluare a riscurilor și a solvabilității;

b) rezervele tehnice;

c) activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice;

d) cerința de capital minim;

e) solvabilitatea societății de asigurare sau de reasigurare;

f) normele privind investițiile;

g) calitatea și cantitatea fondurilor proprii.

(3) Autoritatea de supraveghere efectuează, în mod regulat, următoarele activități:

a) monitorizează deteriorarea situației financiare din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare și urmărește modul în care este remediată situația respectivă;

b) evaluează adecvarea metodelor și practicilor societăților de asigurare sau de reasigurare concepute în scopul identificării posibilelor evenimente sau modificări viitoare ale condițiilor economice care ar putea avea efecte nefavorabile asupra situației financiare a acestora și evaluează capacitatea societăților de a face față acestor efecte;

c) impune societăților de asigurare sau de reasigurare remedierea punctelor slabe sau a deficiențelor identificate în cursul procesului de supraveghere.

(4) Autoritatea de supraveghere supraveghează funcțiile și activitățile externalizate. În cazul în care furnizorul de servicii de externalizare își are sediul într-un stat terț, autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite autorității competente din statul în care se află furnizorul de servicii să efectueze controale la sediul acestuia.

(5) Fără a aduce atingere prevederilor art.122 alin.(9) din prezenta lege, la efectuarea controlului, la constatarea faptelor ce constituie încălcări, la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor prevăzute de prezenta lege se aplică corespunzător prevederile art.75¹ alin.(1)–(4), alin.(7), alin.(8), alin.(10)–(11) și ale art.75² alin.(3)–(6) și alin.(10)–(15) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere.

(6) Participanții profesioniști pe piața asigurărilor sunt obligați să asigure cooperarea și colaborarea cu autoritatea de supraveghere pentru atingerea obiectivelor supravegherii. Participanții profesioniști pe piața asigurărilor trebuie să facă posibilă chestionarea oricărui angajat, să asigure accesul la toate documentele și la alte surse de informație necesare supravegherii. Orice persoană care obstrucționează efectuarea supravegherii și exercitarea atribuțiilor autorității de supraveghere, care instigă, provoacă sau facilitează obstrucționarea acestei efectuări încalcă prin aceste acțiuni prezenta lege și urmează a fi sancționată în corespundere cu prevederile legislației.

(7) Autoritățile publice care exercită controlul asigurătorilor sau reasigurătorilor, în limitele împuternicirilor prevăzute de legislație, vor comunica autorității de supraveghere încălcările legislației în domeniul asigurărilor sau reasigurărilor.

(8) Membrii consiliului de administrație și angajații autorității de supraveghere, precum și experții desemnați de aceasta, auditorii, administratorii speciali și lichidatorii nu răspund pentru prejudiciile, acțiunile sau omisiunile care au avut loc în exercitarea atribuțiilor lor, decât în cazul în care s-a demonstrat că acestea sunt intenționate și ilegale.

(9) Toate informațiile, documentele, solicitările, cererile depuse la autoritatea de supraveghere de către participanții profesioniști pe piața asigurărilor se prezintă în limba română, semnate de către persoana cu funcție de conducere prin aplicarea semnăturii olografe sau a semnăturii electronice calificate avansate.

(10) În cazul în care participanții profesioniști pe piața asigurărilor nu respectă prevederile alin.(9) și actul prezentat este semnat fără a se indica funcția semnatarului, actul respectiv nu se examinează și este restituit. După înlăturarea tuturor neajunsurilor actului restituit, acesta poate fi prezentat repetat autorității de supraveghere.

[Art.117 alin.(5) în redacția Legii nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 118. Informațiile furnizate în scopuri de supraveghere

(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare, individual și, respectiv, consolidat, prezintă autorității de supraveghere rapoarte, date și informații cu privire la sistemul de management, la operațiunile și principiile de evaluare în scopuri de solvabilitate, la riscurile, la sistemul de management al riscului și la structura capitalului, precum și alte date în scopuri prudențiale, în condițiile stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite informația aferentă societății de asigurare sau de reasigurare de la auditori și de la alți experți externi.

(3) Informațiile furnizate autorității de supraveghere trebuie să corespundă următoarelor condiții:

a) să reflecte natura, amploarea și complexitatea activității asigurătorului sau reasigurătorului în cauză, în special riscurile aferente acestor activități;

b) să fie accesibile, complete în toate aspectele semnificative, comparabile și consecvente în timp;

c) să fie adecvate, fiabile și inteligibile.

(4) Societățile de asigurare sau de reasigurare sunt obligate să dețină sisteme automatizate corespunzătoare și proceduri, aprobate de organul de conducere al acestora, pentru îndeplinirea cerințelor prezentului articol.

Articolul 119. Cooperarea și schimbul de informații

(1) În vederea realizării obiectivelor sale, autoritatea de supraveghere cooperează și realizează schimb de informații cu autoritățile competente din Republica Moldova și din statele terțe.

(2) Autoritățile prevăzute la alin.(1) trebuie să fie consultate, în mod special, în contextul evaluării calității acționarilor societăților de asigurare sau de reasigurare, inclusiv ai celor din statele terțe, a reputației și experienței persoanelor care urmează să dețină sau dețin funcții de conducere și funcții-cheie în cadrul societății de asigurare sau de reasigurare. Caracterul

confidențial sau secretul profesional conținut în informațiile deținute de autoritățile prevăzute la alin.(1) nu împiedică schimbul de informații între respectivii subiecți și poate fi realizat numai în cazul în care informațiile care urmează să fie comunicate beneficiază de garanții ale secretului profesional cel puțin echivalente cu cele menționate în prezenta lege.

(3) Schimbul de informații confidențiale cu autoritățile competente din statele terțe se realizează din oficiu sau în baza acordurilor de cooperare încheiate între autoritatea de supraveghere și aceste autorități din statele terțe, care conțin garanții privind protecția drepturilor subiectului datelor cu caracter personal.

(4) În cazul în care informațiile obținute în temeiul prezentului articol urmează a fi divulgate altor autorități, inclusiv celor din statele terțe, aceasta se poate face doar cu acordul explicit al autorității care a furnizat informația și, după caz, în scopurile pentru care respectiva autoritate și-a dat acordul.

(5) Prevederile alin.(2)–(4) nu împiedică schimbul de informații între autoritățile cu atribuții de supraveghere din Republica Moldova și alte persoane împuternicite, inclusiv:

- a) Banca Națională a Moldovei;
- b) organele de drept;
- c) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;
- d) instanțele de judecată;
- e) Consiliul de supraveghere publică a auditului.

(6) Prevederile alin.(5) se aplică cu respectarea următoarelor condiții:

a) informațiile trebuie să aibă ca scop exercitarea atribuțiilor de supraveghere și a funcției de control;

b) informațiile primite trebuie să fie supuse obligației privind secretul profesional prevăzute de prezenta lege și de alte acte normative;

c) informațiile trebuie să fie folosite în scopul depistării și investigării respectării legislației și cazurilor de încălcare a acesteia.

(7) Datele cu caracter personal destinate transmiterii către un stat terț sunt protejate în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și cu prevederile prezentei legi.

(8) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează a fi prelucrate după transmitere poate avea loc cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și doar în cazul în care statul terț asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii.

(9) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal aferente procesului de supraveghere a activității de asigurare sau de reasigurare are loc în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 120. Secretul profesional

(1) Membrii consiliului de administrație și angajații autorității de supraveghere, precum și experții desemnați de aceasta, auditorii, administratorii speciali și lichidatorii sunt obligați să protejeze confidențialitatea tuturor informațiilor obținute atât pe parcursul exercitării atribuțiilor de supraveghere, cât și după ce nu mai îndeplinesc funcții, nu mai sunt angajați, nu mai sunt autorizați sau nu mai există în niciun alt raport juridic în baza căruia aceste persoane au avut acces la informațiile confidențiale.

(2) Persoanele menționate la alin.(1) nu pot divulga informațiile confidențiale persoanelor fizice sau persoanelor juridice, cu excepția cazului în care aceste informații sunt prezentate într-o formă sintetică sau agregată care nu permite recunoașterea societății de asigurare sau de reasigurare la care se face referire sau a altor cazuri stabilite de legislație.

(3) Interdicția menționată la alin.(2) nu se aplică în cazul:

a) verificării îndeplinirii condițiilor de licențiere/înregistrare în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance de către societățile de asigurare sau de reasigurare sau intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări;

b) aplicării sancțiunilor;

c) contestării actelor normative ale autorității de supraveghere;

d) furnizării informațiilor pentru desfășurarea procedurilor penale;

e) insolvabilității sau lichidării obligatorii a unei societăți de asigurare sau de reasigurare pentru executarea creanțelor creditorilor împotriva acesteia.

(4) Obligația de a proteja informațiile confidențiale se aplică și informațiilor pe care autoritatea de supraveghere sau persoanele menționate la alin.(1) le dețin în urma schimbului de informații cu alte autorități competente.

Articolul 121. Cerințele de publicare a informațiilor pentru autoritatea de supraveghere

(1) Autoritatea de supraveghere publică următoarele informații:

a) cadrul normativ aplicabil domeniului asigurărilor;

b) criteriile, metodele și instrumentele utilizate în procesul de supraveghere;

c) datele statistice agregate privind principalele aspecte aferente cadrului general de prudențialitate;

d) lista persoanelor care exercită funcții de conducere în cadrul societăților de asigurare sau de reasigurare și în cadrul sucursalelor societăților de asigurare sau de reasigurare din statele terțe.

(2) Informațiile menționate la alin.(1) se publică și sunt accesibile pe pagina web oficială a autorității de supraveghere și se actualizează periodic.

Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni

(1) Sunt considerate încălcări pe piața asigurărilor: nerespectarea prevederilor prezentei legi, ale legislației cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ale legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și ale altor acte normative; nerespectarea condițiilor de licențiere și a deciziilor emise întru conformarea activității; neexecutarea sancțiunilor și măsurilor de redresare financiară, precum și faptele stabilite expres în Codul contravențional și în Codul penal.

(2) În caz de constatare a încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

1) avertisment în scris;

2) suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare eliberate de aceasta;

3) amendă aplicată persoanei cu funcție de conducere sau persoanei care deține funcție-cheie, din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, din cadrul sucursalei societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe sau din cadrul intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

a) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, precedente datei la care s-a constatat fapta;

b) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

c) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

d) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) amendă aplicată persoanei fizice care exercită atribuțiile funcției actuariale în mărime de la 10000 de lei la 1 milion de lei;

5) amendă aplicată intermediarului în asigurări persoană fizică în mărime de la 5000 de lei până la 1 milion de lei;

6) amendă aplicată persoanei fizice, alta decât cele menționate la pct.3)–5), în mărime de la 5000 de lei la 1 milion de lei;

7) amendă de până la 15% din cerința de capital minim aplicată societății de asigurare sau de reasigurare ori sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe conform categoriei de asigurări sau activității de reasigurări în care s-a constatat încălcarea;

8) amendă de până la 15% din capitalul social aplicată intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări. În cazul agenților bancassurance, amenda se aplică în limita capitalului de 100000 de lei;

9) limitarea operațiunilor prin interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și/sau de reasigurare și a încasării primelor aferente acestora pentru toate clasele de asigurare sau activitățile de reasigurare ori pentru anumite tipuri/clase sau activități;

10) amendă aplicată deținătorilor direcți și indirecti de acțiuni în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare și/sau beneficiarului efectiv – până la 100% din mărimea deținerii în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare, calculată la valoarea nominală;

11) amendă de până la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;

12) suspendarea sau retragerea calității de persoană cu funcție de conducere și care deține funcție-cheie, aprobată în prealabil de către autoritatea de supraveghere;

13) suspendarea sau retragerea parțială ori totală a licenței;

14) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor responsabili;

15) interzicerea dispunerii libere de activele societății de asigurare sau de reasigurare ori ale sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe;

16) alte sancțiuni prevăzute de prezenta lege.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de redresare și rezoluție prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.

(3¹) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pct.1), 3)–6) și 12) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucât aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor, stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare, ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor și responsabilităților încredințate.

(4) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înlătură răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(5) Avertismentul prevăzut la alin.(2) lit.a) include, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a altor măsuri prevăzute de prezenta lege, în cazul neînlăturării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora. De asemenea, acesta se aplică la constatarea pentru prima dată a încălcării care nu afectează drepturile și interesele consumatorilor.

(6) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu alte sancțiuni prevăzute la alin.(2) sau independent de acestea.

(7) Amenda, aplicată în temeiul prezentului articol, se varsă la bugetul de stat.

[Art.122 alin.(8) abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(9) La stabilirea tipului sancțiunii și a cuantumului amenzii, autoritatea de supraveghere examinează toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:

a) gravitatea și durata faptei;
b) gradul de vinovăție a persoanei responsabile;
c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, astfel cum rezultă, de exemplu, din venitul anual al persoanei fizice responsabile sau din cifra de afaceri totală a persoanei juridice responsabile;

d) importanța profiturilor realizate sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în beneficiul acesteia, în măsura în care acestea pot fi determinate;

e) prejudiciile cauzate contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, în măsura în care pot fi determinate;

f) gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere;

g) încălcările săvârșite anterior;

h) orice posibile consecințe sistematice ale faptei săvârșite.

(10) Suspendarea și retragerea licenței, precum și retragerea autorizației se aplică în cazurile stabilite de prezenta lege.

(11) Prejudiciile cauzate ca rezultat al încălcării legislației, care reglementează activitatea pe piața asigurărilor, urmează a fi reparate în modul stabilit de legislație.

(12) Actele prin care sunt aplicate sancțiuni și/sau măsuri potrivit prezentei legi se emit de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Sancțiunea prevăzută la alin.(2) pct.1) din prezentul articol și măsurile de supraveghere prevăzute la art.116 alin.(1) lit.a) și b) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei.

(13) Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.

[Art.122 alin.(2) în redacție nouă, alin.(3¹),(12),(13) introduse prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Capitolul VI

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 123. Dispoziții tranzitorii

(1) Conformarea cerințelor capitalului minim al unei societăți de asigurare sau de reasigurare cu prevederile prezentei legi se realizează în următoarele termene:

a) la 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cerința de capital minim al societății de asigurare sau de reasigurare va constitui cel puțin 20% din cerința de capital minim prevăzut;

b) la 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cerința de capital minim al societății de asigurare sau de reasigurare va constitui cel puțin 40% din cerința de capital minim prevăzut;

c) la 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cerința de capital minim al societății de asigurare sau de reasigurare va constitui cel puțin 60% din cerința de capital minim prevăzut;

d) la 4 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cerința de capital minim al societății de asigurare sau de reasigurare va constitui cel puțin 80% din cerința de capital minim prevăzut;

e) la 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cerința de capital minim al societății de asigurare sau de reasigurare va constitui 100% din cerința de capital minim prevăzut.

[Art.123 alin.(2) abrogat prin Legea nr.175 din 30.06.2023, în vigoare 03.07.2023]

(3) Conformarea la prevederile art.60 se realizează în următoarele termene:

a) până la 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se permite abatere de până la 20% de la restricțiile privind categoriile de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim;

b) până la 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se permite abatere de până la 15% de la restricțiile privind categoriile de activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerinței de capital minim;

c) până la 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se permite abatere de până la 10% de la restricțiile privind categoriile de activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim;

d) până la 4 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se permite abatere de până la 5% de la restricțiile privind categoriile de activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim.

(4) Intermediarii în asigurări și/sau reasigurări se vor conforma cerințelor de menținere a capitalului social în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Până la 1 iulie 2023, atribuțiile autorității de supraveghere, în sensul prezentei legi, vor fi exercitate de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

(6) Autoritatea de supraveghere continuă supravegherea specială, instituită până la intrarea în vigoare a prezentei legi și efectuată de către un angajat desemnat al acesteia, a societăților care au deținut anterior calitatea de participant profesionist până la onorarea tuturor obligațiilor de plată asumate în baza contractelor de asigurare. În acest sens, autoritatea de supraveghere este în drept:

a) să examineze situația financiară a societății la fiecare perioadă de raportare;

b) să urmărească modul în care societatea își onorează obligațiile de plată asumate în baza contractelor de asigurare;

c) să verifice respectarea drepturilor și intereselor consumatorilor de către societate;

d) să monitorizeze indicatorii prudențiali, aprobați prin actul normativ al autorității de supraveghere;

e) să acceseze toate informațiile, documentele și registrele societății, fiind obligată să păstreze confidențialitatea tuturor informațiilor care i-au devenit cunoscute în virtutea exercitării atribuțiilor;

f) să emită prescripții.

(7) Prin derogare de la prevederile art.82 alin.(4) din prezenta lege, administrarea specială exercitată de către un administrator special, desemnat de autoritatea de supraveghere până la intrarea în vigoare a prezentei legi, continuă să fie exercitată de un singur administrator special.

[Art.123 alin.(5)-(7) introduse prin Legea nr.332 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 124. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023.

(2) Guvernul, în comun cu autoritatea de supraveghere, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege.

(3) Autoritatea de supraveghere, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoarea a prezentei legi, va elabora și va adopta actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

(4) Societățile de asigurare sau de reasigurare care dețin licență pentru desfășurarea activității de asigurare sau de reasigurare la data publicării prezentei legi sunt obligate, sub sancțiunea retragerii licenței, să-și conformeze activitatea cu prevederile art.123 alin.(1).

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări se abrogă.

(6) Actele normative emise de autoritatea de supraveghere în baza Legii nr.407/2006 cu privire la asigurări se aplică în continuare în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea lor expresă.

(7) Societățile de asigurare sau de reasigurare care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, dețin licența pentru desfășurarea simultană a activității în categoria "asigurări generale" și/sau în categoria "asigurări de viață" vor continua desfășurarea activității în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

Nr.92. Chișinău, 7 aprilie 2022.

Clasele de asigurări

A. Asigurările de viață

Tipurile de asigurări care au o bază contractuală:

- a) asigurările de viață, care includ: asigurările la termen de supraviețuire, asigurările de deces, asigurările la termen de supraviețuire și de deces (mixtă de viață), asigurările de viață cu rambursarea primelor, asigurările de căsătorie, asigurările de naștere;
- b) anuitățile;
- c) asigurările de viață suplimentare, care includ: asigurările de deces din accident, asigurările de vătămări corporale, asigurările de incapacitate permanentă de muncă din boală, asigurările de incapacitate permanentă de muncă din accident, asigurările de incapacitate temporară de muncă din boală, asigurările de incapacitate temporară de muncă din accident, asigurările de spitalizare, asigurările de cheltuieli medicale, asigurările de boli grave, asigurările de șomaj, când acestea sunt subscrise suplimentar unui contract de asigurare de viață;
- d) asigurările permanente de sănătate.

Clasele de asigurări de viață:

1. Asigurările de viață, anuitățile și asigurările de viață suplimentare prevăzute în prezentul compartiment la lit.a)–d), cu excepția celor prevăzute la pct.2 și 3.
2. Asigurările de căsătorie, asigurările de naștere.
3. Asigurările de viață și anuitățile care sunt legate de fondurile de investiții, prevăzute în prezentul compartiment la lit.a) și b).

B. Asigurările generale

Clasele de asigurări generale:

1. Asigurările de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale), pentru care se acordă:
  - despăgubiri financiare;
  - despăgubiri în natură;
  - despăgubiri mixte (financiare și în natură);
  - despăgubiri pentru vătămări corporale suferite de persoane în timpul transportului.
2. Asigurările de sănătate, pentru care se acordă:
  - despăgubiri financiare;
  - despăgubiri în natură;
  - despăgubiri mixte (financiare și în natură).
3. Asigurările de vehicule terestre, altele decât cele feroviare, care acoperă:
  - daunele survenite la vehiculele terestre cu motor;
  - daunele survenite la vehiculele terestre, altele decât cele cu motor.
4. Asigurările de vehicule de cale ferată, care acoperă:
  - daunele survenite la vehiculele de cale ferată care se deplasează sau transportă mărfuri ori persoane.
5. Asigurările de nave aeriene, care acoperă:
  - daunele survenite la navele aeriene.
6. Asigurările de nave maritime, lacustre și fluviale, care acoperă:
  - daunele survenite la navele maritime;
  - daunele survenite la navele lacustre;
  - daunele survenite la navele fluviale.
7. Asigurările de bunuri în tranzit, care acoperă:
  - daunele suferite de mărfuri, bagaje și de alte bunuri transportate.
8. Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale, care acoperă daunele suferite de proprietăți și de bunuri, altele decât bunurile cuprinse în clasele 3, 4, 5, 6 și 7, cauzate de:
  - incendiu;

- explozie;
- furtună;
- alte fenomene naturale, în afară de furtună;
- energie nucleară;
- alunecări de teren.

9. Alte asigurări de bunuri, care acoperă:

– daunele suferite de proprietăți și bunuri, altele decât bunurile cuprinse în clasele 3, 4, 5, 6 și 7, în cazul în care aceste daune sunt cauzate de furt, grindină sau îngheț, altele decât cele prevăzute la pct.8.

10. Asigurările obligatorii de răspundere civilă auto, care acoperă:

– daunele ce rezultă din folosirea autovehiculelor (inclusiv răspunderea transportatorului).

11. Asigurările de răspundere civilă avia, care acoperă:

– daunele care rezultă din folosirea navelor aeriene (inclusiv răspunderea transportatorului).

12. Asigurările de răspundere civilă maritimă, lacustră și fluvială, care acoperă:

– daunele care rezultă din folosirea navelor maritime, lacustre și fluviale (inclusiv răspunderea transportatorului).

13. Asigurările de răspundere civilă generală, care acoperă:

– daunele din prejudiciul produs terților păgubiți, altele decât cele menționate la pct.10, 11 și 12.

14. Asigurările de credite, care acoperă următoarele riscuri:

- insolvabilitatea;
- creditul de export;
- vânzarea în rate;
- creditul ipotecar;
- creditul agricol.

15. Asigurările de garanții pentru:

- garanțiile directe;
- garanțiile indirecte.

16. Asigurările de pierderi financiare, care acoperă:

- riscurile de șomaj;
- insuficiența veniturilor;
- pierderile cauzate de condițiile meteorologice nefavorabile;
- nerealizarea beneficiilor;
- riscurile aferente cheltuielilor curente;
- cheltuielile comerciale neprevăzute;
- deprecierea valorii de piață;
- pierderile de rentă sau alte venituri similare;
- pierderile comerciale indirecte, altele decât cele menționate anterior;
- pierderile financiare necomerciale;
- alte pierderi financiare, conform clauzelor contractului de asigurare.

17. Asigurările de protecție juridică, care acoperă:

– cheltuielile aferente procedurii judiciare și alte cheltuieli cum ar fi: recuperarea pagubei suferite de asigurat într-o procedură civilă sau penală, apărarea ori reprezentarea asiguratului într-o procedură penală, administrativă sau împotriva unei reclamații îndreptate contra lui.

18. Asigurările de asistență ale persoanelor aflate în dificultate în cursul deplasărilor sau absențelor de la domiciliu ori de la locul de reședință permanentă.

Notă. Riscurile cuprinse într-o clasă nu pot fi incluse într-o altă clasă, cu excepția riscurilor auxiliare.

C. Reasigurări

- activitate de reasigurare generală;
- activitate de reasigurare de viață;
- orice tip de activitate de reasigurare.

